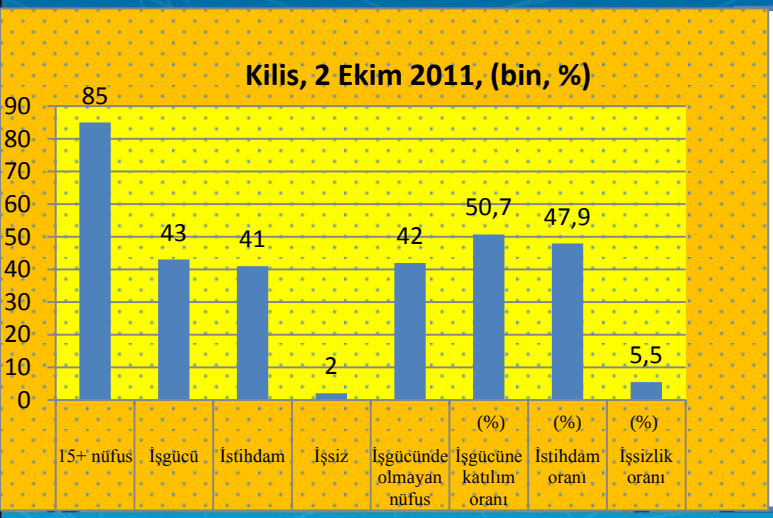

2012

KİLİS

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KİLİS ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

(2012)

SUNUŞ

Ülkelerin, geleceğe yönelik planlamalarında kullanabileceği en büyük hazine bilgidir. Hızlı, etkin ve dinamik bir bilgi akışının sağlanması, geliştirilen stratejiler yardımıyla elde edilen istatistiki verilerin sağlıklı, güvenilir ve doğru analiz edilmesine bağlıdır. Zira doğru bilgi, kullanıcılara zaman, emek, maliyet anlamında ciddi yararlar sağlamaktadır.

İşgücü piyasasındaki gelişmelerin ve işgücü hareketlerinin izlenebilmesi, güncel ve güvenilir bilgilerin elde edilmesine ve yorumlanmasına bağlı bulunmaktadır. Bu nedenle işgücü piyasası analizlerinin yapılması büyük önem arz etmektedir.

"İşgücü Piyasası Analiz Çalışması" ile ilimizde nitelikli eleman açığını tespit etmek ve farklı sektörlerde ihtiyaç duyulan işgücünü yetiştirmek amacıyla düzenlenecek mesleki eğitim faaliyetleri daha isabetli olacaktır. Dolayısıyla kamu kaynakları daha etkin ve verimli kullanılmış olacaktır. Bu çalışma, işgücü piyasası açısından önemli katkılar sağlayacaktır.

"2012 Yılı Kilis İşgücü Piyasası Analiz Raporu'nun hazırlanmasında emeği geçen Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürümüze ve çalışma ekibine teşekkür eder, raporun ilimiz ve tüm kullanıcılar için faydalı olmasını dilerim.

Süleyman TAPSIZ
Kilis Valisi

ÖNSÖZ

İlimiz İşgücü piyasasında ihtiyaç duyulan meslekleri belirlemek ve bu mesleklerde istenen becerileri tespit etmek, önümüzdeki dönemlerde istihdam artışı veya azalışı beklenen meslekleri tahmin etmek amacıyla ilimiz düzeyinde işgücü piyasasının arz yapısı ile talep yapısına ilişkin verilere ihtiyaç duyulmaktadır. Bu ihtiyacı gidermek açısından işgücü piyasası ihtiyaç analizleri büyük öneme sahiptir.

İl Müdürlüğümüz, 10 Eylül - 31 Ekim 2012 tarihleri arasında işgücü piyasasındaki talep ve ihtiyaçları ölçmek amacıyla hizmet alanımızda bulunan 10 ve daha fazla işçi çalıştıran 119 işyerini ziyaret etmiş ve bu işyerlerine anket uygulamıştır. İlimizde gerçekleştirilen bu araştırma kapsamında istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik işgücü piyasasının yapısı ortaya konulmaya, sektörler bazında ihtiyaç duyulan meslekler bu mesleklerde aranan, eğitim ve nitelikler tespit edilmeye çalışılmıştır.

Bu çalışma ile Kilis ilinin işgücü piyasası yapısını ortaya koyan sonuç raporu oluşturulmuştur. Çalışma sonuçları özellikle mesleki eğitim programlarımızı daha etkin hale getirecektir.

Bu çalışmada elde edilen sonuçların, ilgili tüm Kurum/Kuruluşlar için yararlı olacağı düşüncesindeyim. Bu vesileyle, değerli zamanlarını bizlere ayırarak anketimizi cevaplayan tüm işverenlerimize ve emeği geçen İl Müdürlüğümüz çalışanlarına teşekkür ederim.

Ramazan TATAR
Kilis Çalışma ve İş Kurumu
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER..... ... iii
TABLOLAR LİSTESİ..... iv
ŞEKİLLER LİSTESİ..... vi
KISALTMALAR..... vii
YÖNETİCİ ÖZETİ..... 1
GİRİŞ..... 4
BİRİNCİ BÖLÜM..... 6
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ..... 6
İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR:ARKA PLAN..... 6
EKONOMİK VERİLER..... 6
NÜFUS GÖSTERGELERİ..... 16
İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ..... 19
EĞİTİM GÖSTERGELERİ..... 31
İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ..... 32
İŞSİZLİK..... 38
İKİNCİ BÖLÜM..... 40
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI..... 40
İŞYERİ VE MEVCUT İSTİHDAM..... 42
AÇIK İŞLER..... 45

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER..... 48
2012 YILINDA İŞE GİRİŞ-ÇIKIŞLAR..... 51
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ..... 52
SONUÇ..... 58
KAYNAKÇA..... 60
EKLER..... 61
Ek 1-İl işgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu..... 61
Ek 2- Ek 2a.Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi..... 65
Ek 2b.Tahmin ve Notasyonlar..... 65
Ek 2c.Araştırma Yöntemi..... 67
Ek 3-Tanımlar ve Kavramlar Sözlüğü..... 69
Ek 4.Ek Tablolar..... 75
Ek 4a.İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması (SEGE-2011)..... 76
Ek 4b.SEGE-2011 Göstergeleri..... 77
Ek 4c.NKA Kapsamında İl Düzeyinde Temel İş Gücü Göstergeleri..... 79

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Bölgesel GSKD'nin Sektörel Dağılımı..... 7
Tablo 2. Sektörlerin Gayri Safi Katma Değer İçindeki Payları TRC1%..... 8
Tablo 3. Kişi Başına Gayri Safi Katma Değer..... 9
Tablo 4. Yatırım Teşvikleri..... 9
Tablo 5. Yatırım Teşvik Belgelerinin Sabit Yatırımlara Göre En Yüksekten Sıralı İl 2010... 9
Tablo 6. Yatırım Teşvik Belgelerinin İstihdama ve 2010 Yılına Göre En Yüksekten Sıralı İl..... 11
Tablo 7. Kamu Yatırımlarının Kilis İlinde Sektörel Dağılımı..... 13
Tablo 8. Kamu Yatırımlarında Kilisin Yeri 2012 14
Tablo 9. Sektörlere Göre Açılıp Kapanan İşyerleri..... 15
Tablo 10.Çalışma Yaşı ve Cinsiyete Göre Nüfus..... 17
Tablo 11.TRC1 Bölgesi Geniş Yaş Grubuna Göre Eğitim Durumu (Bin)..... 18
Tablo 12.Temel İşgücü Göstergeleri TRC1 2010..... 19
Tablo 13.TRC1 Eğitim Durumuna Göre Nüfus,İstihdam ve İşsizlik Oranları 2011..... 20
Tablo 14.Eğitim Durumuna Göre İşgücü TRC1(Bin)..... 20
Tablo 15.Eğitim Durumuna Göre İstihdam Edilenler TRC1(Bin)..... 21
Tablo 16.Yaş Grubu ve Eğitim Durumuna Göre İstihdam Oranı TRC1..... 21
Tablo 17.Geniş Yaş Grubu ve Eğitim Durumuna Göre Sivil Nüfus ve İşgücü Türkiye ve TRC1..... 22
Tablo 18.İktisadi Faaliyet Koluna ve Meslek Grubuna Göre İstihdam Edilenler 23
Tablo 19.Eğitim Durumu ve Meslek Grubuna Göre İstihdam Edilenler..... 23
Tablo 20.Yaş Grubuna ve Meslek Grubuna Göre İstihdam Edilenler TRC1..... 25
Tablo 21.İşteki Duruma ve Meslek Grubuna Göre İstihdam Edilenler TRC1..... 26
Tablo 22.İşyeri Büyüklüğüne ve Meslek Grubuna Göre İstihdam Edilenler..... 27
Tablo 23.Yaş Grubuna ve Eğitim Durumuna Göre İşsizler TRC1..... 30
Tablo 24.İşgücüne Dahil Olmama Nedenine ve Yaş Grubuna Göre İşgücüne Dahil Olmayanlar..... 30
Tablo 25.Eğitim Durumuna Göre İş Gücüne Dahil Olmayanlar TRC1..... 31
Tablo 26.Orta Öğretimde Okuyan Toplam Öğrenci Sayısı..... 31
Tablo 27. İlk ve Ortaöğretimde Yeni Kayıt ve Mezun Öğrenci Sayısı..... 32
Tablo 28. Yaş Gruplarına Göre Başvurular..... 32
Tablo 29. Eğitim Durumuna Göre Başvurular..... 33
Tablo 30.Yaş Gruplarına Göre İşe Yerleştirmeler..... 33
Tablo 31.Tarım ve Tarım Dışı İşe Yerleştirmeler..... 34
Tablo 32.İşe Yerleştirme Türleri..... 34
Tablo 33.Mesleklere Göre İşe Yerleştirmeler..... 35
Tablo 34.Meslek ve Eğitim Düzeyine Göre Kayıtlı İşsizler..... 36
Tablo 35.Kayıtlı İşsizlerin Yaş Grupları..... 36
Tablo 36.Kayıtlı İşsizlerin Eğitim Durumu..... 37
Tablo 37.İşgücü Yetiştirme Kursları..... 37
Tablo 38.Öğrenim Durumuna Göre İşsizlik Ödeneği Başvuruları..... 38
Tablo 39.İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları..... 41
Tablo 40.Çalışanların Mesleklere Göre Dağılımı..... 43

Tablo 41.Açık İşler İçin Talep Edilen Eğitim Düzeyleri…… 46
Tablo 42.Açık İşler İçin Talep Edilen Beceri Düzeyleri…… 47
Tablo 43.Teminide Güçlük Çekilen Meslekler…….. 50
Tablo 44. Mesleklere Göre 31 Aralık 2012 İtibariyle Beklenen İstihdam Artışı…… 53
Tablo 45. Mesleklere Göre 31 Aralık 2012 İtibariyle Beklenen İstihdam Azalışı…….. 54
Tablo 46.Mesleklere Göre 30 Haziran 2013 İtibariyle Beklenen İstihdam Artışı…… 56

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Sektörlerin Gayri Safi Katma Değer İçindeki Payları TRC1%..... 8
Şekil 2. Yerleşim Yerlerine Göre Nüfus..... 16
Şekil 3.Geniş Yaş Grubu ve Eğitim Durumuna Göre Sivil Nüfus..... 17
Şekil 4.Yaş Gruplarına Göre İşsizlik Oranı TRC1..... 19
Şekil 5.Mesleklere Göre Kayıtlılık Durumu TRC1..... 27
Şekil 6.İktisadi Faaliyet ve Kayıtlılık Durumuna Göre İstihdam TRC1..... 28
Şekil 7.Kayıtlılık ve Eğitim Durumuna Göre İstihdam TRC1..... 28
Şekil 8.Yaş ve Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılık Durumuna Göre İstihdam..... 29
Şekil 9.Eğitim ve Süreye Göre İşsizler TRC1..... 29
Şekil 10.Eğitim Durumuna Göre İşe Yerleştirmeler..... 34
Şekil 11.Bekleme Sürelerine Göre İşsizler..... 38
Şekil 12.Yaş Gruplarına Göre İşsizlik Ödeneği Başvuruları..... 39
Şekil 13.Sektörlere Göre İşyeri Sayıları..... 42
Şekil 14.Sektörlere Göre Çalışan Sayıları..... 42
Şekil 15.Meslek Gruplarına Göre Çalışan Sayıları..... 43
Şekil 16.Sektörlere Göre Açık İşler..... 45
Şekil 17.Meslek Gruplarına Göre Açık İşler..... 45
Şekil 18.Mesleklere Göre Açık İş Sayıları..... 46
Şekil 19.Mesleklere Göre Açık İşlerin Karşılanma Yolları..... 48
Şekil 20.Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler..... 48
Şekil 21.Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler..... 49
Şekil 22.Mesleklerin Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri..... 51
Şekil 23. Mesleklere Göre 2012 Yılı İçerisinde İşe Alınanalar..... 51
Şekil 24. Mesleklere Göre 2012 Yılı İçerisinde İşten Çıkartılanlar..... 52
Şekil 25. Sektörlere Göre 31 Aralık 2012 İtibariyle Beklenen İstihdam Artışı..... 52
Şekil 26. Sektörlere Göre 31 Aralık 2012 İtibariyle Beklenen İstihdam Azalışı..... 53
Şekil 27.Sektörlere Göre 30 Haziran 2013 İtibariyle Beklenen İstihdam Artışı..... 55
Şekil 28. Sektörlere Göre 30 Haziran 2013 İtibariyle Beklenen İstihdam Azalışı..... 56
Şekil 29.Mesleklere Göre 30 Haziran 2013 İtibariyle Beklenen İstihdam Azalışı..... 57

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

***Bk* :** Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İO: işsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

Bu çalışma Kilis ilinin işgücü piyasasını ve ihtiyaçlarını ortaya çıkarmayı ve işsizlerin güncel durumunu görmeyi amaçlayan bir değerlendirme ve öneri raporudur. Bu amaca yönelik Kilis ilinde işgücü piyasalarının ortaya konulması düşüncesiyle arz ve talebe yönelik bir saha araştırması gerçekleştirmiştir. Çalışmalar sırasında istatistiksel veriler büyük oranda ankete dayalı verilerden oluşturulmakla birlikte TÜİK verileri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı kaynakları, İŞKUR Kilis İl Müdürlüğü kaynaklarından yararlanılmıştır. Araştırmada, İŞKUR Kilis İl Müdürlüğü'ne kayıtlı 119 işyerinde, işveren veya işveren temsilcisi ile yüz yüze görüşme yöntemi ile yapılmıştır.

Bir ilin, ekonomisi, demografik yapısı ve eğitim durumu işgücü piyasasını etkileyen en önemli faktörlerdir. Kilis iline ilişkin 2011 yılı Adrese Dayalı Nüfus Sistemi Sonuçlarına bakıldığında, ilin toplam nüfusunun 124.452 kişi olduğu görülmektedir. Bu nüfusu ile Kilis ili Türkiye toplam nüfusunun %0.16'sını oluşturmaktadır. İlin nüfusu içerisinde kadın-erkek oranı birbirine çok yakındır: Nüfusun %49,9'u erkek, %50,1'i kadınlardan oluşmaktadır. Cinsiyete ve yaş gruplarına göre nüfusun dağılımına baktığımızda çalışma yaşındakilerin içinde kişi sayısı en fazla olan grubun 15-19 yaş grubu olduğu görülür. 20-24 yaş aralığında erkek, 65-69 aralığında ise kadın nüfusun fazla olduğu görülür. Kadın erkek nüfusu arasındaki farkın en fazla olduğu olduğu aralık 20-24 yaş grubudur. TRC1(Gaziantep, Adıyaman, Kilis) bölgesinde nüfus, istihdam, işsizlik ve işgücü dışı nüfus olarak bakıldığında, geniş yaş grubu (15-55+ yaş) toplam nüfusun 1.592.000 kişi olduğu, 679.000 kişilik nüfusun işgücü piyasasında çalışan veya işsiz olarak yer aldığını (%43), 914.000 kişinin ise işgücü içerisinde yer almadığını (%57) görmek mümkündür. İşgücünün içinde ve dışında bulunan en ağırlıklı nüfusun eğitim durumu lise altı derecesindedir.

2010 istatistiklerine göre TRC1 bölgesinde işsizlik oranı %12,1 Türkiye'de 11,9'dur. 2010 rakamlarına göre TRC1 bölgesi illeri işsizlik oranları bakımından Türkiye ortalamasının üstüne çıkmıştır. Ancak TRC1 bölgesi içerisinde işsizliğin en yüksek olduğu il %13,4'lük oranla Gaziantep'tir. İkinci sırada ise Adıyaman ilinde %10,2 ve Kilis'te ise %10,1'dir. 2011 istatistiklerine göre TRC1 bölgesinde işsizlik oranı %14,4 Türkiye'de 9,8'dir. İşsizlik oranı bölgedeki kadınlar açısından %12,3, erkekler açısındansa %14,8'dur TRC1 bölgesinde işgücüne katılım oranları cinsiyete göre incelendiğinde, kadınların işgücüne katılım oranı %14.2 iken, bu oran erkekler için %72.3'tür.

Bu bölgede kadınların işgücüne katılımı 2011 yılında Türkiye'de %28,8 olan kadınların işgücüne katılım oranından düşük seviyede olup, erkeklerle kadınlar arasında işgücüne katılım anlamında ciddi bir fark bulunmaktadır. Aradaki farkın bir sebebinin bölgede tarım sektörünün ağırlığı ve bu sektörde ücretsiz aile işçisi olarak çalışan kadınlar olduğu düşünülebilir2011 verilerine göre TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis) bölgesinde işgücüne katılım oranı %42,6 iken, işsizlik oranı %14,4'tür

Kilis Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne ait 2012 yılına ait işgücü piyasası faaliyetlerine ilişkin verilere bakıldığında Kilis ilinde 4.330 erkek, 1977 kadın olmak üzere toplam 6.307 kişi başvuruda bulunmuştur. Kilis Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne ait 2012 yılına ait işgücü piyasası faaliyetlerine ilişkin verilere bakıldığında Kilis ilinde 1373 Özel, 919 Kamu olmak üzere toplam 2292 açık iş alınmıştır. Alınan açık iş sayısı 2292 iken, toplam işe yerleştirme 2027 kişi olarak gerçekleşmiştir. Toplam işe yerleşenlerin eğitim durumu göz önüne alındığında 1363 kişi ilköğretim mezunları başı çekmektedir. Bunu sırasıyla 472 kişi ile Lise mezunları, 81 kişi ile Okur yazar olanlar izlemektedir. Okur yazar olmayanların işe yerleşmeleri 18 kişi ile en azdır. Kilis

Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne ait 2012 yılına ait işgücü piyasası faaliyetlerine ilişkin verilere bakıldığında işe yerleştirme türleri olarak normal 2006 kişi, özürlü 21 Toplam 2027 İşe yerleşmiştir.

Bu rapora yönelik olarak Kilis ilinde işgücü piyasalarının temel dinamiklerin belirlenmesi ve istihdam politikalarına esas olacak değerlendirmelerin ortaya konulması düşüncesiyle arz ve talebe yönelik bir saha çalışması yapılmıştır. Bu hedef doğrultusunda Kilis ilinde işgücü piyasası talep boyutunu tespit edebilmek amacı ile 2012 yılında işgücü piyasası talep araştırması yapılmıştır.

Saha çalışmasından elde edilen veriler doğrultusunda Kilis genelinde açık iş oranı yüzde 1,7 olarak hesaplanmıştır. Sektörler itibariyle bakıldığında en yüksek açık iş oranının yüzde 6,1 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri sektöründe olduğu görülmektedir. Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetlerini yüzde 3,6 açık iş oranı ile Eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü yüzde 2,4 ve yüzde 2,3 ile İmalat Sektörü yine 2,3 ile ulaştırma ve Depolama sektörü açık iş oranı ile eşit şekilde izlemekte olup bunları İnşaat sektörü yüzde 0,9 açık iş oranı, Toptan ve perakende ticaret: Motorlu kara taşıtlarının ve Motosikletlerin onarımı açık iş oranında yüzde 0,5 ile izlemektedir. Ancak bu oranlar değerlendirilirken ilgili sektörlerdeki işyeri ve çalışan sayılarının göz ardı edilmemesi gerekmektedir.

Meslek grupları itibariyle en yüksek açık iş oranı; yüzde 31,7 Profesyonel Meslek Mensupları ile meslek grubundadır. Açık iş oranının yüksek olduğu diğer ana meslek grupları ise yüzde 17,07 ile Hizmet ve Satış Elemanları, Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar yüzde 17,07, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcıları 17,07 , Nitelik Gerektirmeyen Meslekler yüzde 9,75, açık iş oranı ile Büro Hizmetlerinde çalışan elemanlar yüzde 4,87 Meslek Mensupları ’dır.

İl genelinde açık işlerin en fazla olduğu ilk beş meslek şu şekilde sıralanmaktadır: Muhasebeci, Aşçı, Ambalajcı (Makine ile) , Pasta ustası, Zihinsel Engelliler Öğretmeni ’dir.

Kilis İli İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçlarına göre 2012 yılının Aralık ayı sonu itibarıyla net istihdam artışı beklentisi yüzde 3.7 iken bu beklenti 2013 yılı Haziran ayı sonunda 3,1 puan azalış göstererek yüzde 0,6 düşmesi beklenmektedir.

2012 Yılı sonu itibariyle istihdam artışının; yüzde 37,5’inin İmalat, yüzde 33,92’inin Toptan Perakende ve Ticaret ve yüzde 8,33’inin de İnşaat sektörlerinde gerçekleşmesi beklenmektedir. Söz konusu istihdam artışının yüzde 79,75’inin bir önceki cümlede sıralanan üç sektörde gerçekleşmesi beklenmektedir.

Diğer taraftan, sektörler içerisinde istihdam değişimine oransal olarak bakılacak olursa, sektör içerisinde oransal olarak en yüksek istihdam artışı beklenen üç sektörün; yüzde 67,03 ile İmalat Faaliyetleri, yüzde 46,45 ile Toptan ve Perakende Ticaret Faaliyetleri ve yüzde 17,77 Eğitim sektörü olduğu görülecektir

2012 Yılı Aralık ayı sonu itibariyle en fazla net istihdam artış beklentisi olan ilk beş meslek şu şekilde sıralanmaktadır: Kompleci-Dokumacı(Dokuma Makinası Operatörü), Reçel İmalat İşçisi, Makineci (Dikiş), Tır Şoförü, Reyon Görevlisi. Aynı dönem itibariyle net istihdam azalışı beklenen meslekler ise Diğer Metal Levha ve Metal İnşaat İşçileri, Şoför(Yolcu Taşıma), Sıvacı, Betonarme Demircisi, Diğer Sıhhi Tesisat İşçileri ve Boru Tesisatçıları şeklinde sıralanmaktadır.

2013 yılının ilk yarısı sonu itibariyle en yüksek net istihdam artış beklentisi olan sektörler sırasıyla; yüzde 186,6 ’sının İmalat sektöründe, yüzde 166,6’sının Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe ve yüzde 93,3’ünün de İdari ve Destek Hizmetleri sektöründe gerçekleşeceği tahmin edilmektedir. Buna ek olarak, sektörler içerisinde istihdam değişimine oransal olarak bakılacak olursa, sektör içerisinde oransal olarak en yüksek istihdam artışı beklenen üç sektörün; yüzde 38,2 ile İmalat, yüzde 28,08 ile Toptan ve Perakende Ticaret Faaliyetleri ve yüzde 12,35 ile İnşaat sektörü olduğu görülecektir.

Fiksaj İşçisi, Kompleci-Dokumacı(Dokuma Makinası Operatörü), Reçel İmalat İşçisi, Kremacı (Bisküvi), Sınıf Öğretmeni meslekleri 2013 Yılı Haziran ayı sonu itibariyle en fazla net istihdam artış beklentisinin olduğu ilk beş meslektir. Buna karşılık; Beden İşçisi(Temizlik), İskele Kurucusu- İnşaat(Metal veya Ahşap), İnşaat Bekçisi, Sıvacı, Diğer Sıhhi Tesisat İşçileri ve Boru Tesisatçısı meslekleri ise 2013 Yılı Haziran ayı sonu itibariyle en fazla net istihdam azalış beklentisinin olduğu ilk beş meslektir.

Araştırma kapsamında işyeri ziyaretleri sırasında görüşülen işverenlere 2013 yılının ilk yarısı itibariyle hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri ve hangi nedenlerden dolayı eleman temininde güçlük çektikleri sorulmuştur. Eleman temininde en fazla güçlük çekilen ilk beş meslek; Tır Şoförü, İplikçi (ring \Vater\Vargel), Kompleci-Dokumacı (Dokuma Makinaları Operatörü), Makineci (dikiş); Reyon görevlisidir. Diğer taraftan, bu kapsamda görüşülen işverenlerin; yüzde 49,1’i ilgi meslekte yeterli beceriye/niteliğe sahip eleman olmamasından, yüzde 23,7’si yeterli iş tecrübesine sahip eleman olmamasından, yüzde 13,3’ü çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesinden, yüzde 8,03’ü önerilen ücretin az bulunmasından, yüze 6,69’u ilgili meslekte çalışacak eleman olmamasından dolayı eleman temininde güçlük çektiklerini belirtmişlerdir.

Kilis işgücü piyasası analizi ile ilgili yapılan bu çalışma sonucunda elde edilen ve yukarıda kısaca özetlenen bu durumlar değerlendirildiğinde, firmaların ayakta kalabilmesi, büyümesi, gelişmesi için nitelikli elemanlara ihtiyaç duydukları, bu çalışma ile desteklenmiştir. İş arayanların, işsizlerin, işgücüne dahil olmak isteyenlerin ve işverenlerin işgücü piyasasını yakından takip etmeleri, mesleki eğitim veren kurum ve kuruluşlara işbirliğine giderek işgücü piyasasına daha donanımlı girmeleri gerekmektedir.

GİRİŞ

Kilis ili işgücü piyasası analiz raporunun nihai hedefi ilin işgücü piyasası arz ve talep boyutunu birlikte ele alarak, arz ve talep arasındaki eşleşme problemlerini ortaya çıkartmak ve bu dengesizliğin giderilmesine yardımcı olacak önerileri oluşturmaktır.

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle de zamanında doldurulamamaktadır.

İller bazında etkin bir işgücü piyasası analizi için, illerin arz ve talep yapısını aynı dönem itibariyle yansıtan arz ve talep verilerine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda ideal olan, il işgücü piyasasının her iki boyutunu ortaya koyan araştırmaların eşanlı yapılmasıdır. Böyle bir çalışmanın gerek işgücü gerekse mali açıdan yaratacağı büyük yük dikkate alındığında, pratik bir çözüm işgücü piyasası arz analizlerinde mevcut veri setlerinin kullanımıdır. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile Hanehalkı İşgücü Anketi (HİA) sonuçlarına dayanmaktadır.

İşgücü piyasası talep verileri Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işverenler itibariyle idari kayıt olarak mevcuttur, ancak bu kayıtlar ilin genel talep yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü talebinin illerdeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde üretilmesi işgücü piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir ve bu nedenle de özel bir talep araştırmasının periyodik olarak düzenlenmesi bir gerekliliktir.

İşgücü talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri sürdürülmektedir. Bu çalışmalarda değişik yöntemlerin kullanılması sonucu, hem illerin işgücü piyasalarının yıllar itibariyle değişimlerinin izlenmesinde hem de iller arası karşılaştırmalarda problemler yaşanmıştır.. Problemlerin giderilmesi için tüm iller için standart bir talep araştırması uygulanması ve işgücü piyasası analiz raporunun yazımı kaçınılmaz olmuştur.

İhtiyaçlar doğrultusunda Kamu İstihdam Hizmetlerinin Geliştirilmesi Projesi kapsamında Kilis ili için 25 Haziran-20 Temmuz 2012 tarihleri arasında İşgücü Piyasası Talep Araştırması uygulanmış ve işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

Bu Rapor üç bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölüm, ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan ekonomik veriler, nüfus ve eğitim göstergeleri ile işgücü göstergeleri birlikte ele alınarak, il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir. Bu bölümde ayrıca İŞKUR verileri de ele alınarak ilin işgücü piyasası İŞKUR verileri ile analiz edilmiştir.

İkinci bölüm, İşgücü Talep Araştırması sonuçlarını analiz ederek Kilis işgücü talep yapısını ortaya koymaktadır. İşgücü Talep verilerine yönelik veri setlerinin temini doğrultusunda uygulanan İşgücü Talep Araştırmasının amacı işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

Üçüncü bölüm, Kilis işgücü piyasası arz ve talep yapılarını birlikte ele almakta ve özellikle talep araştırması sonuçlarından yola çıkarak, İŞKUR istatistikleriyle birlikte ilin işgücü piyasasını değerlendirmektedir. Elde edilen bulgular ışığında işgücü piyasasının geliştirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik öneriler sunmaktadır.

"Tüm iller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden erişebilirsiniz"

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PIYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

İşgücü arz analizlerinde kullanılan veri setlerinden nüfus ve eğitim göstergelerini iller itibariyle ve yıllık bazda bulmak mümkün iken ekonomik yapı ve işgücü piyasası veri setlerinin tümünü iller bazında elde etmek mümkün değildir. Bu veri setlerinin büyük bir kısmı bölgesel (İBBS 2 bölgeleri)[1] veri setleridir. Bölgeler mümkün oldukça illerin sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilmeye çalışılsa da iller arası gelişmişlik indeksi dikkate alındığında bölgelerin oluştuğu iller arasında farklılıklar ortaya çıkabilmektedir. Bu nedenle bölgesel göstergelerin, kapsadığı illeri temsil ettiğini söylemek her bölge için geçerli olmayabilmektedir ve bölge istatistikleri kullanılarak yapılan yorumlarda bu hususa dikkat edilmelidir.

İllerin sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyleri; demografi, eğitim, sağlık, istihdam, rekabetçi ve yenilikçi kapasite, mali kapasite, erişilebilirlik ve yaşam kalitesi olmak üzere çeşitli bileşenlere göre ayrılmıştır. Bu durum Kilis ilinin yer aldığı TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis) için de geçerlidir.

Arka plan veri setlerinin diğer bir problemi de verilerin güncel olmaması ve daha önce üretilen bazı veri setlerinin de artık üretilmemesidir. Örneğin illerin işgücüne katılım, istihdam ve işsizlik oranları en son 2010 yılında yayınlanmış ve raporda bu veriler kullanılmıştır. TÜİK sayfasında Haziran 2012 tarihinde yayınlanacağı belirtilen İl İşgücü Göstergeleri, raporun yazıldığı tarihe kadar henüz yayınlanmamıştır.

EKONOMİK VERİLER

Bölgesel GSKD üretiminde sanayi sektörünün ön plana çıktığı bölgeler TR41 Bursa, Kocaeli, Zonguldak ve Tekirdağ alt bölgeleri ile “Anadolu Kaplanları” olarak ifade edilen Kayseri, Gaziantep ve Manisa alt bölgeleridir. Tarım sektörünün katma değeri yüksek olan bölgelerimiz Ağrı, Van, Şanlıurfa gibi yurdumuzun doğusunda kalan alt bölgeler ile Ege’de yer alan Balıkesir ve Manisa alt bölgeleridir.

[1] Bölgesel sınıflama üç düzeyden oluşmaktadır. İlk aşamada idari yapıya uygun olarak 81 il, 3.düzeyde bölge birimleri olarak tanımlanmıştır. Ekonomik, sosyal, kültürel ve coğrafi yönlerden benzer illerin belirli bir nüfus büyüklüğü de dikkate alınarak gruplanması ile 26 birim 2. Düzeyde bölge birimleri tanımlanmıştır. Yine aynı kritere göre 2. düzey bölge birimlerinin gruplanması sonucu 12 birim 1. düzeyde bölge birimleri tanımlanmıştır.

Tablo:1 Bölgesel GSKD'nin Sektörel Dağılımı (2008)

		TARIM	SANAYİ	HİZMET
TR	**Türkiye**	**8,5**	**27,2**	**64,3**
TR10	İstanbul	0,2	26,7	73,1
TR21	Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	11,5	35,6	52,9
TR22	Balıkesir, Çanakkale	20,1	22,6	57,4
TR31	İzmir	4,8	26,7	68,4
TR32	Aydın, Denizli, Muğla	14,4	21,8	63,8
TR33	Manisa, Afyon, Kütahya, Uşak	19,8	32,3	47,9
TR41	Bursa, Eskişehir, Bilecik	5,5	42,1	52,4
TR42	Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	6,1	38,3	55,6
TR51	Ankara	2,6	24,9	72,5
TR52	Konya, Karaman	20	22,3	57,7
TR61	Antalya, Isparta, Burdur	14,4	14,7	70,9
TR62	Adana, Mersin	15,4	23,6	61
TR63	Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	15,5	27,3	57,2
TR71	Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	19,6	25,1	55,4
TR72	Kayseri, Sivas, Yozgat	12,5	30	57,5
TR81	Zonguldak, Karabük, Bartın	5,5	38,2	56,3
TR82	Kastamonu, Çankırı, Sinop	21,8	19,3	58,9
TR83	Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	18,6	21,6	59,8
TR90	Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	14,4	20,9	64,7
TRA1	Erzurum, Erzincan, Bayburt	16,8	16,9	66,4
TRA2	Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan	24,6	12,6	62,8
TRB1	Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli	13,7	19,5	66,8
TRB2	Van, Muş, Bitlis, Hakkari	21,3	15,8	62,9
TRC1	**Gaziantep, Adıyaman, Kilis**	**10,4**	**30,5**	**59,1**
TRC2	Şanlıurfa, Diyarbakır	21,5	16,6	61,9
TRC3	Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	13	31,2	55,8

Kaynak: TUİK

Üretim yöntemi ile hesaplanan gayri safi yurtiçi hasıla tahmininde, 2012 yılı üçüncü üç aylık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre cari fiyatlarla gayri safi yurtiçi hasıla %7,7'lik artışla 377 584 Milyon TL olmuştur.

2012 yılının üçüncü üç aylık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre sabit fiyatlarla gayri safi yurtiçi hasıla %1,6'lık artışla 31 594 Milyon TL olmuştur.

2012 yılının ilk dokuz aylık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre cari fiyatlarla gayri safi yurtiçi hasıla % 10,5'lik artışla 1 057 348 Milyon TL olmuştur.

2012 yılının ilk dokuz aylık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre sabit fiyatlarla gayri safi yurtiçi hasıla % 2,6'lık artışla 87 655 Milyon TL olmuştur.

Tablo 2:Sektörlerin Gayri Safi Katma Değer İçindeki Payları TRC1, %

Sektörlerin gayrisafi katma değer içindeki payları										
Yıl	İBBS2		Tarım	Sanayi	Hizmetler	İBBS2		Tarım	Sanayi	Hizmetler
2008	**TR**	**Türkiye**	8,5	27,2	64,3	TRC1	Gaziantep, Adıyaman, Kilis	10,4	30,5	59,1
2007	**TR**	**Türkiye**	8,5	27,8	63,7	TRC1	Gaziantep, Adıyaman, Kilis	11,8	29,8	58,4
2006	**TR**	**Türkiye**	9,4	28,2	62,4	TRC1	Gaziantep, Adıyaman, Kilis	13,2	30	56,8
2005	**TR**	**Türkiye**	10,6	28	61,3	TRC1	Gaziantep, Adıyaman, Kilis	14	29,1	57
2004	**TR**	**Türkiye**	10,7	28	61,3	TRC1	Gaziantep, Adıyaman, Kilis	12	29,2	58,8

Kaynak:TUİK

Şekil 1:Sektörlerin Gayri Safi Katma Değer İçindeki Payları TRC1, %

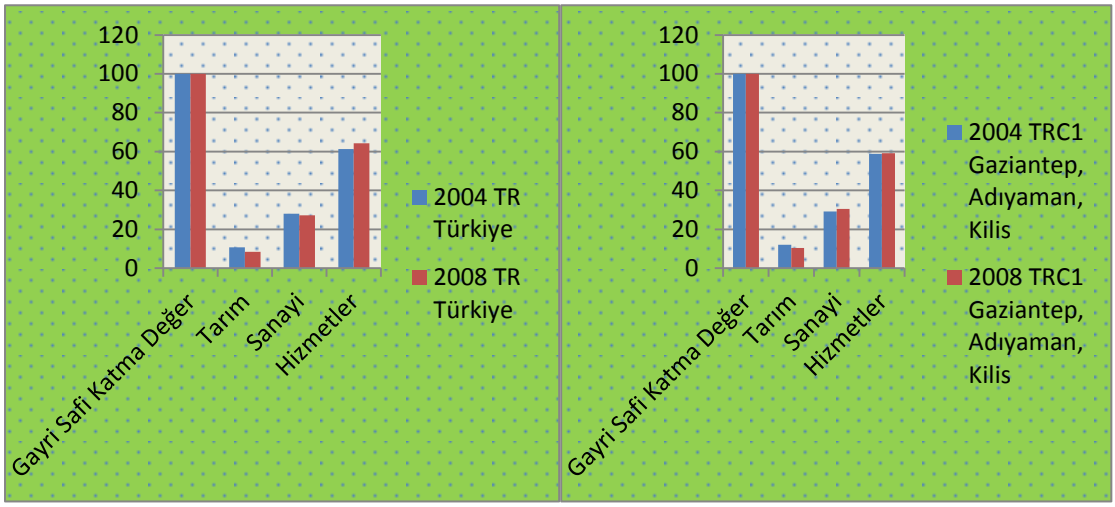

Kaynak:TUİK

Gelişme sürecinde ekonomiler içinde tarım sektörünün payı azalırken, önce sanayi ve ardından hizmetler sektörünün payları artar. Katma değerin nispeten düşük olduğu tarım sektörünün ekonomi içindeki ağırlığı, bölgeler arasındaki kişi başına GSKD farklılıklarını açıklayan bir faktördür. Faaliyet kollarına göre GSKD baktığımızda Türkiye'de tarımın GSKD oranı 2004 yılında %10.7 bu oran 2004 yılında TRC1 bölgesinde %12 dir. Ekonominin nabzının sanayi ve hizmetler sektörü üzerinden döndüğü bölgelerin yanında, bazı bölgelerde ekonominin itici gücünü hala tarım sektörü oluşturmaya devam ediyor. 2008 yılına geldiğimizde Türkiyede Tarım% 8 e düşerken TRC1 bölgesinde tarımın payı %10,4 lere gerilemiş fakat tarımın hala Türkiye ortalamalarını üzerinde olduğu görülmektedir. TRC1 bölgesinde hizmetler %59,1 paya sahip iken sanayi %30,5, Tarım %10,4'tür.

Tablo 3. Kişi Başına Gayri Safi Katma Değer

Yıl	İBBS2		Kişi başına GSKD (TL)	Kişi başına GSKD ($
2008	**TRC1**	**Gaziantep, Adıyaman, Kilis**	**5.888**	**4.597**

*Kaynak:*TUİK

TRC1 koduyla Gaziantep ve Adıyaman ile aynı bölgede yer alan Kilis'in kişi başına gayrisafi katma değer(GSKD) 2008 verilerine göre 4.597$ 'dir. Bu rakam TUİK'e göre ülkemizde kişi başına düşen gayri safi yurtiçi hasıla (GSYH) 10.440$ 'ın oldukça altındadır. Buna göre ülke ekonomisine daha fazla katkı sunmak adına Kilis'te daha fazla katma değeri yüksek Sanayii ve Hizmet alanlarına yönelmelidir.

Tablo 4. Yatırım Teşvikleri

Türkiye	
Sabit Yatırım (Milyon TL)	**İstihdam**
70.505	161.498
Kilis	
Sabit Yatırım (Milyon TL)	**İstihdam**
48	238

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı Not:2012 yılı 10 aylık veriler alınmıştır

Teşvik belgesi, yatırımın karekteristik değerlerini ihtiva eden, yatırımın bu değerler ve tespit edilen şartlara uygun olarak gerçekleştirilmesi halinde üzerinde kayıtlı destek unsurlarından istifade imkanı sağlayan, Karar'ın amaçları doğrultusunda gerçekleştirilecek yatırımlar için düzenlenen belgedir. Ankara'da Hazine Müsteşarlığı tarafından verilen bu belgeyle yatırımcı yatırım maliyetlerini önemli ölçüde indirgemektedir.Bu yılın Ekim ayına kadar ilimizde 7 yatırım teşvik belgesi düzenlenirken, sabit yatırım tutarı 48 milyon lira, istihdam sayısı da 238 kişi oldu.

Tablo 5. Yatırım Teşvik Belgelerinin Sabit Yatırımlara Göre En Yüksekten Sıralı İl, 2010

İL	SABİT YATIRIM	İL	SABİT YATIRIM
ADANA	16.113	KASTAMONU	301
İSTANBUL	10.105	MARDİN	281
İZMİR	6.334	ELAZIĞ	276
KOCAELİ	3.044	GÜMÜŞHANE	248
ANTALYA	2.010	SAMSUN	247
HATAY	1.988	VAN	206

ANKARA	1.964	EDİRNE	200
BURSA	1.771	ARDAHAN	190
MANİSA	1.693	KIRKLARELİ	177
DENİZLİ	1.567	YALOVA	173
SAKARYA	1.420	ORDU	169
TEKİRDAĞ	1.327	ISPARTA	156
KONYA	1.272	NİĞDE	154
GAZİANTEP	1.149	NEVŞEHİR	149
AKSARAY	801	ÇORUM	138
KAHRAMANMARAŞ	764	ERZİNCAN	137
ESKİŞEHİR	758	BİTLİS	120
BALIKESİR	660	BOLU	116
GİRESUN	612	BURDUR	113
KASTAMONU	583	ZONGULDAK	109
AFYON	576	SİNOP	109
ÇANKIRI	573	UŞAK	104
MERSİN	569	KARABÜK	103
MUĞLA	554	KARS	102
KAYSERİ	546	BARTIN	100
TOKAT	520	YOZGAT	98
ÇANAKKALE	504	RİZE	82
AMASYA	475	BATMAN	79
AYDIN	468	ARTVİN	69
TRABZON	441	ŞIRNAK	62
BİLECİK	439	MUŞ	60
OSMANİYE	411	BİNGÖL	53
MALATYA	407	TUNCELİ	50
KÜTAHYA	404	AĞRI	50
SİVAS	386	SİİRT	41
DİYARBAKIR	369	BAYBURT	40
ŞANLIURFA	363	KIRIKKALE	38
ERZURUM	349	IĞDIR	36
ADIYAMAN	339	**KİLİS**	**30**
KIRŞEHİR	330	HAKKARİ	14
DÜZCE	321	**TOPLAM**	**70.259**

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı

Tablo 6. Yatırım Teşvik Belgelerinin İstihdama ve 2010 Yılına Göre En Yüksekten Sıralı İl

İL	İSTHDAM	İL	İSTİHDAM
İSTANBUL	18.188	TOKAT	1.102
AYDIN	9.464	KASTAMONU	1.043
ANTALYA	8.290	SİNOP	1.028
ANKARA	7.706	BATMAN	984
KONYA	7.406	OSMANİYE	911
BURSA	5.702	MUŞ	896
KOCAELİ	5.590	KIRKLARELİ	890
MANİSA	5.530	BİLECİK	827
İZMİR	5.122	ERZİNCAN	693
GAZİANTEP	3.974	ÇORUM	678
SAKARYA	3.768	ZONGULDAK	646
ADANA	3.714	NEVŞEHİR	625
KAYSERİ	3.453	BURDUR	545
AFYON	2.965	ÇANAKKALE	542
AĞRI	2.965	ISPARTA	534
MALATYA	2.957	BOLU	530
BALIKESİR	2.753	EDİRNE	504
TEKİRDAĞ	2.608	UŞAK	499
MERSİN	2.603	NİĞDE	479
DİYARBAKIR	2.579	AMASYA	451
ÇANKIRI	2.544	KIRŞEHİR	433
ŞANLIURFA	2.500	YALOVA	415
MUĞLA	2.444	YOZGAT	377
ESKİŞEHİR	2.387	GÜMÜŞHANE	316
MARDİN	2.384	BİTLİS	310
HATAY	2.380	KIRIKKALE	299
KASTAMONU	2.244	BİNGÖL	285
AKSARAY	2.226	IĞDIR	285
SAMSUN	1.992	SİİRT	268
KÜTAHYA	1.705	KARABÜK	266
VAN	1.535	KİLİS	238
SİVAS	1.418	TUNCELİ	219
GİRESUN	1.411	RİZE	206
ADIYAMAN	1.388	ŞIRNAK	196

ORDU	1.303	BARTIN	194
KAHRAMANMARAŞ	1.267	KARS	154
DÜZCE	1.219	ARTVİN	108
ELAZIĞ	1.212	ARDAHAN	75
TRABZON	1.203	HAKKARİ	74
ERZURUM	1.179	BAYBURT	62
DENİZLİ	1.167	**TOPLAM**	**163.632**

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı

Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan, düzenlenen yatırım teşvik belgelerine ilişkin değerlendirmelerde bulunurken yeni teşvik sisteminin meyvelerini vermeye başladığını söyleyen Çağlayan, "20 Haziran'da Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren yeni teşvik sisteminde Kasım 2012 sonuna kadar bin 925 adet yatırım teşvik belgesi düzenlendi" ifadesini kullandı. Düzenlenen bin 925 yatırım teşvik belgesinin, 23.6 milyar TL sabit yatırım, 77 bin 889 istihdam öngördüğünü kaydeden Çağlayan, "Öngörülen istihdamın 66 bin 251'i yerli, 11 bin 638'i uluslararası sermayeli şirketlere aittir. Yeni teşvik sistemine göre düzenlenen teşvik belgeleri, yeni teşvik uygulamalarının olumlu sonuçlarını net bir şekilde göstermektedir. 22,8 milyar TL tutarında bin 887 adet belge düzenlenen 2012 yılı Temmuz-Kasım döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre belge adedi bazında yüzde 24'lük ve sabit yatırım tutarı bazında yüzde 23'lük bir artış gerçekleşmiştir. Aynı şekilde 2012 yılı Temmuz-Kasım döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre bölgesel yatırımlarda belge adedi bazında yüzde 110'luk ve sabit yatırım tutarı bazında yüzde 109'luk bir artış söz konusudur" değerlendirilmesinde bulundu. Yeni teşvik sisteminde verilen yatırım teşvik belgelerinde öngörülen 23.6 milyar TL'lik toplam sabit yatırım tutarının 11.5 milyar TL'sinin imalat, 7 milyar TL'sinin hizmetler, 3.9 milyar TL'sinin enerji ve 1.3 milyar TL'sinin de madencilik sektörlerinde olduğunu dile getiren Çağlayan şunları kaydetti: "Kasım ayında düzenlenen 434 yatırım teşvik belgesinde, 5.7 milyar sabit yatırım ve 16 bin 405 kişiye istihdam öngörülmektedir. Düzenlenen teşvik belgelerinde adet bazında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 31'lik, öngörülen sabit yatırım tutarında da yüzde 75'lik bir artış gerçekleşmiştir. Teşvik belgelerinin 405 adedi yerli, 29 adedi uluslararası sermayeli şirketler için düzenlenmiş olup, sabit yatırımın 1.1 milyar TL'sinin uluslararası sermayeli, 4.6 milyar TL'sinin ise yerli sermayeli şirketler tarafından yapılması öngörülmektedir. Yeni teşvik sistemin zamanla daha iyi tanınması ile yerli ve yabancı yatırımlar daha da artacaktır. Bunun için gerek yurt içinde, gerekse yurt dışında gerçekleştirdiğimiz tanıtım etkinliklerin sonuçlarını önümüzdeki dönemde hep birlikte göreceğiz. Teşvik sistemi ekonomimiz için bir şans. Cari açığın ilacı olacak stratejik yatırımlarda yakında önemli artış bekliyoruz. 20 Haziran'dan itibaren düzenlenen teşvik belgeleri yeni teşvik sisteminin ayar tutmaya başladığını göstermektedir. İhracata dayalı üretim ve büyüme stratejimizin en önemli ayağını oluşturan yeni teşvik sisteminin olumlu sonuçlarını önümüzdeki dönemde üretim ve ihracat artışı sağlayarak, cari açığı daha da azaltarak ve işsizliği düşürerek hep birlikte göreceğiz.

Tablo 7. Kamu Yatırımlarının Kilis İlinde Sektörel Dağılımı

2012 YILI KİLİS İLİ KAMU YATIRIMLARI	
SEKTÖR	**TOPLAM TUTAR(BİN TL)**
TARIM	16206
MADENCİLİK	38
ENERJİ	550
ULAŞTIRMA	92
TURİZM	-
KONUT	-
EĞİTİM	26662
SAĞLIK	-
DİĞER	12482
TOPLAM	**56.030**

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

İlimiz kamu yatırımlarında ilk sırayı tüm ülkede olduğu gibi eğitim sektörü almaktadır. 26.662 bin TL'lik eğitim sektörünü 16.206 bin TL ile tarım, 12.482 bin ile diğer kamu hizmetleri takip etmektedir. Bunu 550 bin TL ile enerji, 92 bin ile ulaştırma haberleşme, 38 bin ile madencilik sektörü izlemektedir. 2012 yılı kamu yatırımları toplamı 56.030 bin TL, 2011 yılı toplamı 96.077 bin TL, 2010 yılı toplamı 89.909 bin TL'dir.

Tablo 8. Kamu Yatırımlarında Kilis'in Yeri (2012)

İL	YATIRIM	İL	YATIRIM
ANKARA	3.553.371	ZONGULDAK	161085
İSTANBUL	2.559.243	EDİRNE	156444
ARTVİN	849704	ELAZIĞ	149.298
DİYARBAKIR	798.074	KARS	143877
MARDİN	721.380	ŞIRNAK	142916
İZMİR	704.596	DENİZLİ	142697
ŞANLIURFA	647.736	GİRESUN	131.168
KONYA	490.647	KARAMAN	130056
MERSİN	460100	KIRKLARELİ	123329
MARAŞ	458.777	HAKKARİ	120629
BURSA	452.297	TEKİRDAĞ	120.266
ANTALYA	420.393	KASTAMONU	118.268
GAZİANTEP	360.239	TOKAT	117.926
HATAY	314.474	AMASYA	116556
BALIKESİR	303.386	MUŞ	115543
SAKARYA	293.606	RİZE	112406
ADIYAMAN	293.123	ÇORUM	109836
MUĞLA	272.652	KIRŞEHİR	100556
AĞRI	268.942	YOZGAT	99266
ESKİŞEHİR	268.816	BOLU	96735
SİVAS	267.693	KARABÜK	88592
KÜTAHYA	266.085	UŞAK	85554
ADANA	265.061	BURDUR	85255
SAMSUN	260.496	BARTIN	84973
MANİSA	260.034	ISPARTA	83773
ERZURUM	248984	SİİRT	81028
VAN	246.980	ÇANKIRI	76.642
BATMAN	241415	DÜZCE	76.352
AFYON	229.366	BİTLİS	73424
KAYSERİ	221.099	NİĞDE	65449
ÇANAKKALE	220887	GÜMÜŞHANE	62188
KOCAELİ	217.842	OSMANİYE	60115
TRABZON	196.057	IĞDIR	58445

AKSARAY	187.970	KİLİS	56030
AYDIN	184.076	TUNCELİ	52911
KIRIKKALE	183619	NEVŞEHİR	51679
ERZİNCAN	175727	ARDAHAN	47275
BİNGÖL	169863	BİLECİK	43897
SİNOP	165.884	YALOVA	37078
MALATYA	165.238	BAYBURT	33790
ORDU	165.005	**TOPLAM**	**19.030.937**

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

Dünya ekonomik krizlerden çıkmak için harcamadan yatırıma kadar tüm alanlarda kısıntıya giderken Türkiye, kamu ve özel sektörde gaza basmaya hazırlanıyor. 2012 yılının sonunda tahmini olarak 319 milyar lirayı bulacak toplam yatırım miktarı, 2013 yılı 358.2 milyara çıkacak. 2013 Yılı Programı'ndaki verilere göre kamu ve özel kesim yatırımlarının toplamı yüzde 12.27 oranında artarak 358.2 milyar liraya ulaşacak. Bu yatırımın 289.9 milyar lirası özel sektörden, 68.3 milyar lirası kamudan gelecek. Özel sektör en büyük yatırımı imalat sanayine, kamu ise ulaştırmaya yapacak. 2013'te imalat sektörüne toplam 119.3 milyar lira, ulaştırma projelerine ise 78.1 milyar lira yatırım yapılacağı bekleniyor.

Türkiye'deki açılıp kapanan işyerlerinin istatistiği incelendiğinde tüm sektörlerde büyüme olduğu görülmektedir. Sirkülasyonun en fazla olduğu sektör toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımıdır. Bunu imalat ve inşaat sektörleri takip etmektedir.

Tablo 9. Sektörlere Göre Açılıp Kapanan İşyerleri

YIL	KİLİS İLİ KURULAN/KAPANAN ŞİRKET İSTATİSTİKLERİ							
	KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ / TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ / TİC. İŞL.
2009	28	3	30	4	1	1	0	46
2010	24	5	29	8	1	3	2	63
2011	29	1	37	9	2	2	1	60
2012-11 AYLIK	29	0	56	6	5	4	1	55

Kaynak:TOBB

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) verileri ışığında, Kilis ilinde kurulan ve kapanan firma istatistiklerine bakıldığında 2012 yılı ilk 11 ayında, 2011 yılına göre şu tür değişimler izlenmektedir:

- Kurulan şirket sayısında değişiklik olmamıştır.
- Kapanan şirket sayısı iki katına çıkmıştır.
- Hiç kooperatif kurulmazken, kapanan kooperatif sayısı sabit kalmıştır.
- Kurulan gerçek kişi sayısı %51 artarken, kapanan gerçek kişi işletme sayısı %8,3 artmıştır.
- Tasfiyeye giren şirket sayısı %33azalmış, tasfiyeye giren kooperatif sayısı %150artmıştır.

Bu durumda, değişimin en çok gerçek kişi işletmelerinde yaşandığını; şirket kurulma oranlarında değişim olmadığı kapanma oranlarının da artış olduğu; değişimin en az yaşandığı firmaların ise, kapanma oranları ile kurulma oranlarının birbirine yakın olduğu, kooperatifler olduğunu söylemek mümkündür.

NÜFUS GÖSTERGELERİ

İşgücü piyasası ile demografik yapı arasında çok ciddi bir ilişki vardır. Çalışma çağı, nüfusun artması veya azalması istihdam ve işsizlik oranlarını doğrudan etkilemektedir. Örneğin Türkiye geneline bakıldığında işgücü piyasasının temel özelliklerinden birisi çalışma çağı nüfusunun istihdamdan daha hızlı artması ve artan nüfusa yeterli iş imkanlarının sağlanamamasıdır (DPT, 2007: 30).

Kilis iline ilişkin 2011 yılı Adrese Dayalı Nüfus Sistemi Sonuçlarına bakıldığında, ilin toplam nüfusunun 124.452 kişi olduğu görülmektedir. Bu nüfusu ile Kilis ili Türkiye toplam nüfusunun %0.16'sını oluşturmaktadır. İlin nüfusu içerisinde kadın-erkek oranı birbirine çok yakındır: Nüfusun %49,9'u erkek, %50,1'i kadınlardan oluşmaktadır.

Şekil 2. Yerleşim Yerlerine Göre Nüfus

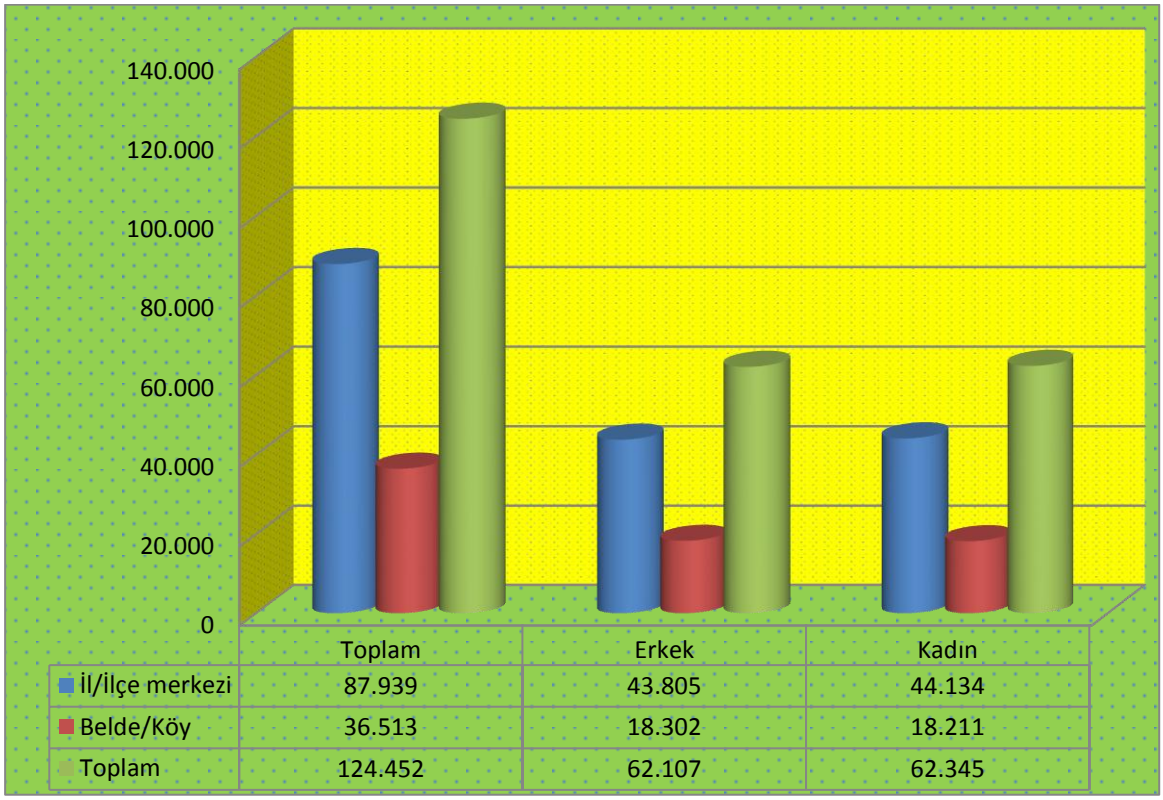

Kaynak: TUİK

Kilis ilinin nüfusu Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi 2011 sonuçlarına göre 124.452 kişidir. Nüfusun 87.939 il merkezinde yaşarken 36.513 kişi Belde ve Köyler de yaşamaktadır. Yine aynı nüfus sayımı sonucuna göre nüfusun 62.107 kişisi erkek, 62.345 kişisi kadındır.

Yerleşim yerlerine göre nüfusa bakıldığında Kilis ili toplam nüfusunun %70.6'sı il veya ilçe merkezlerinde, %29.4'ü ise belde veya köylerde yaşamaktadır. İl veya ilçe merkezlerinde yaşayanların oranının Türkiye geneli olan %77'den daha düşük olduğu görünmektedir. Yani Kilis ilinde kırsal alanda yaşayanlar Türkiye ortalamasından daha fazladır.

Tablo 10. Çalışma Yaşı ve Cinsiyete Göre Nüfus

Yaş grubu	Toplam	Erkek	Kadın
15-19	11.962	5.981	5.981
20-24	11.305	6.105	5.200
25-29	9.052	4.555	4.497
30-34	9.290	4.515	4.775
35-39	7.722	3.805	3.917
40-44	6.653	3.361	3.292
45-49	6.928	3.495	3.433
50-54	4.684	2.359	2.325
55-59	4.559	2.233	2.326
60-64	3.987	1.867	2.120
Toplam	**76.142**	**38.276**	**37.866**

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

Cinsiyete ve yaş gruplarına göre nüfusun dağılımına baktığımızda çalışma yaşındakilerin içinde kişi sayısı en fazla olan grubun 15-19 yaş grubu olduğu görülür. 20-24 yaş aralığında erkek, 65-69 aralığında ise kadın nüfusun fazla olduğu görülür. Kadın erkek nüfusu arasındaki farkın en fazla olduğu olduğu 20-24 yaş grubudur.

Şekil 3. Geniş Yaş Grubu ve Eğitim Durumuna Göre Sivil Nüfus

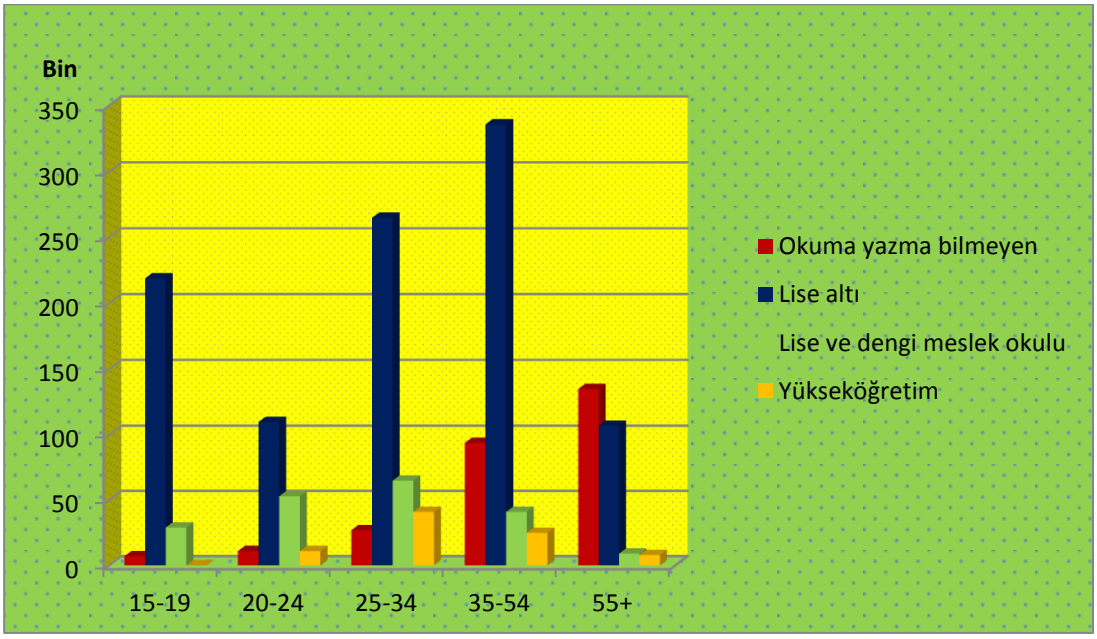

Kaynak: TUİK

Nüfusumuz, şimdilerde 74,7 milyon kişi. Toplam nüfusun 73 milyonu, kurumsal olmayan sivil nüfus olarak adlandırılıyor. Bunun anlamı, okul, yurt, otel, çocuk yuvası, hastane, hapishane, kışla ya da orduevlerinde ikamet edenlerle, yabancı uyruklular dışında kalan nüfustur. Kurumsal olmayan sivil nüfusun, 15 ve daha yukarı yaştaki bölümü, işgücüne katılma imkanı olan nüfus olarak kabul ediliyor. Bunların sayısı 2012 yılının eylül ayı itibariyle 54.9 milyon. Bu 54.9 milyon nüfusun değişik nedenlerle 26.9 milyonu işgücüne katılamıyor. Bunların bir kısmı, öğrenci, ev kadını, emekli, çalışamaz durumda olanlar. Çok azı da çalışabilir olduğu halde iş aramayanlar.

Bölgemizde ise 2011 itibariyle işgücüne katılma imkanı olan nüfus 1.5 milyondur. Bu 1.5 milyon kişinin eğitim durumu ve yaş gruplarına göre dağılımı yukardaki tabloda verilmiştir.

Tablo 11. TRC1 Bölgesi Geniş Yaş Grubuna Göre Eğitim Durumu(Bin)

TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis)	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Bilinmeyen	**TOPLAM**
Yaş grubu						
14-17	29	9745	107	-	41	**9922**
18-21	80	5362	3920	124	129	**9615**
22-24	68	3203	2242	684	147	**6344**
25-29	132	5070	2135	1365	311	**9019**
30-34	146	5880	1928	1090	126	**9270**
35-39	126	5366	1225	927	68	**7712**
40-44	175	4899	923	592	53	**6642**
45-49	302	5290	882	362	78	**6914**
50-54	387	3411	598	216	56	**4671**
55-59	641	3293	317	218	78	**4550**
60-64	927	2657	152	172	71	**3979**
65 +	4037	4768	161	178	227	**9371**
TOPLAM	**7.062**	**79.707**	**14.590**	**5.934**	**1.461**	**108.654**

Kaynak: TUİK

Bölgemizde çalışma yaşı içindeki nüfusu eğitimlerine göre incelediğimizde okuma yazma bilmeyen nüfusun çoğunluğunun 45 yaş üzeri kadınlardan oluştuğu görülmektedir. 22-24 yaş aralığından daha küçüklerde ilkokul mezunu bulunmamaktadır. İlkokul mezunları arasında en büyük payı 30-34 yaş grubundaki kadınlar almaktadır. Lise mezunları arasında cinsiyet farkının fazla olmadığı görülmektedir. Lise mezunları arasında en büyük paya 18-21 yaş aralığındaki kadınlar ve erkekler olduğu görülmektedir. Yüksekokul veya fakülte mezunlarının 25-39 yaş aralığında yoğunlaştığını ve 25-29 yaş erkeklerin ve en büyük paya sahip olduğunu görüyoruz.

İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşgücü piyasasının genel bir resmini çıkartabilmek için işgücüne katılım, istihdam ve işsizlik oranlarına cinsiyet eşitliği, eğitim durumu, sektörler arası dağılım gibi göstergeler ışığında bakmak gerekmektedir. Bu tür bir analiz için gerekli verilerin çoğu TÜİK Hane halkı İşgücü Anketlerine dayanmaktadır. Ancak bu verilerin büyük bölümü Kilis iline özel değildir; NUTS2 bölümlemesinde Gaziantep, Adıyaman, Kilis illerini kapsayan TRC1 bölgesi bütününde mevcuttur. Dolayısıyla bu bölümde sunulacak analiz Kilis ili özelinden ziyade, bölgesel özellikleri yansıtmaktadır.

İşgücüne Katılım

Türkiye geneline bakıldığında işgücü piyasasının en büyük sorunlarından bir tanesi çalışma yaşı nüfusun, işgücüne katılım oranının düşük olmasıdır. Özellikle de kadınların işgücüne katılma oranlarındaki düşüklük, her ne kadar kadın istihdamının artırılması için çaba harcansa da yeterli değildir.

Tablo 12. Temel İşgücü Göstergeleri TRC1 2010, (%)

2010	İşgücüne Katılım Oranı	İstihdama Katılım Oranı	İşsizlik Oranı
Türkiye	48,8	43	11,9
Kilis	49,2	44,2	10,1

Kaynak:TUİK

2010 verilerine bakıldığında Türkiye'nin işgücüne katılım oranı %48,8 iken Kilis ilinin işgücüne katılım oranı %49,2 olduğu ve Kilis ilinin işgücüne katılım oranı Türkiye ortalamasının üstünde olduğu görülüyor. Yine aynı dönemde Türkiye'nin istihdama katılım oranı %43,0 iken Kilis ilinin istihdama katılım oranı %44,2 olduğu görülüyor. Verilere bakıldığında Kilis ili istihdama katılım oranı Türkiye ortalamasının üstünde olduğu görülüyor. 2010 verilerine göre Türkiye'nin işsizlik oranının %11,9 ve Kilis ilinin işsizlik oranı %10,1 olduğu ve Kilis ili işsizlik oranında Türkiye ortalamasından daha düşük olduğu görülüyor, bu da işsizliğin düşük olduğunu gösteriyor.

2011 verilerine göre TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis) bölgesinde işgücüne katılım oranı %42,6 iken, işsizlik oranı %14,4'tür.

Şekil 4. Yaş gruplarına göre işsizlik oranı TRC1 %

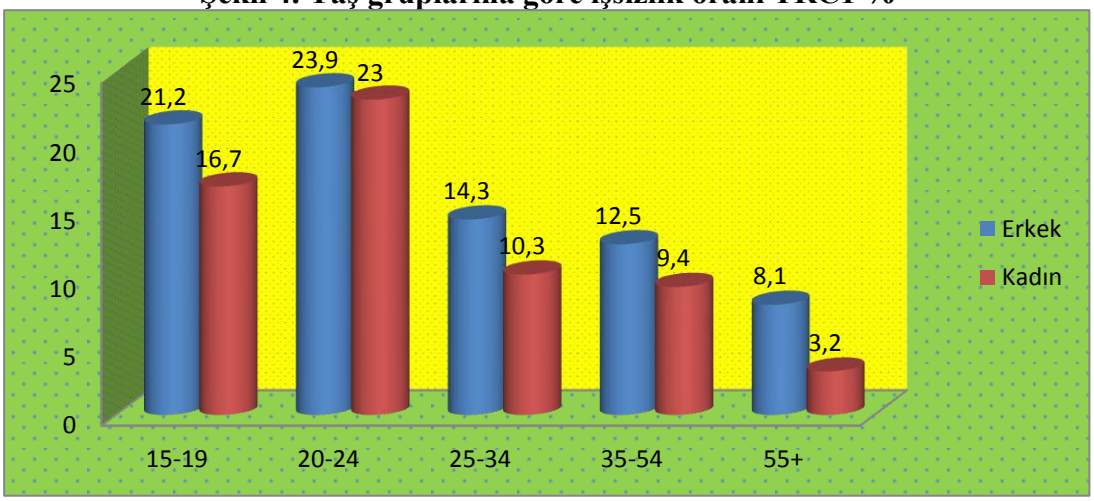

Kaynak: TUİK

En yüksek işsizlik oranı 20-24 yaş grubunda bulunmaktadır. Cinsiyet durumuna göre bakıldığında en yüksek işsizlik oranı aynı yaş grubunda ve 20- 24 yaş aralığıdır. En düşük işsizlik oranı 55+ yaş grubundadır. İşsizliğin yaş grubuna ve cinsiyete bağlı olarak değerlendirmesi yapıldığında; erkeklerin her yaş grubunda yüksek değerde olduğu görülmektedir.

Tablo 13. TRC1 Eğitim Durumuna Göre Nüfus, İstihdam ve İşsizlik Oranları 2011, (%)

	Nüfus Oranı	İşgücü Katılım Oranı	İstihdam Oranı	İşsizlik Oranı
Okuma yazma bilmeyen	17,21	14,3	6,02	4,08
Lise altı	65,14	44,7	67,47	73,47
Lise	12,37	54,4	15,83	15,31
Yüksek okul	5,28	81,2	10,67	7,14

Kaynak: TUİK

İşgücü piyasasının genel bir resmini çıkartabilmek için işgücüne katılım, istihdam ve işsizlik oranlarına cinsiyet eşitliği, eğitim durumu, sektörler arası dağılım gibi göstergeler ışığında bakmak gerekmektedir. Bu tür bir analiz için gerekli verilerin çoğu TÜİK Hane halkı İşgücü Anketlerine dayanmaktadır. Ancak bu verilerin büyük bölümü Kilis iline özel değildir; NUTS2 bölümlemesinde Gaziantep, Adıyaman, Kilis illerini kapsayan TRC1 bölgesi bütününde mevcuttur. Dolayısıyla bu bölümde sunulacak analiz Kilis ili özelinden ziyade, bölgesel özellikleri yansıtmaktadır. Ancak bu analiz mümkün olduğu ölçüde Adıyaman iline ait verilerle de zenginleştirilmeye çalışacaktır.

TRC1 bölgesine nüfus, istihdam, işsizlik ve işgücü dışı nüfus olarak bakıldığında, geniş yaş grubu (15-55+ yaş) toplam nüfusun 1.592.000 kişi olduğu, 679.000 kişilik nüfusun işgücü piyasasında çalışan veya işsiz olarak yer aldığını (%43), 914.000 kişinin ise işgücü içerisinde yer almadığını (%57) görmek mümkündür. İşgücünün içinde ve dışında bulunan en ağırlıklı nüfusun eğitim durumu lise altı derecesindedir.

Tablo 14.Eğitim Durumuna Göre İşgücü TRC1(Bin)

	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
Okuma yazma bilmeyen	2	3	5	19	11	**39**
Lise altı	61	48	132	190	32	**464**
Lise ve dengi meslek okulu	6	21	47	30	3	**107**
Yükseköğretim	0	7	35	23	3	**68**
Toplam	**70**	**79**	**219**	**262**	**49**	**679**

Kaynak: TUİK

2011 yılı sonu itibariyle ilimizin de içinde bulunduğu TRC1 bölgesinde İşgücünün eğitim ve yaş dağılımları incelendiğinde toplam işgücünün % 5,74'ünü 15-24 yaş grubundakiler oluşturmaktadır.

Lise altı eğitimlilerde işgücüne katılma oranı; erkekler için % 74, kadınlar için % 11,9'dur. Yükseköğretim mezunu erkeklerde % 85,4 olan işgücüne katılma oranı, kadınlarda % 71,9'dur.

2012 yılı Eylül döneminde, Türkiye genelinde işgücüne katılma oranı, bir önceki yılın aynı dönemine göre 0,6 puanlık artışla % 51'dir. Aynı dönemler için yapılan kıyaslamalara göre; erkeklerde işgücüne katılma oranı 0,2 puanlık azalışla % 72, kadınlarda ise 1,2 puanlık artışla % 30,7 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 15.Eğitim durumuna göre istihdam edilenler TRC1 (Bin)

	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	**Toplam**
Okuma yazma bilmeyen	2	2	5	17	10	**35**
Lise altı	49	36	113	164	30	**392**
Lise ve dengi meslek okulu	5	17	40	27	3	**92**
Yükseköğretim	0	4	31	23	3	**62**
Toplam	**56**	**60**	**189**	**230**	**46**	**581**

Kaynak: TUİK

2011 yılında Türkiye'de toplam işgücü (15 yaş ve üzeri) 24,1 milyonu buluyor. İlimizin de içinde bulunduğu TRC1 bölgesinde toplam işgücü 581 bindir.

Tablo'dan de anlaşılacağı gibi lise altı eğitime sahip kişiler tüm yaş gruplarında en fazla istidam alanı bulmaktadır. 15-24 yaş arası gençler için de durum böyledir.

Yaş grupları arasında en fazla istihdam şansı bulan 35-54 yaş grubudur. Bunu 25-34 yaş grubu izlemektedir.

Tablo 16. Yaş grubu ve Eğitim Durumuna Göre İstihdam Oranı TRC1, (%)

	Eğitim Durumu				**Yaş grubu**			
	Okuma yazma bilmeyen	**Lise altı**	**Lise ve dengi meslek okulu**	**Yüksek öğretim**	**15-19 yaş**	**20-24 yaş**	**25-34 yaş**	**35-54 yaş**
Ortalama	**12,8**	**37,8**	**46,6**	**73,4**	**21,8**	**32,6**	**47,6**	**46,4**
Erkek	**34,4**	**62**	**61**	**79,7**	**32,4**	**54,8**	**79,9**	**78,7**
Kadın	**8,6**	**10,6**	**20,2**	**59,6**	**10,6**	**13,4**	**17**	**13,8**

Kaynak:TUİK

Tüm yaş gruplarında erkeklerin istihdam oranı kadınların çalışma oranından yüksektir. Ülkemizde kadın ve erkek nüfusun yaklaşık eşit olduğu göz önünde bulundurarak kadın ve erkek nüfusun istihdama katılım oranlarını kıyaslayabiliriz. 15-19 yaş aralığındaki erkek işçiler kadın işçilerin

yaklaşık üç katı, 20-24 yaş arası erkek işçiler kadın işçilerin yaklaşık dört katı, 25-34 yaş arası erkekler aynı yaş grubundaki kadınların yaklaşık beş katı iken 55 yaş üzerinde bu durum yedi katın üzerindedir.

Aynı yaş grubundaki erkek ve kadınlar arasındaki uçurumun yaş ilerledikçe arttığı görülmektedir

Lise altı erkeklerin istihdama katılma oranı %62 , kadınların ise10,6 'dır. Lise ve dengi meslek okulu mezunu erkeklerin istihdam oranı %61 iken kadınlarda bu oran 20,2'dir. Yükseköğretim mezunları arasında erkeklerin istihdam oranı %79,9 kadınların istihdam oranı %59,6'dır.

Tablo 17. Geniş Yaş Grubu ve Eğitim Durumuna Göre Sivil Nüfus ve İşgücü, Türkiye ve TRC1, 2011

	Toplam Sivil Nüfus	Toplam İşgücü	İşgücüne Katılım Oranı
Türkiye			
Okuma yazma bilmeyen	5.863	1.204	20,54
Lise altı	26.171	15.682	59,92
Lise ve dengi meslek okulu	9.286	5.365	57,78
Yükseköğretim	5.643	4.476	79,32
Toplam	**53.593**	**26.727**	**49,87**
TRC1: Gaziantep, Adıyaman, Kilis			
Okuma yazma bilmeyen	274	39	14,3
Lise altı	1.037	464	44,7
Lise ve dengi meslek okulu	197	107	54,4
Yükseköğretim	84	68	81,2
Toplam	**1592**	**679**	**42,6**

Kaynak: TUİK

TRC1 bölgesinde işgücüne katılım oranları cinsiyete göre incelendiğinde, kadınların işgücüne katılım oranı %14.2 iken, bu oran erkekler için %72.3'tür. Bu bölgede kadınların işgücüne katılımı 2011 yılında Türkiye'de %28,8 olan kadınların işgücüne katılım oranından düşük seviyede olup, erkeklerle kadınlar arasında işgücüne katılım anlamında ciddi bir fark bulunmaktadır. Aradaki farkın bir sebebinin bölgede tarım sektörünün ağırlığı ve bu sektörde ücretsiz aile işçisi olarak çalışan kadınlar olduğu düşünülebilir.

Bölgede işgücüne katılıma yaş açısından bakıldığında ise işgücüne katılımın 25-54 arası yaş gruplarında ağırlık kazandığı görülmektedir. Erkeklerde ve kadınlarda işgücüne katılımın en yüksek olduğu yaş aralığı 25-34'tür. Bu yaş aralığındaki kadınların %18,9'u, erkeklerin ise %93,3'ü işgücü içerisinde yer almaktadır.

Tablo 18. İktisadi faaliyet koluna ve Meslek grubuna göre istihdam edilenler TC1,(Bin)

	Tarım	Sanayi	Hizmet	Toplam
Kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler	0	6	35	**41**
Profesyonel meslek mensupları	0	1	25	**26**
Yardımcı profesyonel meslek mensupları	0	5	17	**22**
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	0	7	20	**27**
Hizmet ve satış elemanları	0	4	61	**65**
Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar	92	0	1	**93**
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	0	94	23	**117**
Tesis ve makina operatörleri ve montajcılar	0	49	21	**70**
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	36	39	46	**121**
Toplam	**129**	**204**	**248**	**581**

Kaynak:TUİK

İstihdam edilenlerin iktisadi faaliyet koluna ve meslek grubuna göre dağılımı incelendiğinde; tarım sektöründe nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar ağırlıktadır.

Hizmet sektöründe 61 bin kişi hizmet ve satış elemanı, 46 bin kişi nitelik gerektirmeyen işlerde, 35 bin kişi kanun yapıcı üst düzey yönetici ve müdür olarak istihdam edilmiştir. Hizmet sektöründe toplam 248 bin kişi istihdam edilmiştir. Bunun 209 bini erkek, 39 bini kadındır. Hizmet sektöründe 39 bin genç istihdam edilmiştir.

Sanayi sektöründe istihdam edilen 204 bin kişiden 189 bini erkek, 15 bini kadındır. Bu sektörde 51 bin genç istihdam alanı bulmuştur. Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar 94 bin ile büyük paya sahiptir.

Tablo 19.Eğitim durumu ve Meslek grubuna göre istihdam edilenler TC1,(Bin)

	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Toplam
Kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler	0	23	9	9	**41**
Profesyonel meslek mensupları	0	0	1	25	**26**
Yardımcı profesyonel meslek mensupları	0	6	10	6	**22**
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	0	5	13	9	**27**
Hizmet ve satış elemanları	2	37	17	9	**65**
Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar	15	69	7	1	**93**
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	4	98	14	2	**117**
Tesis ve makina operatörleri ve montajcılar	1	56	12	0	**70**
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	13	98	9	1	**121**
Toplam	**35**	**392**	**92**	**62**	**581**

Kaynak:TUİK

Okuma yazma bilmeyenler ilimizde daha çok nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünleri ile nitelik gerektirmeyen işlerde çalışma alanı bulmaktadır. Çalışma yaşı içinde olup okuma yazma bilmeyenlerin 15 bini erkek, 25 bini kadındır. Lise altı eğitime sahip 392 bin kişinin 340 bini erkek, 52 bini kadındır. Bu eğitime sahip erkeklerin 92 bini sanatkar ve ilgili işlerde çalışmakta iken kadınların 18 bini nitelik gerektirmeyen işlerde çalışmaktadır.

Lise ve dengi meslek okulu mezunu 92 bin kişinin 78 bini erkek, 14 bini kadındır. Bunu 22 bini gençlerden oluşmaktadır. Yükseköğretim mezunları daha çok profesyonel meslek mensubu, kanun yapıcı üst düzey yönetici ve müdür, büro ve müşteri hizmetleri, hizmet ve satış elemanı olarak istihdam alanı bulmaktadır.

Tablo 20. Yaş grubuna ve Meslek grubuna göre istihdam edilenler TRC1, (Bin)

	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
Kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler	0	1	9	24	6	**41**
Profesyonel meslek mensupları	0	2	14	9	2	**26**
Yardımcı profesyonel meslek mensupları	1	2	9	9	1	**22**
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	2	3	12	9	1	**27**
Hizmet ve satış elemanları	9	10	25	20	1	**65**
Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar	6	6	19	38	22	**93**
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	18	17	41	38	3	**117**
Tesis ve makina operatörleri ve montajcılar	4	5	28	31	2	**70**
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	16	14	33	52	6	**121**
Toplam	**56**	**60**	**189**	**230**	**46**	**581**

Kaynak:TUİK

15-24 yaş aralığında yer alan gençlerin 90 bini erkek, 26 bini kadındır. Bu yaş grubundaki kişiler daha çok sanatkar ve ilgili işlerde, nitelik gerektirmeyen işlerde istihdam alanı bulmaktadır. Kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler daha çok 35-54 yaş aralığındadır. İlimizin de içinde bulunduğu TRC1 bölgesinde istihdam alanı bulan 581 bin kişinin 480 bini erkek, 101 bini kadındır.

Tablo 21. İşteki Duruma ve Meslek Grubuna Göre İstihdam Edilenler TRC1,(Bin)

	Ücretli veya yevmiyeli	İşveren veya kendi hesabına	Ücretsiz aile işçisi	**Toplam**
Kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler	11	30	0	**41**
Profesyonel meslek mensupları	26	1	0	**26**
Yardımcı profesyonel meslek mensupları	18	4	0	**22**
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	26	1	0	**27**
Hizmet ve satış elemanları	53	7	5	**65**
Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar	3	58	31	**92**
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	93	21	3	**117**
Tesis ve makina operatörleri ve montajcılar	60	10	0	**70**
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	104	14	2	**121**
Toplam	**394**	**144**	**42**	**581**

Kaynak:TUİK

Bölgemizde çalışan işçilerin yarıdan fazlasını ücretli veya yevmiyeli çalışanlar oluşturmaktadır. İşveren veya kendi hesabına çalışanlar 144 bin, Ücretsiz aile işçisi 42 bin kişidir.15-24 yaş arası genç erkeklerin 73 bini ücretli veya yevmiyeli, 6 bini işveren veya kendi hesabına çalışan, 10 bini ücretsiz aile işçisidir. Aynı yaş grubundaki kadınların 18 bini ücretsiz aile işçisi, bini işveren veya kendi hesabına çalışan, 7 bini ücretsiz aile işçisidir.

Tablo 22.İşyeri Büyüklüğüne ve Meslek Grubuna Göre İstihdam Edilenler TRC1, (Bin)

	1-9 Kişi	10-24 Kişi	25-49 Kişi	50+	Toplam
Kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler	32	3	2	3	**41**
Profesyonel meslek mensupları	5	4	9	9	**26**
Yardımcı profesyonel meslek mensupları	8	3	2	9	**22**
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	8	4	5	11	**27**
Hizmet ve satış elemanları	41	4	6	13	**65**
Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar	91	0	0	1	**93**
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	83	10	8	16	**117**
Tesis ve makina operatörleri ve montajcılar	23	5	8	34	**70**
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	78	10	14	19	**121**
Toplam	**369**	**42**	**54**	**116**	**581**

Kaynak:TUİK

İstihdamın meslek grubuna (ISCO_88) göre dağılımı incelendiğinde ilin dağılımının ülke dağılımı ile benzerlik göstermektedir. İstihdam edilen 581 bin kişinin %82.6'sı erkek, %17.4'ü kadındır. İstihdam edilenlerin %19.9'u 15-24 yaş arası gençlerden oluşmaktadır. Tüm meslek gruplarında erkeklerin istihdam edilme oranı kadınlardan yüksektir. Kadınların yarıdan fazlası nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünleri ile nitelik gerektirmeyen işlerde istihdam edilmektedir. Erkekler ise çoğunlukla sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar ile nitelik gerektirmeyen işlerde istihdam edilmektedir.

Şekil 5. Mesleklere Göre Kayıtlılık Durumu TRC1,(%)

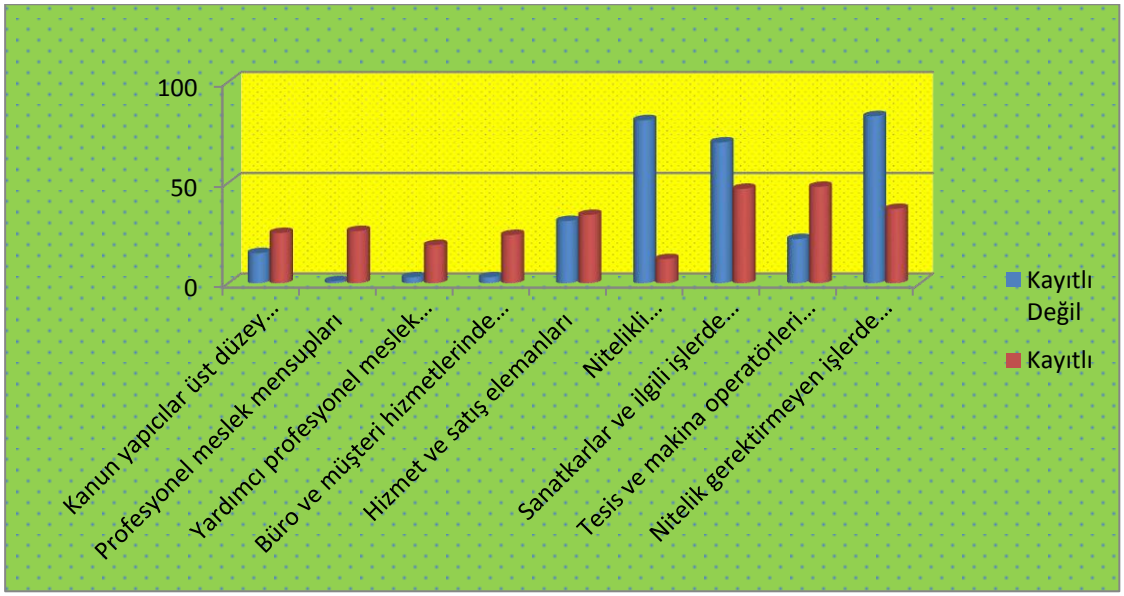

Kaynak:TUİK

Erkeklerin %50'si kayıtlı iken kadınların %31.7'si kayıtlıdır. İldeki kayıtlılık oranı ise %46.8'dir bu oran Türkiye'deki kayıtlılık oranı olan %57.9'dan 11.1 puan düşüktür. İlin özel durumu ve Suriyeli sığınmacıların işgücüne katılması sonucunda bu tablonun 2012 ve 2013 yıllarında çok daha vahim olacağı açıktır. Erkeklerin en çok kayıt dışı çalıştırıldığı meslek grubu nitelik gerektirmeyen işlerdir. Kayıt dışı çalışan erkeklerin yaklaşık %25'i bu meslek grubundadır. Kadınların en çok kayıt dışı çalıştırıldığı meslek grubu nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünleridir. Kayıt dışı çalışan kadınların %48.5' bu meslek grubundadır.

Şekil 6. İktisadi Faaliyet ve Kayıtlılık Durumuna Göre İstihdam TRC1,(Bin)

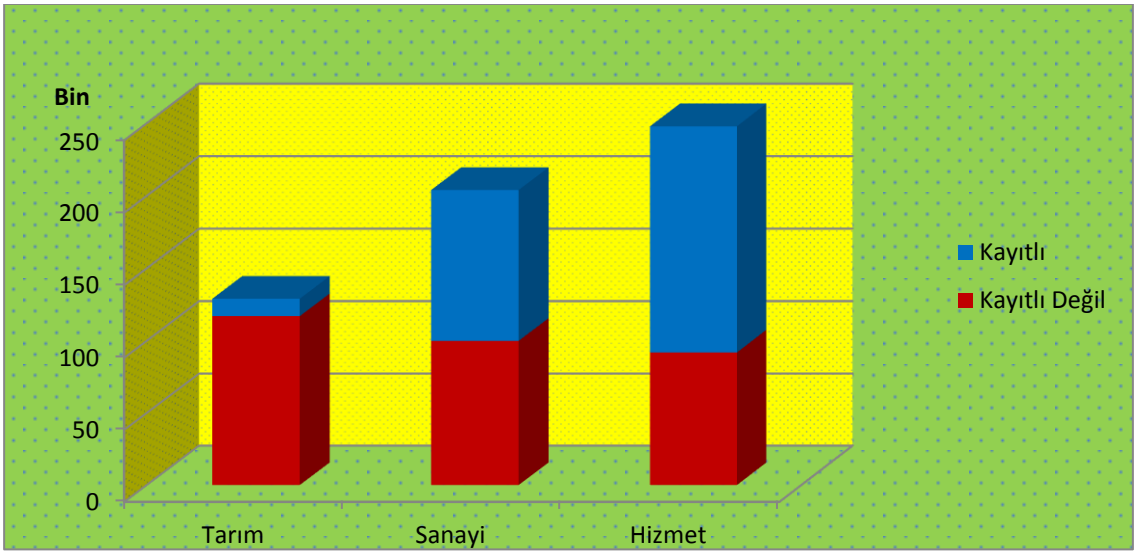

Kaynak: TUİK

İlimizin de içinde bulunduğu TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis) bölgesinde sosyal güvenlik kurumuna kayıtlılık oranı %46.8'dir. İktisadi faaliyet koluna göre incelendiğinde en düşük oranın %9.3 ile tarım sektörü olduğu görülmektedir. Bunu 50.9 ile sanayi, 62,9 ile hizmet sektörü izlemektedir. Özellikle tarım ve sanayi sektöründe Suriyeli mültecilerin de etkisiyle önümüzdeki yıl bu oranların etkilenmesi beklenmektedir.15-24 yaş grubunun kayıt dışı çalışma oranı %74.2'dir.

Şekil 7. Kayıtlılık ve Eğitim Durumuna Göre İstihdam TRC1, (Bin)

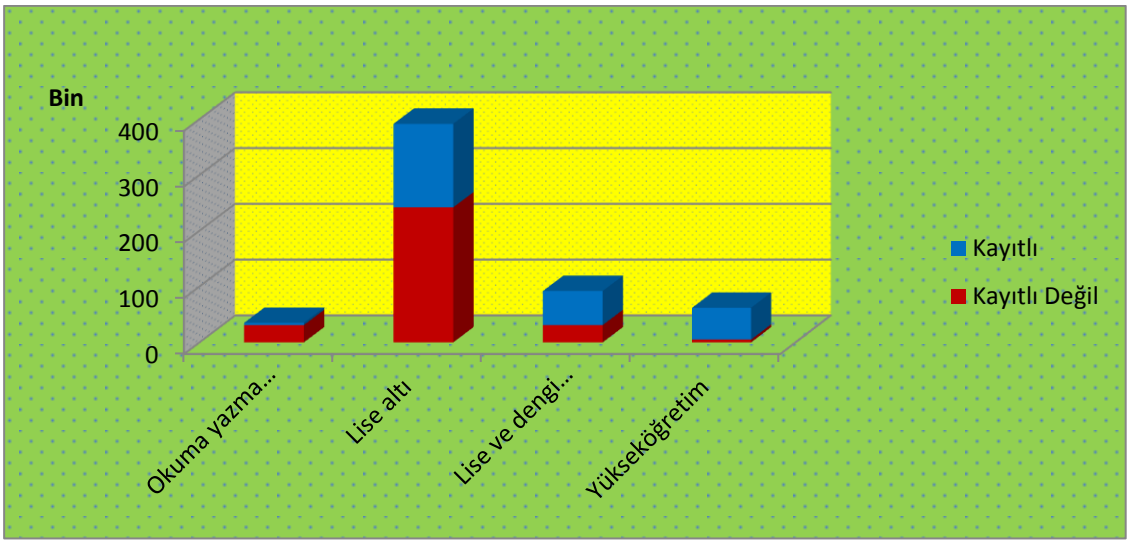

Kaynak:TUİK

İstihdam edilenleri Sosyal güvenlik kurumuna kayıtlılığa ve Eğitim durumuna göre incelediğimizde %46,8'i kayıtlıdır. Okuma yazma bilmeyenlerin %11,4'ü, lise altının %38,2'si, lise ve dengi meslek okulu mezunlarını %66,3'ü, Yüksek öğretimlilerin %91'i kayıtlıdır.

Şekil 8. Yaş ve Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılık Durumuna Göre İstihdam TRC1,(Bin)

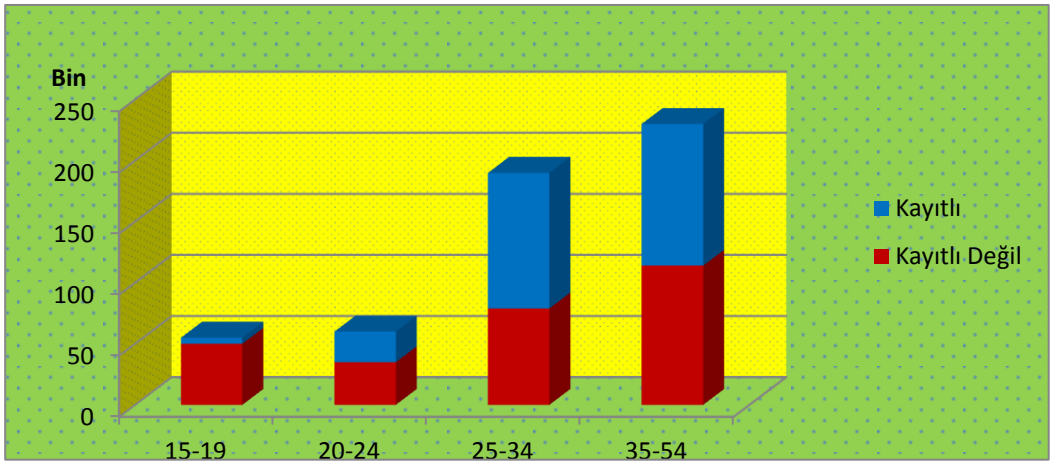

Kaynak:TUİK

İstihdamı, sosyal güvenlik kurumuna kayıtlılığa ve geniş yaş grubuna göre incelediğimizde; 15-10yaş grubundaki gençlerde kayıtlılık oranının %8,9, 20-24 yaş grubundaki gençlerde kayıtlılık oranının %41,6 olduğu görülür. 25-34 yaş aralığının %58,7, 35-54 yaş aralığının %50,4'ünün kayıtlı olduğu görülür. Erkeklerde 15-19 yaş aralığında, kadınlarda ise50+ yaş aralığında kayıtlılık oranı en düşüktür.

Şekil 9. Eğitime ve Süreye Göre İşsizler TRC1, (Bin)

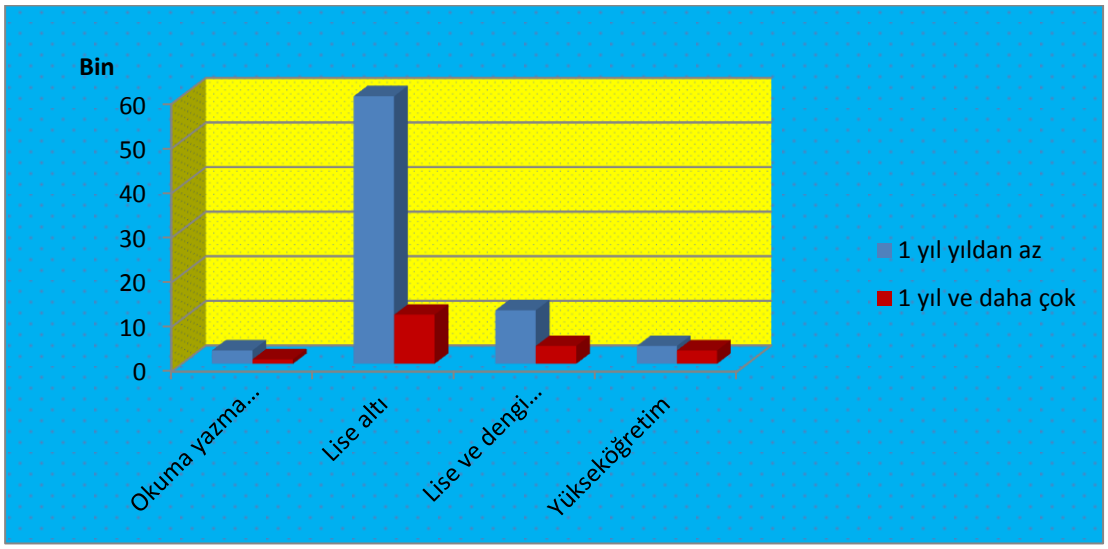

Kaynak:TUİK

İşsiz kalma sürelerine göre işsizleri incelediğimizde, büyük çoğunluğu bir yıldan az süreli ve lise altı eğitimli kişilerin oluşturduğu görülür. Bu gruptaki işsizlik diğer tüm grupların toplamından fazladır.

Tablo 23. Yaş Grubuna ve Eğitim Durumuna Göre İşsizler TRC1,(Bin)

	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	**Toplam**
Okuma yazma bilmeyen	0	0	0	2	1	**4**
Lise altı	12	12	19	27	3	**72**
Lise ve dengi meslek okulu	2	4	7	2	0	**15**
Yükseköğretim	0	3	3	1	0	**7**
Toplam	**14**	**19**	**30**	**32**	**4**	**98**

Kaynak:TUİK

Bölgede en düşük işsizlik oranı % 9,6 ile yüksek okul mezunlarında iken bunu % 10,5 ile okur yazar olmayanlarda izlemektedir. Lise ve dengi okul mezunlarında % 14,3 olan işsizlik oranı % 9,2'dir. Lise altı eğitime sahip işsizler %15,5 tir. Diğer bir ifade ile işsizlik oranının en düşük olduğu eğitim seviyesi yüksek eğitimdir. Yalnız bölgede çok ilginç bir yapı dikkati çekmektedir. Hem lise altı hem de okuma yazma bilmeyen işsizlik oranını yükselten erkeklerdir. Ancak lise ve dengi meslek okulunda ve yüksek eğitim işsizlik oranında durum tam tersidir. Lise ve dengi meslek okulunda erkeklerde % 13,1 olan işsizlik oranı, kadınlarda % 20,5'e, yüksek eğitimli erkeklerde % 6,7 'den kadınlarda % 17,2'ye yükselmektedir.

Tablo 24 .İşgücüne Dahil Olmama Nedenine ve Yaş Grubuna Göre İşgücüne Dahil Olmayanlar TRC1,(Bin)

	İş bulma ümidi yok	İş aramayıp çalışmaya hazır olan/Diğer	Mevsimlik çalışan	Ev işleri ile meşgul	Öğrenci (eğitim-öğretim)	Emekli	Özürlü yaşlı veya hasta	Ailevi ve kişisel nedenler	Diğer	**Toplam**
15-19	1	1	0	52	118		4	4	4	**185**
20-24	1	3		68	24		4	3	2	**106**
25-34	2	5	0	157	4	0	6	3	1	**178**
35-54	1	6	0	198		13	14	2	0	**234**
55+	1	1	0	92		53	63	1	0	**210**
Toplam	**6**	**16**	**1**	**567**	**146**	**66**	**92**	**12**	**8**	**914**

Kaynak:TUİK

İşgücüne dahil olmama nedenine göre işsizlerin dağılımına baktığımızda ev işleri ile meşgul olanların 567 bin ile büyük bir paya sahip olduğunu görüyoruz. Özellikle 25-54 yaş arası kadınlar grupta ağırlıktadır. Bunu eğitim öğretim yaşamına devam ettiği için işgücüne dahil olmayanlar 146 bin ile takip etmektedir. Özürlü yaşlı veya hasta olma nedeniyle işgücüne dahil olamayanları 92 bin ile üçüncü sırayı almaktadır.

EĞİTİM GÖSTERGELERİ

İlin istihdam göstergeleri açısından ilköğretimden ortaokula ve ortaokuldan yükseköğretime geçişte görülen okuldan ayrılmalar çok önemlidir. Okuldan ayrılan genç nüfus potansiyel işgücüdür. Bu kesim ilk kez iş arayan kesim olarak öncelikle potansiyel işsiz olarak işgücü piyasasına giriş yapacak, iş bulan kesim de istihdamda yer alacaktır. Bir kısmı ise işgücü piyasası dışında yer alacaktır.

Tablo 25.Eğitim Durumuna Göre İşgücüne Dahil Olmayanlar TRC1, (Bin)

	İş bulma ümidi yok	İş aramayıp çalışmaya hazır olan/Diğer	Mevsimlik çalışan	Ev işleri ile meşgul	Öğrenci (eğitim-öğretim)	Emekli	Özürlü yaşlı veya hasta	Ailevi ve kişisel nedenler	Diğer	**Toplam**
Okuma yazma bilmeyen	0	2	0	163		7	61	0	0	**235**
Lise altı	4	9	0	369	107	44	29	9	2	**573**
Lise ve dengi meslek okulu	1	3	0	32	37	9	2	2	5	**90**
Yüksekokul	1	1	1	4	3	5	0	1	0	**16**
Toplam	**6**	**16**	**1**	**567**	**146**	**66**	**92**	**12**	**8**	**914**

Kaynak: TUİK

Okuma yazma bilmeyenlerin, işgücüne dahil olmama nedenlerinden en önemlisi 163 bin ile ev işleri ile meşgul olmak ve 61 bin ile özürlü yaşlı veya hasta olmak gelmektedir. Lise altı eğitime sahip kişilerin işgücüne dahil olmama nedenlerinin en önemlisi 369 bin ile ev işleri ile meşgul olmak, 107 bin ile eğitim öğretim yaşamına devam etmek gelmektedir.

Lise ve dengi meslek okulu mezunları arasında işgücüne dahil olmama nedenlerinin en önemlisi 37 bin ile eğitim öğretim hayatına devam etmek geliyor. Bunu 32 binle ev işleri ile meşgul olmak izlemektedir. Yüksek öğretim mezunları arasında işgücüne dahil olmama nedenlerinin en önemlisi 5 binle emekli olmak, 4 binle ev işleriyle meşgul olmak gelmektedir.

Tablo 26. Orta Öğretimde Okuyan Toplam Öğrenci Sayısı

Öğretim Yılı	**KİLİS**			**TÜRKİYE**		
	Genel Orta Öğretim	**Mesleki ve Teknik Orta Öğretim**	**Toplam**	**Genel Orta Öğretim**	**Mesleki ve Teknik Orta Öğretim**	**Toplam**
2007/2008	2754	2898	**5652**	1.980.452	1.264.870	**3.245.322**
2008/2009	3038	3517	**6555**	2.271.900	1.565.264	**3.837.164**
2009/2010	3363	4499	**7862**	2.420.691	1.819.448	**4.240.139**
2010/2011	3821	5000	**8821**	2.676.123	2.072.487	**4.748.610**
2011/2012	4308	4834	**9142**	2.666.066	2.051.220	**4.717.286**

Kaynak: MEB

Orta öğretime kayıt olanlar sayısı yıllar itibariyle incelendiğinde hem Kilis hem de Türkiye için dikkat çeken husus mesleki ve teknik ortaöğretime kayıtlı olan öğrenci sayısındaki artıştır. Genel

orta öğretime kayıtlı olan öğrenci sayısı yıllar itibariyle Türkiye ’de artışlı, azalışlı bir seyir izlerken, mesleki ve teknik orta öğretimde sürekli yükseliş vardır. Kilis’te ise genel ortaöğretime kayıtlı öğrenci sayısı yıllar itibariyle artış göstermektedir.

Tablo 27. İlk ve Orta Öğretimde Yeni Kayıt ve Mezun Öğrenci Sayısı

	İlköğretim			Orta öğretim			Mesleki ve teknik orta öğretim	
Öğretim yılı	Okuyan	Yeni kayıt	Mezun	Okuyan	Yeni	Mezun	Okuyan	Yeni kayıt
2011/2012	21.875	2720	2430	9142	854	520	4834	1315

Kaynak: MEB

Kilis ilinde 2011/2012 döneminde ilköğretimden mezun olan 2430 öğrenci bulunmaktadır. Buna karşılık ilköğretime yeni kayıt olan 2720 öğrenci vardır. Yani 290 öğrenci artmıştır. Orta öğretimde okuyan 9142 öğrencinin 854 ‘ü yeni kayıttır. Mesleki ve teknik okullar 730 mezun vermiştir, 1315 yeni kayıt vardır.

İŞKUR’A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Bu kısımda İŞKUR istatistiklerinden yararlanarak ilin işgücü piyasası değerlendirilmiştir. İŞKUR istatistikleri sadece İŞKUR’a kayıtlı kesim itibariyle mevcut olmasına rağmen bu veri seti il bazında cinsiyet, yaş, eğitim gibi kayıtlı işsizlerin özellikleri ve açık işlerin sektörel dağılımı gibi özellikleri içermesi açısından önemli göstergelerdir.

Tablo 28. Yaş Gruplarına Göre Başvurular

Yaş Grubu	Erkek	Kadın	**Toplam**
15-19	545	354	**899**
20-24	944	484	**1428**
25-29	718	268	**986**
30-34	575	290	**865**
35-39	499	265	**764**
40-44	432	181	**613**
45-49	329	118	**447**
50-54	152	48	**200**
55-59	91	18	**109**
60-64	39	2	**41**
65+	13	5	**18**
Toplam	**4337**	**2033**	**6370**

Kaynak: İŞKUR

Kilis ilinde 2012 yılı sonu itibariyle kayıtlı işsiz sayısı 6.370 kişidir. Kayıtlı işsizlerin %66'sı erkek %34'ü kadındır. Kayıtlı işsizlerin cinsiyet dağılımları Türkiye dağılımından çok farklı değildir. Türkiye toplamında kayıtlı işsizlerin %62si erkek %38'i kadındır.

Tablo 29.Eğitim Durumuna Göre Başvurular

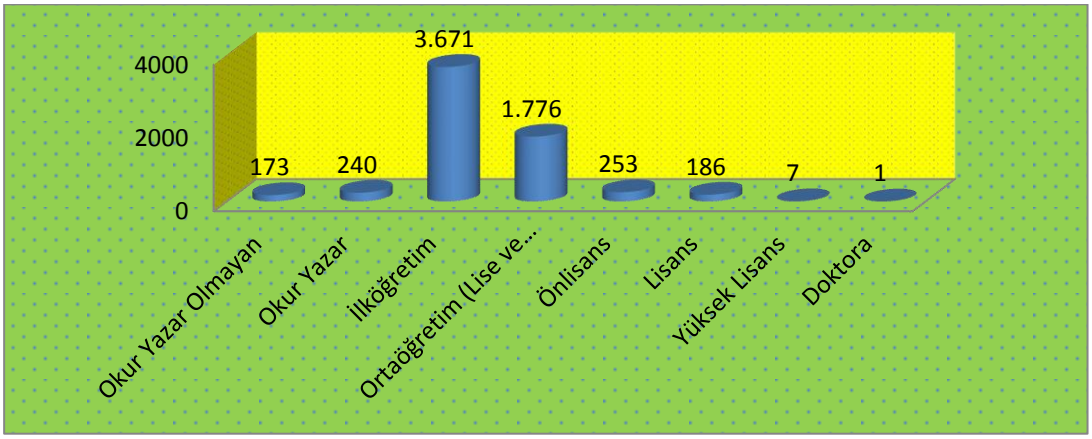

Kaynak: İŞKUR

Kilis Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne ait 2012 yılına ait işgücü piyasası faaliyetlerine ilişkin verilere bakıldığında Kilis ilinde 4.330 erkek, 1977 kadın olmak üzere toplam 6.307 kişi başvuruda bulunmuştur. Grafikten de anlaşıldığı gibi en yüksek başvuru 3.671 kişi ile ilköğretim mezunları oluşturmaktadır. Bunu sırasıyla 1.776 ile Ortaöğretim mezunları takip etmektedir. Eğitim seviyesi artıkça başvuru sayısı azalmaktadır. En az başvuru yapanlar Yüksek Lisans ve Doktora mezunlardır.

Tablo 30. Yaş Gruplarına Göre İşe Yerleştirmeler

Yaş Grupları	*İşe yerleşenler Sayısı*
15-19	*124*
20-24	357
25-29	346
30-34	354
35-39	296
40-44	248
45-49	193
50-54	50
55-59	36
60-64	11
65+	12
Genel Toplam	**2027**

Kaynak: İŞKUR

İlimizde 2012 yılında yapılan 2027 işe yerleştirmelerde En fazla 357 kişi ile 20-24 yaş aralığındaki kişilerin işe yerleştikleri görülmektedir. Bunu sırasıyla 354 kişi ile 30-34 yaş aralığı 346 kişi ile 25-29 yaş aralığındaki kişiler izlemektedir. En az işe işe yerleşenler ise 60+ yaşlardaki kişilerdir.

Tablo 31. Tarım ve Tarım Dışı İşe Yerleştirenler

Tarım ve Tarım Dışı İşe Yerleştirenler (2012)									
	Tarım Dışı			Tarım İçi			Genel Toplam		
	Özel	Kamu	Toplam	Özel	Kamu	Toplam	Özel	Kamu	Toplam
Kilis	1109	888	1997	1	29	30	1110	917	**2027**

Kaynak: İŞKUR

2012 verilerine göre Türkiye genelinde tarım ve tarımdışı ve kamu ve özel işyerleri açısından toplam 660.623 açık iş olduğu belirtilmiştir. Kilis iline bakıldığında bu sayının 2.027 olduğu görülmektedir. Yani 2012 yılı itibariyle Kilis ilindeki açık iş oranı Türkiye genelinin yaklaşık %1'i civarındadır. Kilis ili özelindeki açık işlerin %98,5i tarım dışı, %1,5'si tarım sektörlerinde bulunmaktadır. Açık işlerin ağırlıklı olarak tarım dışı sektörde yer alıyor olması, tarım sektöründe çalışanların çoğunlukla ücretsiz aile işçisi olmasıyla açıklanabilir. Kamu sektörü-özel sektör açısından bakıldığında ise Kilis ilinde toplam açık işlerin %54,8'i özel sektörde, %45,2'si kamu sektörüne olduğu görülmektedir.

Şekil 10.Eğitim Durumuna Göre İşe Yerleştirmeler

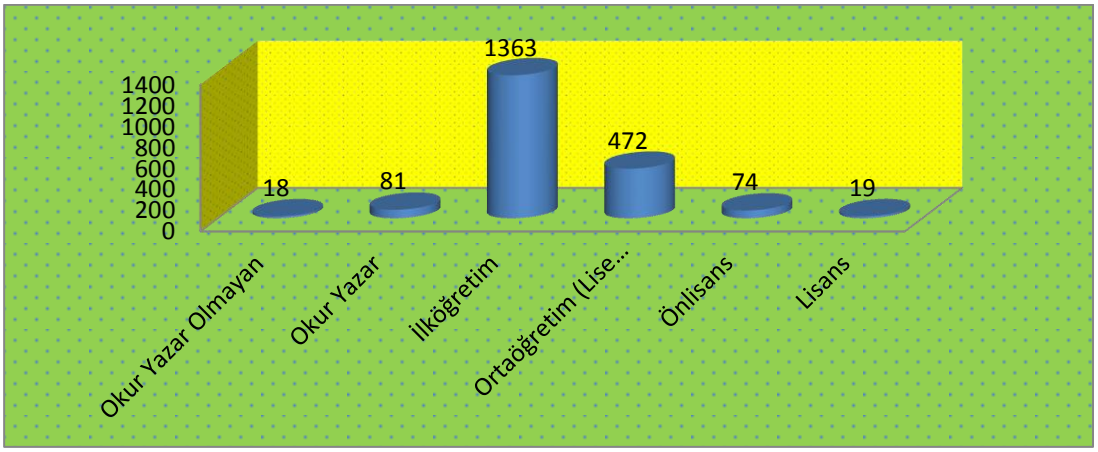

Kaynak: İŞKUR

Kilis Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne ait 2012 yılına ait işgücü piyasası faaliyetlerine ilişkin verilere bakıldığında Kilis ilinde 1373 Özel, 919 Kamu olmak üzere toplam 2292 açık iş alınmıştır. Alınan açık iş sayısı 2292 iken, toplam işe yerleştirme 2027 kişi olarak gerçekleşmiştir. Toplam işe yerleşenlerin eğitim durumu göz önüne alındığında 1363 kişi ilköğretim mezunları başı çekmektedir. Bunu sırasıyla 472 kişi ile Lise mezunları, 81 kişi ile Okur yazar olanlar izlemektedir. Okur yazar olmayanların işe yerleşmeleri 18 kişi ile en azdır.

Tablo 32. İşe Yerleştime Türleri

	Normal	Özürlü	Genel Toplam
KİLİS	2006	21	2027

Kaynak: İŞKUR

Kilis Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne ait 2012 yılına ait işgücü piyasası faaliyetlerine ilişkin verilere bakıldığında işe yerleştime türleri olarak normal 2006 kişi, özürlü 21 Toplam 2027 İşe yerleşmiştir.

Tablo 33.Mesleklere Göre İşe Yerleştirmeler

MESLEK	İŞ GÜCÜ
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	1013
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	573
Diğer (TÜM MESLEKLER)	118
BAHÇIVAN	50
TERCÜMAN	48
SAYAÇ OKUMA ELEMANI (SU)	27
PİŞİRİCİ (KİMYASAL VE İLGİLİ İŞLEMLER)	21
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	15
MOBİLYA İMALATÇISI/MOBİLYACI (AHŞAP)	14
RİNG USTASI	14
AMBALAJCI (EL İLE)	12
BÜRO MEMURU (GENEL)	12
HASTA VE YAŞLI REFAKATÇİSİ	12
HAZIR GİYİM TEKNİKERİ	12
FORKLİFT OPERATÖRÜ	12
DİJİTAL ELEKTRONİKCİHAZLAR BAKIM ONARIMCISI	11
ALT YAPI TEKNİSYENİ	11
KOMPLECİ-DOKUMACI (DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ)	11
MEKANİK BAKIM VE ONARIMCISI (MOTORLU TAŞITLAR HARİÇ)	11
SEKRETER	10
YÖNETİCİ (İŞ HİZMETLERİ)	10
PLASTİK DOĞRAMACI /PVC DOĞRAMA-İMALAT VE MONTAJCISI	9
Genel Toplam	2027

Kaynak: İŞKUR

Mesleklere göre işe yerleştirmelere bakıldığında işe yerleşen toplam 2.027 kişiden en çok 1.013 kişi temizlik görevlisi olarak işe yerleşmiştir.

Tablo 34. Meslek ve Eğitim Düzeyine Göre Kayıtlı İşsizler

	Okuryazar Olmayan	Lise Altı	Ortaöğretim	Yüksekokul
Bilinmeyen	1	0	1	1
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	0	32	344	99
Hizmet ve Satış Elemanları	2	247	151	22
Nitelik Gerekirmeyen Meslekler	440	2551	652	50
Nitelikli Tar.Orm.ve Su Ürün. Çalışanları	3	66	3	0
Profesyonel Meslek Mensupları	0	53	140	143
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	6	377	108	9
Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler	0	0	0	0
Teknisyenler,Teknikerler ve Yard.Prof.Mes.Men.	0	52	193	132
Tesis ve Makine Operatörleri ve Mont.	3	375	90	11
Yöneticiler	0	5	4	3
Toplam	**457**	**3758**	**1686**	**469**

Kaynak: İŞKUR

Kilis Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne ait 2012 yılına ait işgücü piyasası faaliyetlerine ilişkin verilere bakıldığında kuruma kayıtlı toplam 6.370 kişiden 3.758' lise altı, 1.686 lise, 469 yüksek okul, 457 ise okur yazar olmayandır.Kayıtlı işsizlerden en çok Nitelik gerektirmeyen meslekler ve en az Bilinmeyen meslek grubundakilerdir.

Tablo 35. Kayıtlı İşsizlerin Yaş Grupları

	KİLİS	TÜRKİYE
15-19	458	114.472
20-24	1611	420.033
25-29	1061	418.516
30-34	816	328.447
35-39	719	232.102
40-44	627	158.117
45-49	502	107.723
50-54	304	36.494
55-59	147	18.317
60-64	89	7. 589
65+	36	3.155
TOPLAM	**6.370**	**1.844.965**

Kaynak: İŞKUR

2012 İŞKUR istatistiklerine göre İlde en yüksek kayıtlı işsiz 20-24 yaş grubundadır. Kayıtlı işsizlerin % 25,24 bu yaş grubundadır. 20-24 yaş grubunu % 16,65 ile 25-29 yaş grubu takip etmektedir. Yaş arttıkça kayıtlı işsiz sayısı azalmaktadır. 20-29 yaş grubundaki kayıtlı işsizlerin oranı %41,94'ünü oluşturmaktadır. Bu Türkiye ortalaması olan % 45.42'nin altındadır. 15-19 yaş grubundaki işsizlerin toplam işsizler içindeki payı ise Türkiye ortalamasından daha yüksektir. İlde % 7,18 olan 15-19 yaş grubunun payı Türkiye ortalamasında %6,2'dir.

Tablo 36. Kayıtlı İşsizlerin Eğitim Durumu

	KİLİS	TÜRKİYE
Okur Yazar Olmayan	457	108.925
Lise Altı	3.758	885.070
Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	1.686	572.119
Yüksek Okul	469	278.851
Genel Toplam	**6.370**	**1.844.965**

Kaynak: İŞKUR

İlimizdeki toplam 6370 kayıtlı işsizin eğitim durumuna bakıldığında; Okuryazar olmayan ve Lise altı mezunlarının payı Türkiye ortalamasından daha yüksektir. Okur yazar olamayanların payı % 7,17 ile % 5,9 olan Türkiye ortalamasından daha yüksektir. Yine aynı şekilde Lise altı mezunlarının payı %58,99 ile % 47,97 olan Türkiye ortalamasından daha yüksektir. Lise mezunlarının payı %26,46 ile Yüksek okul mezunlarının payı %7,36 Türkiye ortalamasının altındadır.

Tablo 37. İşgücü Yetiştirme Kursları

	Erkek	Kadın	Toplam
GAP II	19	15	34
GAP II TYÇP	198	15	213
GAP II/GİRİŞİMCİLİK	68	57	125
GAP II/UMEM	218	30	248
GAP II/UMEM-İEP	86	21	107
GİRİŞİMCİLİK	53	44	97
İŞ.YET.KURS/ İSTİHDAM GARANTİLİ	169	214	383
İŞ.YET.KURS/GNL	0	187	187
İŞ.YET.KURS/TYÇP	1.237	436	1.673
İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI(İEP)	3	9	12
ÖZÜRLÜ KURSLARI	7	8	15
UMEM PROJESİ	116	38	154
UMEM PROJESİ/İEP	145	44	189
Genel Toplam	**2319**	**1118**	**3.437**

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında Kilis Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğünde düzenlenen kurslara 3.437 kişi katılmıştır. Bu kurslar katılan kişilerden 2.319 'u erkek 1.118 kişisi kadındır. Bu kurslar arasında katılımcı sayısı bakımından İşgücü Yetiştirme Kursları/TYÇP başta gelmektedir. Bu dönemde açılan İşgücü Yetiştirme Kursları/TYÇP toplam 1673 kişi katılmıştır.

İŞSİZLİK

Şekil 11. Bekleme Sürelerine Göre İşsizler

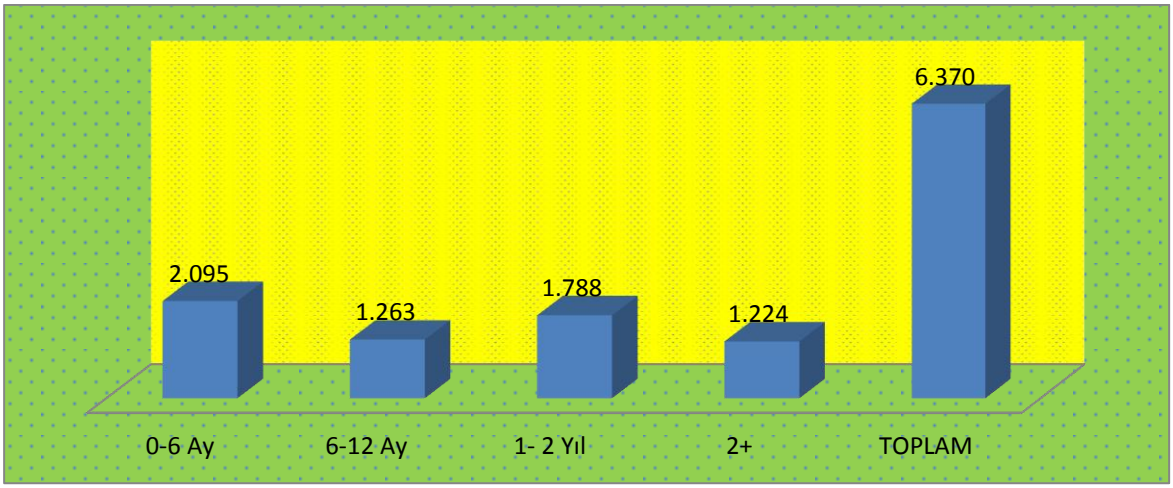

Kaynak: İŞKUR

Bekleme sürelerine göre işsizlere bakıldığında 0-6 ay arası iş arayanların sayısı diğerlerine göre daha fazladır.Bunu 1-2 yıl arası bekleyenler takip etmektedir. Uzun süreli işsizliklerde bu oran gittikçe azalmaktadır.

Tablo 38. Öğrenim Durumuna Göre İşsizlik Ödeneği Başvuruları

Eğitim Durumu	KİLİS	TÜRKİYE
Okuma yazma Bilmeyenler	1	8.222
Okur yazar olanlar	0	5.424
İlköğretim	108	224.733
Ortaöğretim	57	134.528
Önlisans	4	27.881
Lisans	7	38.419
Yükseklisans	1	1.927
Doktora	0	104
Toplam	**177**	**441.238**

Kaynak :İŞKUR

İşsizlik ödeneği başvuruları en fazla İlköğretim seviyesindedir. Tablodan da görüldüğü gibi İlimiz Türkiye verileri ile paraleldir. Bunu Ortaöğretim mezunları takip etmektedir.

Şekil 12. Yaş Gruplarına Göre İşsizlik Ödeneği Başvuruları

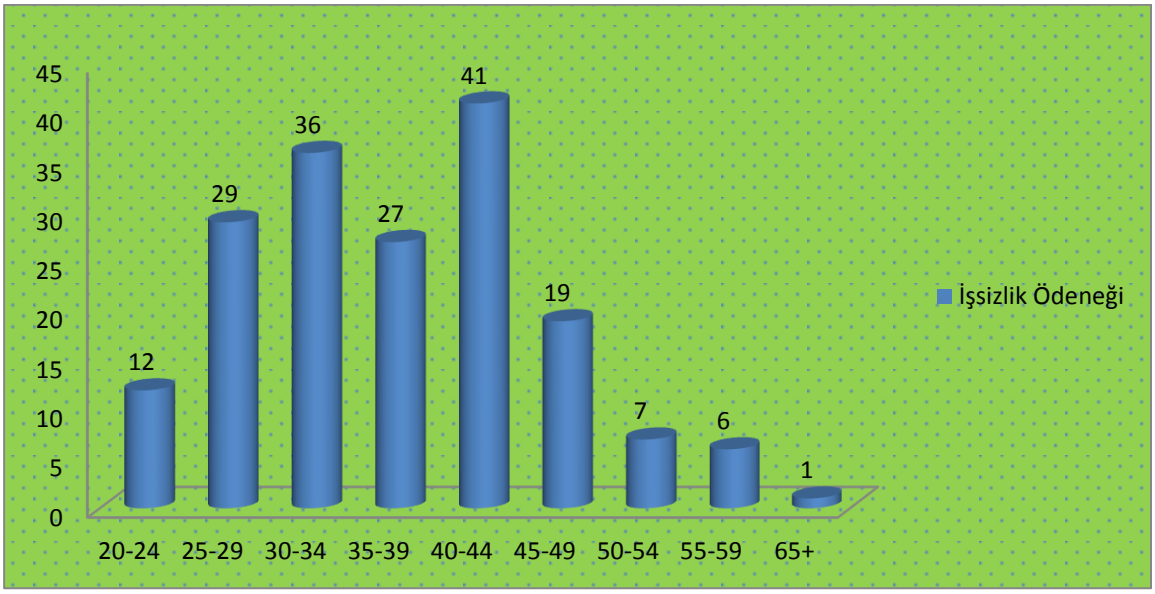

Kaynak :İŞKUR

İlimizde İşsizlik Ödeneği alan toplam 178 kişidir. En yüksek işsizlik ödeneği 40-44 yaş grubu arasındadır. Bunu 30-34 yaş grubu takip etmektedir. Daha büyük yaş gruplarında bu oran azalmaktadır. Aynı yapı Türkiye için de geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hane halkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Tablo 39. İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları (2007-2012)

İŞKUR'UN UYGULADIĞI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI YÖNTEM VERİLERİ						
Dönem	**Kapsamı**	**Period**	**Sınıflamalar**	**Yöntem**	**GÖRÜŞME YAPILAN İŞYERİ SAYISI[2]**	
2007	50+ TÜM İŞYERLERİ	15 EKİM - 30	İSCO 88- NACE	Yüz yüze	Toplam	**12.712**
2008	TÜM İŞYERLERİ	15 Ekim - 5 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**71.001**
					10+ işyeri	26.409
					50+işyeri	7.224
2009/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	17 Nisan - 30 Mayıs	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**275.099**
					10+ işyeri	83.404
					50+işyeri	15.273
2009/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	4 Kasım-13 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**255.938**
					10+ işyeri	80.638
					50+işyeri	15.985
2010/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**218.068**
					10+ işyeri	73.418
					50+işyeri	14.476
2010/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**198.479**
					10+ işyeri	69.442
					50+işyeri	14.688
2011/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**159.862**
					10+ işyeri	60.501
					50+işyeri	13.393
2011/II	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	19 Aralık- 19 Ocak	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam	**5.941**
					10+ işyeri	3.283
					50+işyeri	1.606
2012/I	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	2 Mayıs- 15 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam Girişim	**5.225**
2012/II	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	10 Eylül-31 Ekim	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	**53.164**

Kaynak: İŞKUR

Türkiye İş Kurumu, 2012 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 10 Eylül – 31 Ekim 2012 tarihleri arasında Türkiye genelinde 53.164 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 3" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 2012 yılı içerisinde işe giriş-çıkışlar,
- 31 Aralık 2012 ve 30 Haziran 2013 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

[2] Genelleme yapılmamış işyeri sayısıdır.
[3] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur. Talep araştırması için örnek hacmi, örnek seçimi, tahmin ve notasyon yöntemleri hakkında Ek 2'de ayrıntılı açıklama yapılmıştır.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Şekil 13. Sektörlere Göre İşyeri Sayıları

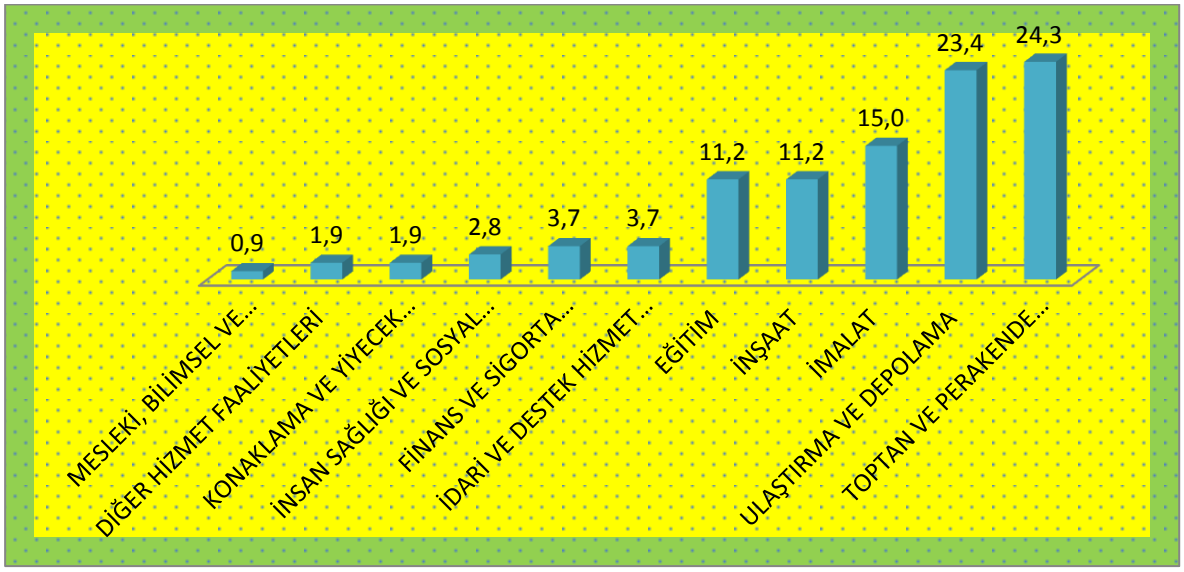

Kaynak: Kilis İl İPA 2012

Araştırma kapsamında anket uygulanan 119 işyerinin faaliyet alanına bakıldığında Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı başı çekmektedir. Bu faaliyet alanını Ulaştırma ve Depolama ile İmalat izlemektedir. Bu sonuçlara göre Kilis ilinin hizmetler sektöründe çalışanların ağırlıklı olma gerçeğini bir kez daha göstermektedir.

Şekil 14. Sektörlere Göre Çalışan Sayıları

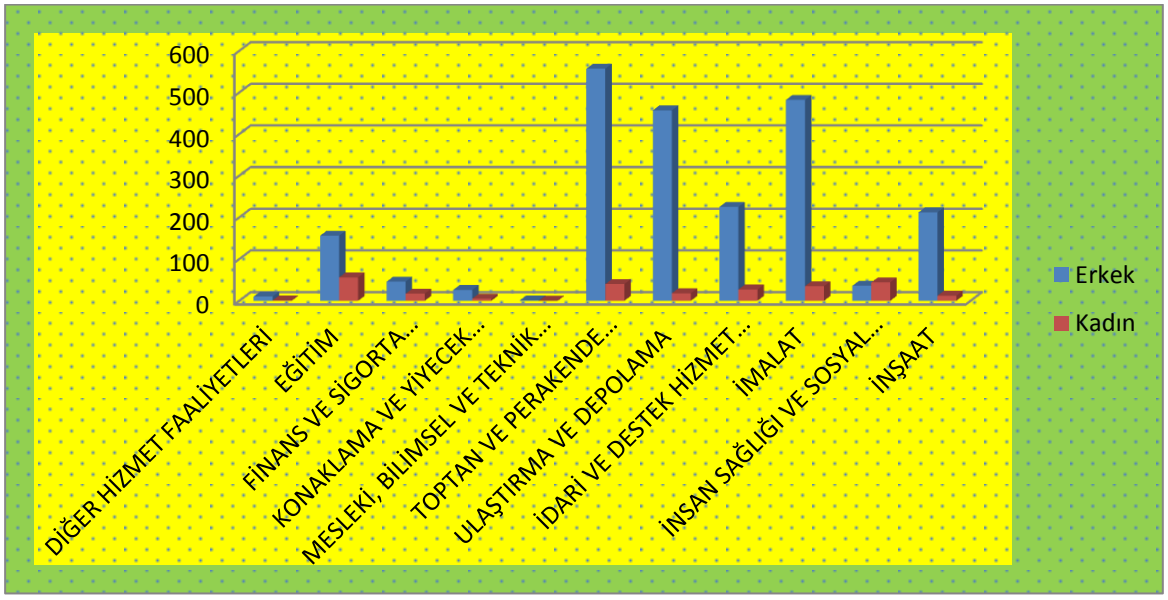

Kaynak: Kilis İl İPA 2012

Grafikten de anlaşılacağı üzere anket yapılan işyerlerinde 2208 erkek, 255 kadın olmak üzere toplam 2463 kişi çalışmaktadır. Çalışanların sektörlere göre dağılımına baktığımız zaman 557 erkek, 40 kadın olmak üzere Toptan ve Perakende Sektörü başı çekmektedir. Bunu sırasıyla 482 erkek, 35 kadın ile İmalat ve 457 erkek,18 kadın ile Ulaştırma ve Depolama sektörü takip etmektedir. Tüm sektörlerde kadın çalışan sayısı erkek çalışanlara oranla çok düşüktür.

Şekil 15. Meslek Gruplarına Göre Çalışan Sayıları

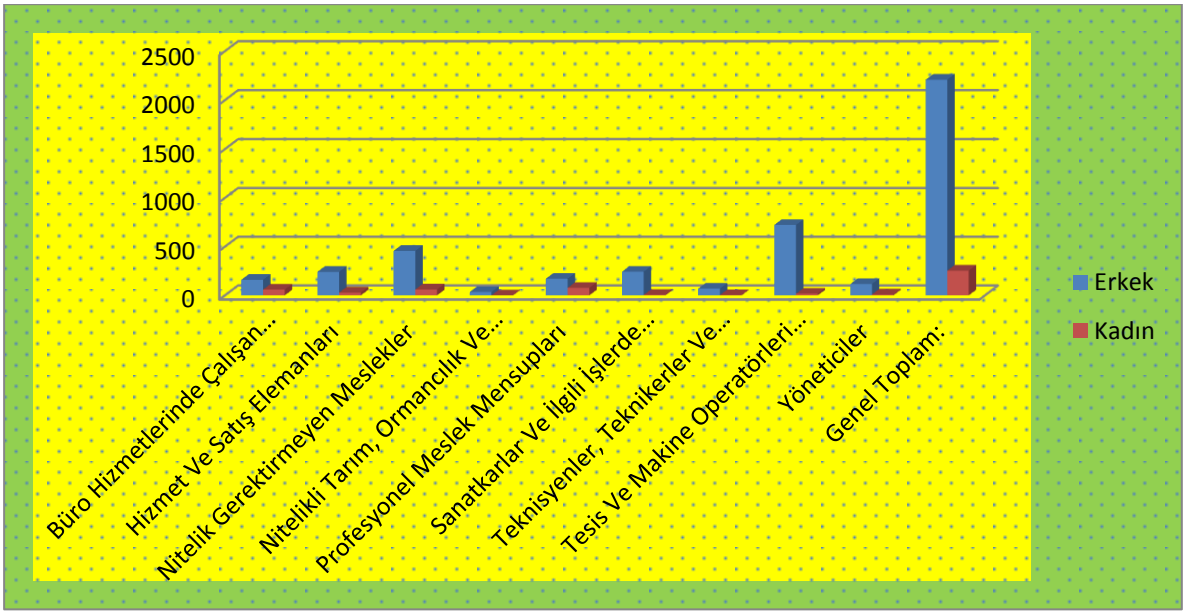

Kaynak: Kilis İl İPA 2012

Araştırmaya katılan işletmelerde çalışan 2208 erkek, 255 kadın olmak üzere toplam 2463 kişinin mesleklere dağılımına bakıldığında 719 erkek,19 kadın ile Tesis ve Makine Operaörleri ve Montajcıları başı çekmektedir. Bunu sırasıyla 456 erkek, 60 kadın ile Nitelik gerektirmeyen meslekler ile 242 erkek ve 4 kadın Sanatkarlar ve İlgili işlerde çalışanlar takip etmektedir. En az çalışanı bulunan meslek grubu ise sadece 34 erkek çalışan ile Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri meslek grubundakiler görülmektedir.

Tablo 40. Çalışanların Mesleklere Göre Dağılımı

Sıra	Meslek	Toplam	Erkek Toplamı	Kadın Toplamı
1	Tır Şoförü	271	271	0
2	Temizlik Görevlisi	182	145	37
3	Beden İşçisi (Temizlik)	128	117	10
4	Kompleci-Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	86	86	0
5	Beden İşçisi (Genel)	82	82	0
6	Şoför-Yük Taşıma	58	58	0
7	Kasiyer	47	37	10

8	Muhasebeci	46	44	2
9	Şoför (Yolcu Taşıma)	39	39	0
10	Ağır Kamyon Şoförü	39	39	0
11	Beden İşçisi (İnşaat)	36	36	0
12	Bahçıvan	34	34	0
13	Aşçı	30	24	7
14	Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)	30	18	12
15	Sayaç Okuma Elemanı (Elektrik)	30	30	0
16	Güvenlik Görevlisi	29	29	0
17	Plastik Çekme Makinesi Operatörü	29	29	0
18	Direksiyon Eğitmeni	25	23	2
19	Konfeksiyon İşçisi	24	24	0
20	İplikçi (Ring/vater/vargel)	24	24	0
21	Taksi Şoförü	24	24	0
22	Dağıtıcı (Posta Dağıtım Hizmetleri)	23	22	1
23	Reyon Görevlisi	21	19	2
24	Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim	20	17	3
25	Oto Elektrikçisi	20	20	0
26	Manav	20	20	0
27	Yönetim Kurulu Üyesi (Özel Sektör)	19	19	0
28	Büro Memuru (Personel)	19	14	5
29	Yönetim Kurulu Başkanı (Özel Sektör)	19	19	0
30	Sekreter	19	2	16
31	Kalıpçı-Pres	18	18	0
32	Open End Makinesi Operatörü	18	18	0
33	Betonarme Demircisi	18	18	0
34	Pasta Ustası	17	17	0
35	Diğer Posta Dağıtım Görevlileri	17	16	1
36	Sınıf Öğretmeni	17	8	9
37	Bankacılık Meslek Elemanı	17	11	6
38	Banka Gişe Yetkilisi	17	9	7
39	Tahin İmal İşçisi	16	16	0
40	Ev Tipi Klima Sistemleri Teknik Elemanı	15	15	0
41	Diğer Ustabaşı/postabaşı/formenler	14	14	0
42	Gişe Memuru-Ptt	14	11	3
43	Diğer (Kalan 222 Meslekte Toplam Çalışan)	792	673	122
	Genel Toplam:	**2463**	**2209**	**255**

Kaynak: Kilis İl İPA 2012

Araştırma kapsamında anket uygulanan 119 işyerindeki çalışanların mesleklere göre dağılımına bakıldığında en çok çalışanın bulunduğu ilk beş meslek Tır Şoförü, Temizlik görevlisi, Beden İşçisi, Kompleci- Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü), Kasiyer şeklinde sıralanmaktadır. En az çalışanın bulunduğu meslekler ise İş Makineleri Operatörü, Üretim Planlama Memuru, Ürün Müdürü, Lpg Ekipmanları Kalite Kontrolorü, Market Müdürü şeklinde sıralanmaktadır.

AÇIK İŞLER

Şekil 16. Sektörlere Göre Açık İşler

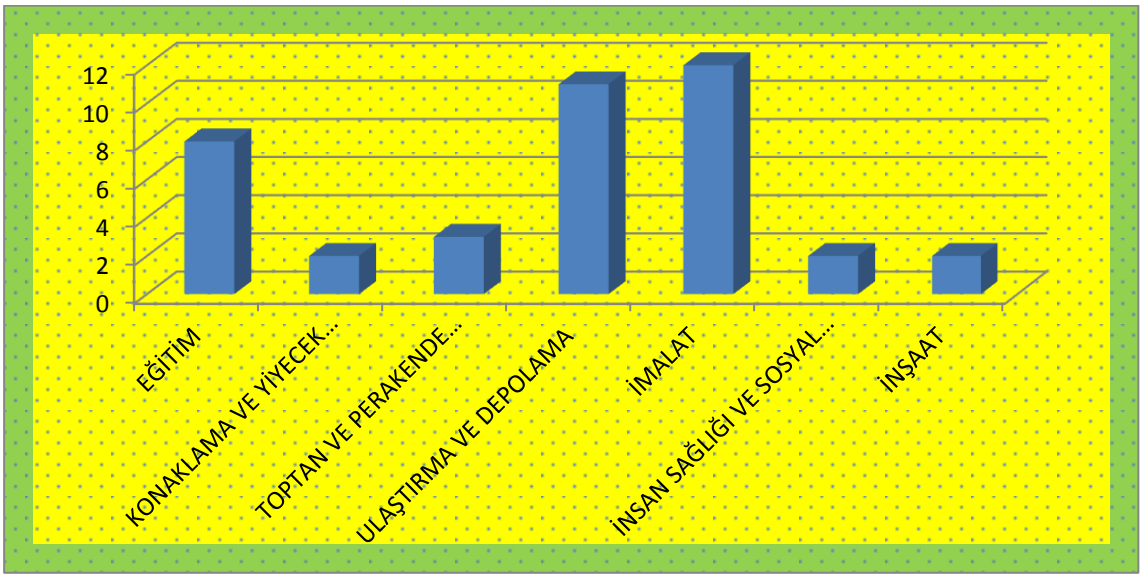

Kaynak: Kilis İl İPA 2012

Araştırmaya katılan işletmelere sektörler bazında bakıldığında açık işlerin en büyük olduğu sektör imalat sektörüdür. Bunu sırasıyla ulaştırma ve depolama, eğitim sektörleri izler.

Şekil 17. Meslek Gruplarına Göre Açık İşler

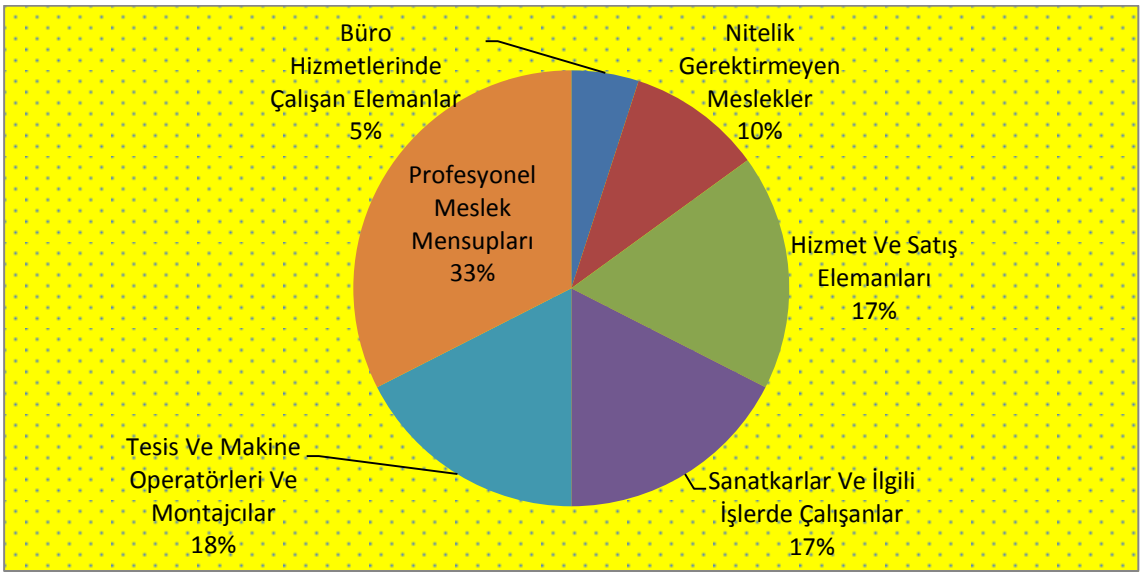

Kaynak: Kilis İl İPA 2012

Saha çalışmasından elde edilen veriler doğrultusunda Kilis genelinde açık iş oranı yüzde 1.7 olarak hesaplanmıştır. Meslek grupları itibariyle bakıldığında açık sayısı ile en yüksek %33 ile Profesyonel Meslek Mensuplarında görülmektedir. Bunu sırasıyla %18 Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, %17 Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, %17 Hizmet ve Satış Elemanları, %10 Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, % 5 Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanları izler.

Şekil 18. Mesleklere Göre Açık İş Sayıları

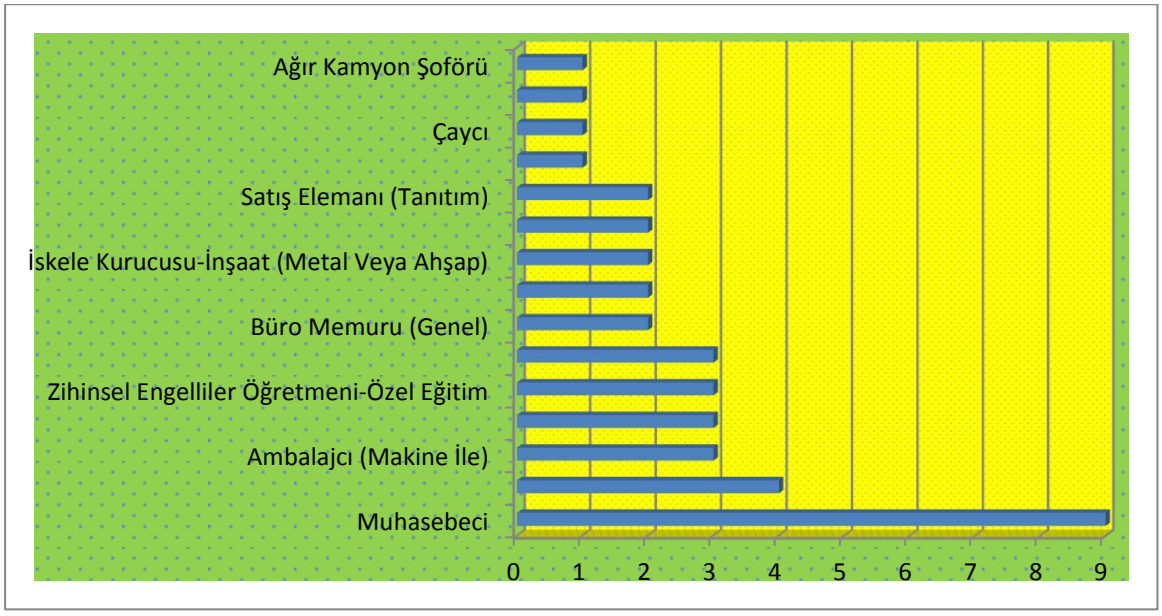

Kaynak: Kilis İl İPA 2012

Açık işler araştırmaya katılan birbirinden bağımsız 18 işletmeden alınmıştır. Yukardaki tablo 15 farklı meslekten alınan toplam 41 iş gücü talep edilmektedir. Anket kapsamında yer alan işletmelerin açık iş sayıları incelendiğinde 9 açık iş ile muhasebeci ilk sırada yer almaktadır. Bunu 4 açık iş ile aşçı ikinci sırada, 3 açık iş ile de Ambalajcı (makine ile), Pasta Ustası, Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim, Tır şoförü yer almaktadır.

Tablo 41. Açık İşler İçin Talep Edilen Eğitim Düzeyleri

Meslek	Farketmez	Genel Lise	Lisans	Lise Altı	Meslek Lisesi	Firma Sayısı
Ambalajcı (Makine İle)	0	0	0	3	0	1
Ağır Kamyon Şoförü	0	0	0	1	0	1
Aşçı	4	0	0	0	0	1
Beden İşçisi (Temizlik)	0	2	0	0	0	1
Büro Memuru (Genel)	0	2	0	0	0	1
Garson (Servis Elemanı)	0	0	0	1	0	1
Muhasebeci	0	1	8	0	0	2
Pasta Ustası	2	0	0	1	0	2
Satış Elemanı (Tanıtım)	0	2	0	0	0	1

Tatlı Ustası (Dökme)	2	0	0	0	0	1
Tır Şoförü	0	0	0	3	0	1
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	0	0	3	0	0	2
Çaycı	0	0	0	1	0	1
Çocuk Gelişimi Ve Eğitimi Öğretmeni	0	0	0	0	1	1
İskele Kurucusu-İnşaat (Metal Veya Ahşap)	2	0	0	0	0	1

Kaynak: Kilis İl İPA 2012

Ankete katılan işyerlerinde açık işler için talep edilen eğitim düzeyleri tablodan anlaşılacağı gibi eğitim seviyesi artıkça istihdam edilme konusunda avantaj sağlamaktadır.

Tablo 42. Açık İşler İçin Talep Edilen Beceri Düzeyleri

Meslek	Bilgisayar	Fiziki	Hesap	İletişim ve İfade	Yeterli Bilgi	Takım Çalışması
Ambalajcı (Makine İle)	3	3	3	0	3	0
Ağır Kamyon Şoförü	0	0	0	0	1	1
Aşçı	0	0	0	0	4	0
Beden İşçisi (Temizlik)	0	2	0	0	0	0
Büro Memuru (Genel)	2	2	2	2	0	0
Garson (Servis Elemanı)	0	0	0	0	1	0
Muhasebeci	8	0	9	0	0	8
Pasta Ustası	0	0	0	0	3	0
Satış Elemanı (Tanıtım)	0	0	0	0	2	0
Tatlı Ustası (Dökme)	0	0	0	0	2	0
Tır Şoförü	0	0	0	0	3	0
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	0	0	0	0	3	2
Çaycı	0	1	0	0	0	0
Çocuk Gelişimi Ve Eğitimi Öğretmeni	0	0	0	0	1	0
İskele Kurucusu-İnşaat (Metal Veya Ahşap)	0	0	0	0	2	0

Kaynak: Kilis İl İPA 2012

Açık işler araştırmaya katılan birbirinden bağımsız 18 işletmeden alınmıştır. Yukardaki tablo 15 farklı meslekten alınan toplam 41 açık iş için aranan beceri düzeylerini göstermektedir. Her meslek için birden fazla beceri düzeyi istenmektedir. Meslekten mesleğe aranan nitelikler değişmekle birlikte yoğunluklu olarak o mesleğe ait yeterli bilgi ve beceriye sahip nitelikler aranmaktadır.

Şekil 19. Mesleklere Göre Açık İşlerin Karşılanma Yolları

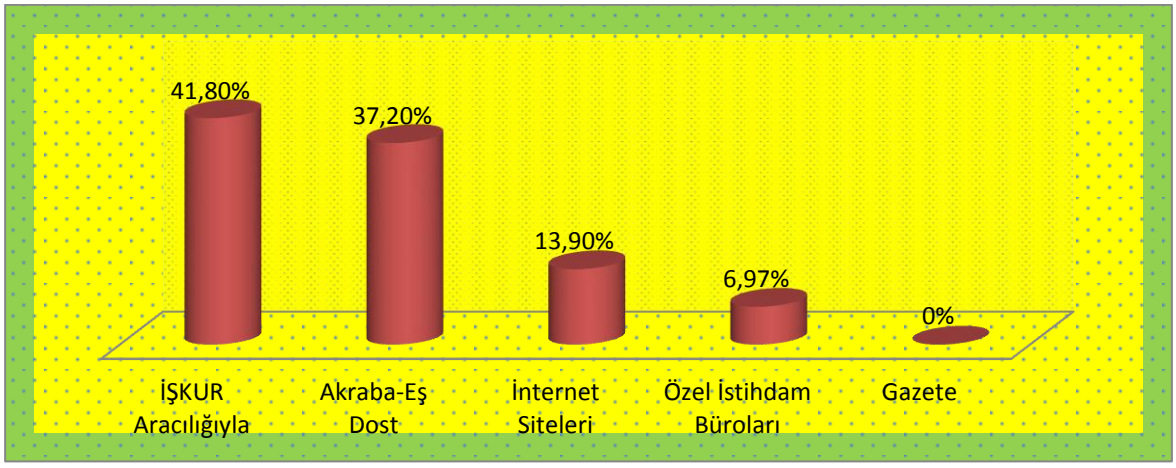

Kaynak: Kilis İl İPA 2012

Mesleklere göre açık işlerin karşılanmasın da ankete katılan işyeri ile yapılan yüz yüze görüşmede en sık kullanılan yöntemin %41,8 ile İŞKUR aracılığıyla olduğu belirtilmiştir. Bunu %37,2 ile Akraba –Eş dost aracılığıyla işçi karşılama takip etmektedir. Gazete aracılığıyla işçi bulma yöntemi hiç kullanılmamaktadır.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Anket kapsamındaki işletmelere 2012 yılı içerisinde hangi mesleklerde eleman temin ederken güçlük çektikleri sorulmuştur. Bu bilgi gerçekten de önemli bilgidir. İşyerlerinin işgücü piyasasında bulmada güçlük çektikleri meslekler bize işgücü piyasasının talep yapısı ile ilgili değerli bilgiler sunmaktadır.

Şekil 20. Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

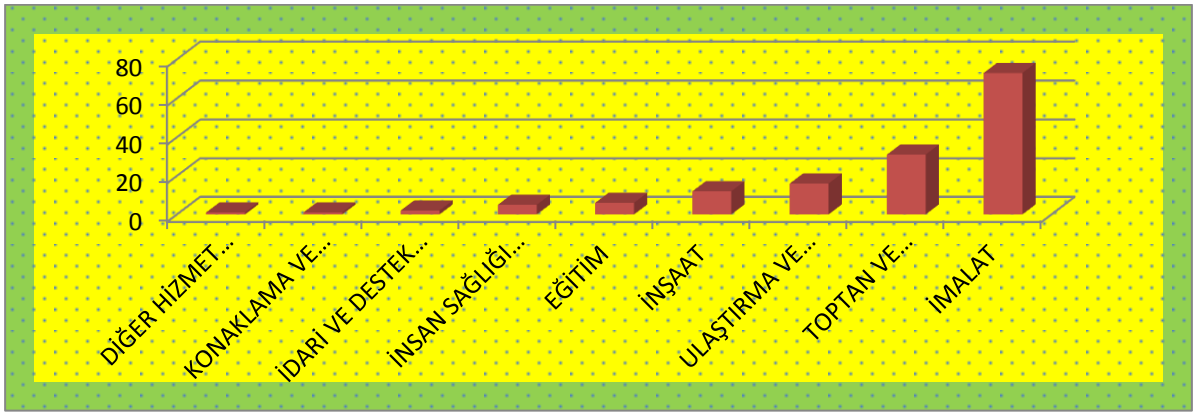

Kaynak: Kilis İl İPA 2012

Araştırmaya katılan işyerlerine hangi sektörlerde eleman temininde güçlük çektikleri sorulduğunda %48,99 İmalat Sektörü başı çekmektedir. Bunu sırasıyla %20,8 Toptan ve Perakende Ticaret, Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Bakımı, %10,73 Ulaştırma ve Depolama sektörü

izlemektedir. En az eleman temininde güçlük çekilen sektörler ise %0,67 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri ve Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri yer almaktadır.

Şekil 21. Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

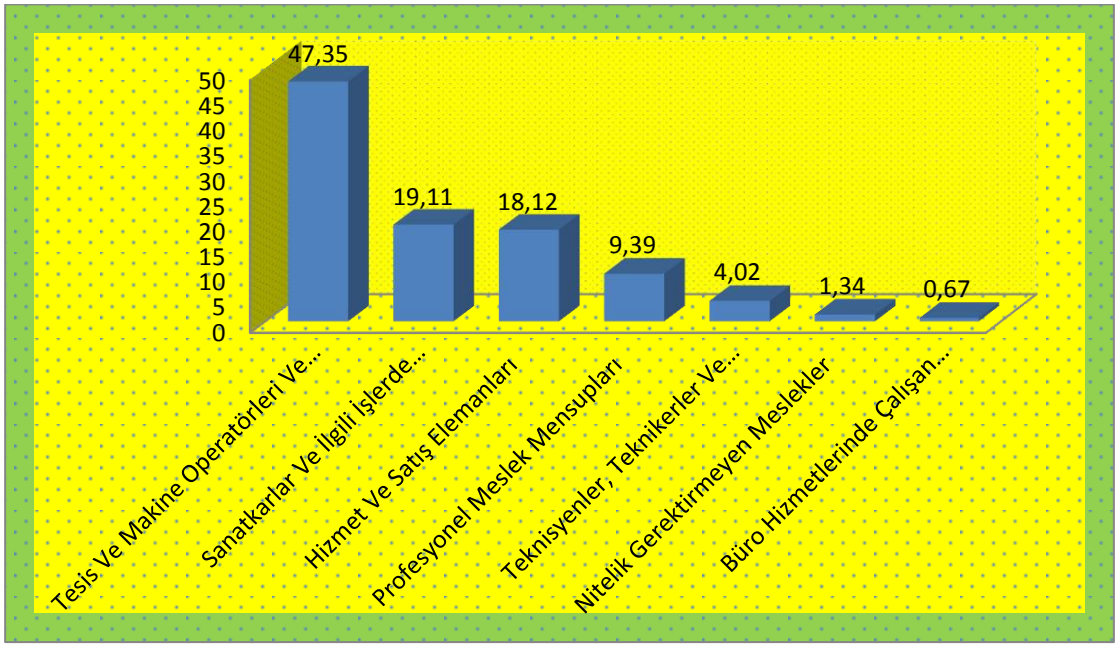

Kaynak: Kilis İl İPA 2012

Araştırmaya katılan işyerlerine eleman temininde güçlük çektikleri meslek olup olmadığı sorulduğunda en fazla güçlük çektikleri meslek %47,35 ile Tesis Ve Makine Operatörleri ve Montajcılar olduğunu belirtmişlerdir. Bunu sırasıyla %19,11 ile Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar, %18,11 ile Hizmet Satış Elemanları izlemektedir. Burada dikkat çekilecek nokta ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler'de % 1,34 gibi düşük bir oranda eleman temininde güçlük çekilmesidir. Bu ise işyerlerinin vasıflı eleman eleman bulmakta zorlukta çektiğini göstemektedir.

Tablo 43. Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

Meslek	Toplam Temininde Güç Sayısı		Meslek	Toplam Temininde Güç Sayısı
Tır Şoförü	14		Beden İşçisi (Temizlik)	2
İplikçi (Ring/vater/vargel)	12		Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi	1
Kompleci-Dokumacı (Dokuma Mak. Operatörü)	12		İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	1
Makineci (Dikiş)	11		Mermer İşçisi	1
Reyon Görevlisi	10		Betonarme Demircisi	1
Fırıncı Ustası-Unlu Mamuller	10		Garson (Servis Elemanı)	1
İplik-Elyaf Boyama Makinesi Operatörü	6		Helva Ustası	1
Satış Elemanı (Tanıtım)	6		Reçel İmalat İşçisi	1
Pazarlamacı (Satış Temsilcisi)	6		Diğer Muhasebeciler	1
Kasiyer	5		Kimyager	1
Overlok Makinesi Operatörü	4		Tarih Öğretmeni-Ortaöğretim	1
Ambalajcı (Makine İle)	3		Türkçe Öğretmeni	1
Ütücü	3		Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim	1
Kesimci (Konfeksiyon)	3		Fizik Öğretmeni-Ortaöğretim	1
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	3		Aşçı Yardımcısı	1
Aşçı	3		Hemşire	1
Pişirici (Ekmek)	2		Kepçe Operatörü	1
İşitme Engelliler Sınıf Öğretmeni	2		Traktör Şoförü	1
Şekerleme İmal İşçisi (Makineyle)	2		Bilgi İşlem Destek Uzmanı	1
İskele Kurucusu-İnşaat (Metal Veya Ahşap)	2		Muhasebeci	1
Pasta Ustası	2		Ağır Kamyon Şoförü	1
Tatlı Ustası (Dökme)	2		**Genel Toplam:**	**149**

Kaynak: Kilis İl İPA 2012

Araştırmaya katılan işyerlerine eleman temininde güçlük çektikleri meslek olup olmadığı sorulduğunda en fazla güçlük çektikleri meslek Kilis ilinin coğrafi konumu ve ÖncüPınar sınır kapısının bulunması nedeniyle 14 kişi ile Tır Şoförü başı çekmektedir. Bunu sırasıyla 12'şer kişi ile İplikçi, Kompleci – Dokumacı (Dokuma Mak. Operatörü), 11 kişi ile Makineci (Dikiş), 10 kişi ile Reyon Görevlisi izlemektedir.

Şekil 22.Mesleklerin Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri

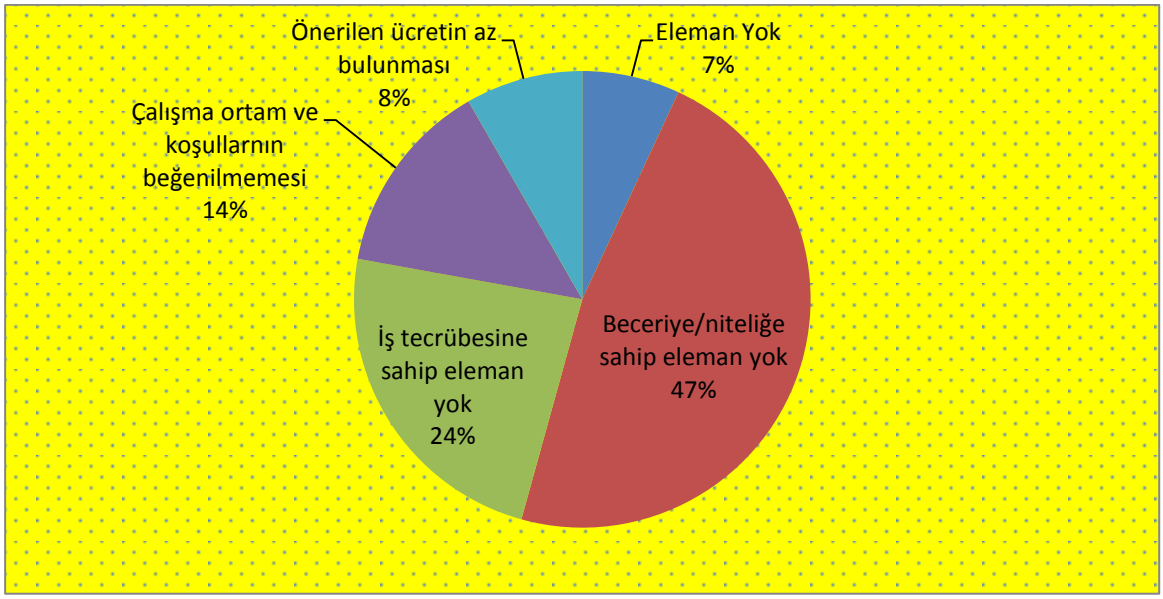

Kaynak: Kilis İl İPA 2012

Araştırmaya katılan işyerlerinde mesleklerin temininde güçlük çekilme nedenleri sorulduğunda en fazla yüzdeyi %47 ile Beceriye/niteliğe sahip eleman yok almış olup bunu sırasıyla %24 İş tecrübesine sahip eleman yok, %14 Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi, %8 Önerilen ücretin az bulunması ve %7 ile Eleman yok takip etmektedir.

2012 YILINDA İŞE GİRİŞ-ÇIKIŞLAR

Şekil 23. Mesleklere Göre 2012 Yılı İçerisinde İşe Alınanlar

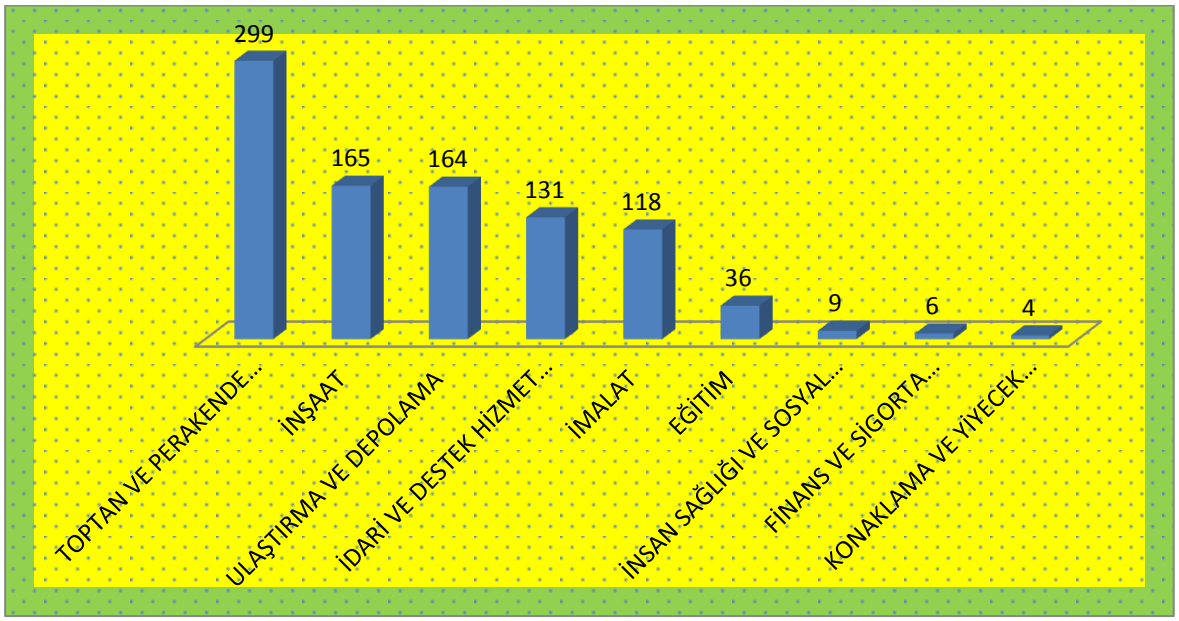

Kaynak: Kilis İl İPA 2012

Araştırmaya katılan işyerlerinde 2012 yılı içersin de İşe alınanlar sorulduğunda; toplam işe alınan 932 kişiden en fazla 299 kişi Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı mesleğinde işe başlamıştır. Bunu sırasıyla 165 kişi ile İnşaat, 164 kişi ile Ulaştırma ve Depolama, 131 kişi ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri izlemektedir. En az sayıda kişinin işe başladığı meslek ise 4 kişi ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri görülmektedir.

Şekil 24. Mesleklere Göre 2012 Yılı İçerisinde İşten Çıkartılanlar

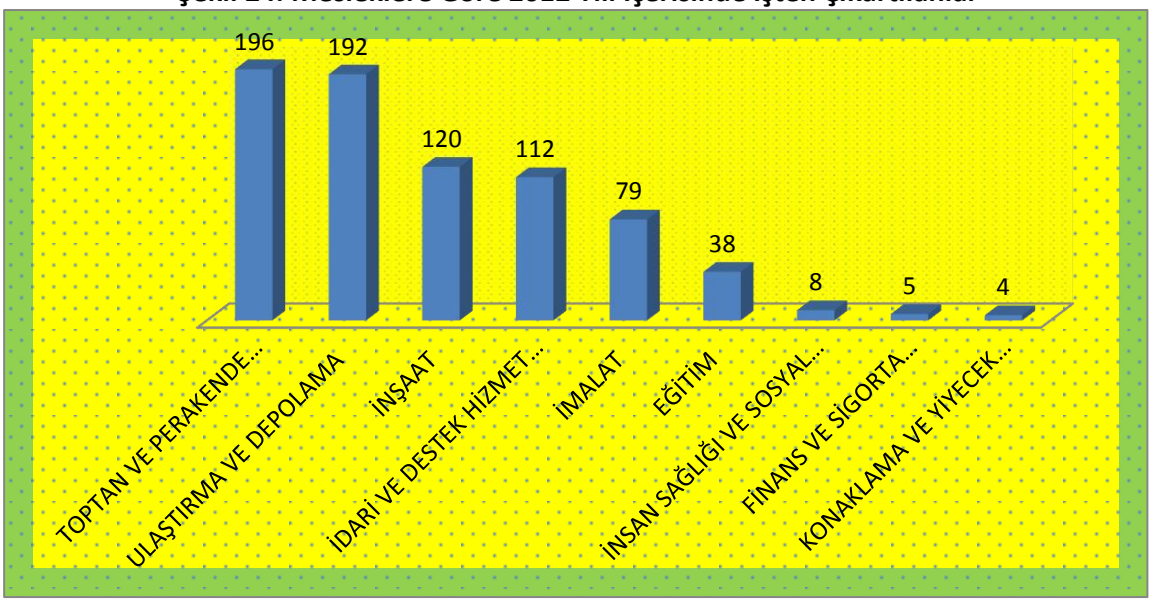

Kaynak: Kilis İl İPA 2012

Araştırmaya katılan işyerlerinde 2012 yılı içersin de İşe çıkartılanlar sorulduğunda; toplam işten çıkartılan 753 kişiden en fazla 196 kişi Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı mesleğinde işten çıkartılmıştır. Bunu sırasıyla 192 kişi ile Ulaştırma ve Depolama 120 kişi ile İnşaat, 112 kişi ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri izlemektedir. En az sayıda kişinin işten çıkartıldığı meslek ise 4 kişi ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri görülmektedir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Şekil 25. Sektörlere Göre 31 Aralık 2012 İtibariyle Beklenen İstihdam Artışı

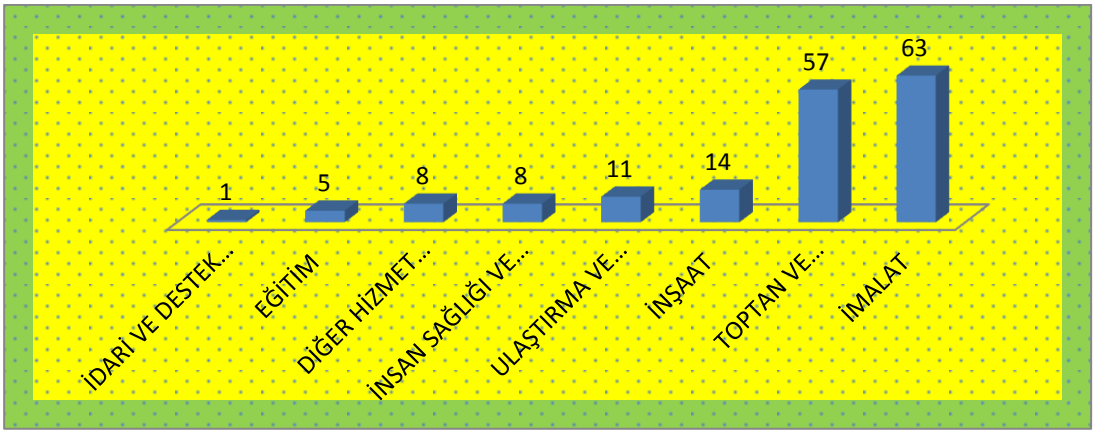

Kaynak: Kilis İl İPA 2012

Araştırmaya katılan işletmelere Sektörlere göre 31 Aralık 2012 İtibariyle çalışan sayısında istihdam artışı olacağı düşünüyor musunuz diye sorulduğunda; en fazla artış olacağı düşünülen sektör 63 kişi ile İmalat sektörü olduğu görülmüştür. Bunu sırasıyla 57 kişi ile Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı, 14 kişi ile İnşaat Sektörü izlemektedir. En az artış olacağı düşünülen sektör ise 1 kişi ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleridir.

Şekil 26. Sektörlere göre 31 Aralık 2012 İtibariyle Beklenen İstihdam Azalışı

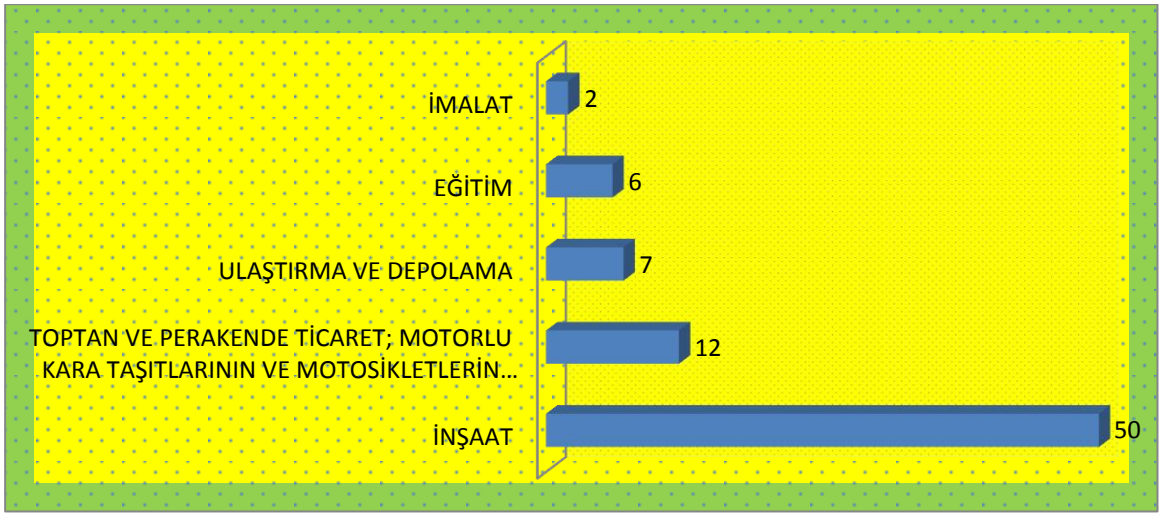

Kaynak: Kilis İl İPA 2012

Araştırmaya katılan işletmelere Sektörlere göre 31 Aralık 2012 İtibariyle çalışan sayısında istihdam azalışı olacağı düşünüyor musunuz diye sorulduğunda; en fazla azalış olacağı düşünülen sektör 50 kişi ile İnşaat sektörü olduğu belirtilmiştir. Bunu sırasıyla 50 kişi ile Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı, 7 kişi ile Ulaştırma ve Depolama, 6 kişi ile Eğitim, 2 kişi ile İmalat sektörü olduğu görülmektedir.

Tablo 44. Mesleklere göre 31 Aralık 2012 İtibariyle Beklenen İstihdam Artışı

Meslek	Sayı
Kompleci-Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	24
Reyon Görevlisi	23
Reçel İmalat İşçisi	17
Makineci (Dikiş)	17
Tır Şoförü	10
Sosyal Çalışmacı	7
Manav	7
Overlok Makinesi Operatörü	6
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	6
Pazarlamacı (Satış Temsilcisi)	6
Fırıncı Ustası-Unlu Mamuller	5

Fast Food Hazırlayıcısı-Hamburger, Tost, Sandviç Vb.	5
Kasiyer	5
Plastik Çekme Makinesi Operatörü	4
Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi	4
Ambalajcı (Makine İle)	3
Ütücü (El İle)	3
Pişirici (Ekmek)	2
Muhasebeci	2
Fizik Tedavi Teknikeri	2
Tarih Öğretmeni-Ortaöğretim	1
Fizik Öğretmeni-Ortaöğretim	1
Büro Memuru (Genel)	1
Diğer Büro Memurları	1
Aşçı	1
Hasta Kabul Görevlisi	1
Kazan Ateşçisi/Buhar Kazanı Operatörü	1
Fizyoterapist	1
Genel Toplam:	**168**

Kaynak: Kilis İl İPA 2012

Araştırmaya katılan işletmelere Mesleklere göre 31 Aralık 2012 İtibariyle çalışan sayısında istihdam artışı olacağı düşünüyor musunuz diye sorulduğunda; En fazla artış olacağı düşünülen ilk beş meslek Kompleci-Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü), Reyon Görevlisi, Reçel İmalat İşçisi, Makineci (Dikiş), Tır Şoförü'dür. En az artış olacağı düşünülen meslekler ise Fizyoterapist, Kazan Ateşçisi/Buhar Kazanı Operatörü, Hasta Kabul Görevlisi ve Aşçıdır.

Tablo 45. Mesleklere göre 31 Aralık 2012 İtibariyle Beklenen İstihdam Azalışı

Meslek	Sayı
Diğer Metal Levha Ve Metal İnşaat İşçileri	10
Şoför (Yolcu Taşıma)	7
Reyon Görevlisi	7
Sıvacı	7
Betonarme Demircisi	6
Diğer Sıhhi Tesisat İşçileri Ve Boru Tesisatçıları	5
Kalıpçı-Pres	5
Kasiyer	5
Diğer Büro Memurları	5

Diğer İnşaat Boyacıları	4
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	4
Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi	3
Boyacı-Bina	2
Duvarcı	1
Kalorifer Tesisatçısı	1
Sıhhi Tesisatçı	1
Diğer Dikişçiler Ve Nakışçılar	1
Deri Giyim Dikişçisi	1
Beden İşçisi (Temizlik)	1
Genel Toplam:	**77**

Kaynak: Kilis İl İPA 2012

Araştırmaya katılan işletmelere Mesleklere göre 31 Aralık 2012 İtibariyle çalışan sayısında istihdam azalışı olacağı düşünüyor musunuz diye sorulduğunda; En fazla azalış olacağı düşünülen meslekler Diğer Metal Levha Ve Metal İnşaat İşçileri, Şoför (Yolcu Taşıma), Reyon Görevlisi ve Sıvacıdır.

Şekil 27. Sektörlere göre 30 Haziran 2013 İtibariyle Beklenen İstihdam Artışı

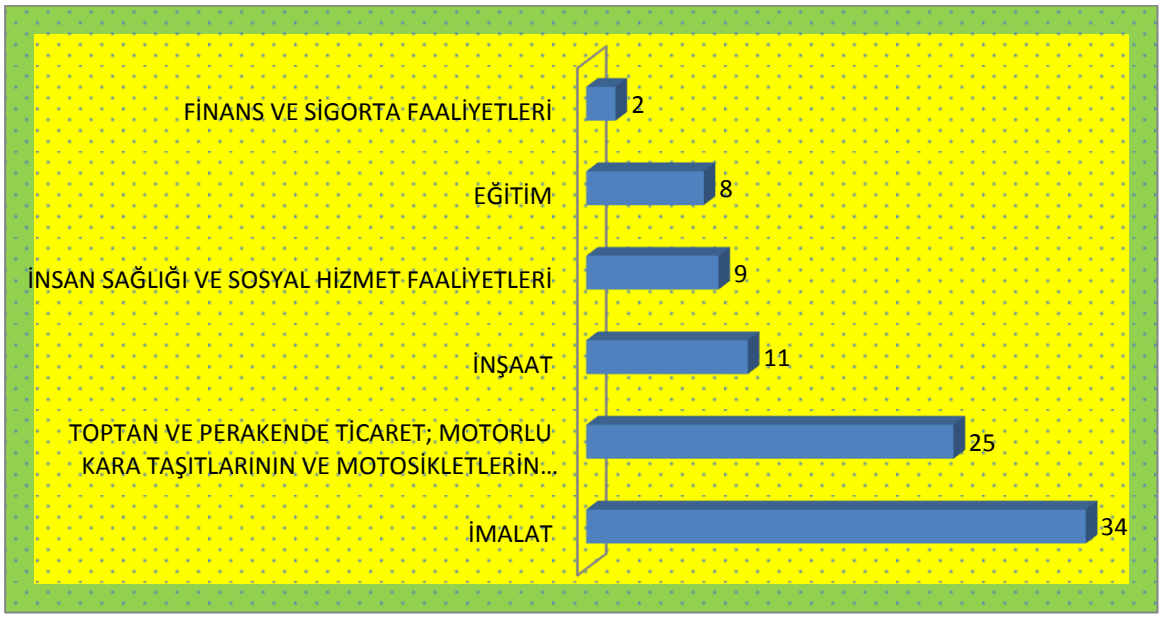

Kaynak: Kilis İl İPA 2012

Araştırmaya katılan işletmelere ''Sektörlere göre 30 Haziran 2013 İtibariyle çalışan sayısında istihdam artışı olacağı düşünüyor musunuz ''sorusu sorulduğunda; En fazla artışın 34 kişi ile İmalat sektörü olacağı belirtilmiştir. Bunu sırasıyla 25 kişi ile Toptan ve Perakende Ticaret; motorlu Kara Taşıtların ve Motosikletlerin Onarımı, 11 kişi İle İnşaat, 9 kişi ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörleri izlemektedir.

Şekil 28. Sektörlere göre 30 Haziran 2013 İtibariyle Beklenen İstihdam Azalışı

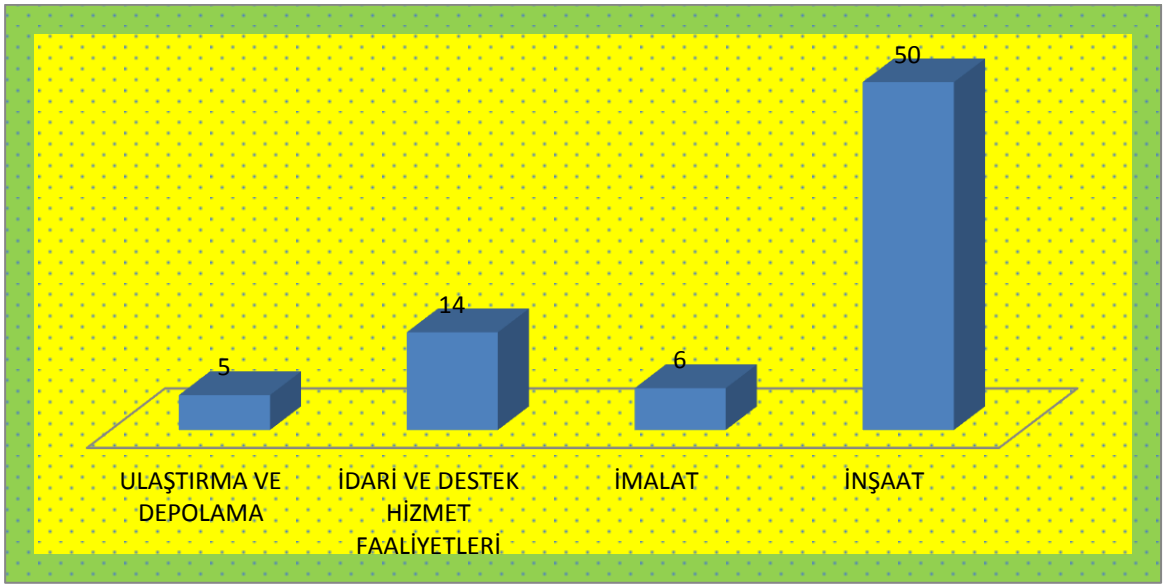

Kaynak: Kilis İl İPA 2012

Araştırmaya katılan işletmelere ''Sektörlere göre 30 Haziran 2013 İtibariyle çalışan sayısında istihdam azalışı olacağı düşünüyor musunuz ''sorusu sorulduğunda; En fazla azalışı 50 kişi İmalat Sektörü olacağı belirtilmiştir. Bunu sırasıyla 14 kişi ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, 6 kişi ile İmalat, 5 kişi ile Ulaştırma ve Depolama sektörleri izlemektedir.

Tablo 46. Mesleklere göre 30 Haziran 2013 İtibariyle Beklenen İstihdam Artışı

Meslek	Sayı
Fiksaj İşçisi	12
Kompleci-Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	12
Reçel İmalat İşçisi	11
Kremacı (Bisküvi)	11
Sınıf Öğretmeni	7
Ambalajcı (Makine İle)	6
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	4
Plastik Çekme Makinesi Operatörü	4
Boyacı-Bina	4
Kalorifer Tesisatçısı	2
Sıhhi Tesisatçı	2
Elektrik Tesisatçısı-Bina	2
Pişirici (Ekmek)	2
Fizik Tedavi Teknikeri	2
Okul Öncesi Öğretmeni	2

Banka Gişe Yetkilisi	2
İşitme Engelliler Sınıf Öğretmeni	1
Fizyoterapist	1
Genel Toplam:	**89**

Kaynak: Kilis İl İPA 2012

Araştırmaya katılan işletmelere ''Meslekere göre 30 Haziran 2013 İtibariyle çalışan sayısında istihdam artışı olacağı düşünüyor musunuz ''sorusu sorulduğunda; En fazla istihdam artışı olacağı düşünülen meslekler sırasıyla; Fiksaj İşçisi, Kompleci-Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü), Reçel İmalat İşçisi, Kremacı (Bisküvi)'dır.

Şekil 29. Mesleklere göre 30 Haziran 2013 İtibariyle Beklenen İstihdam Azalışı

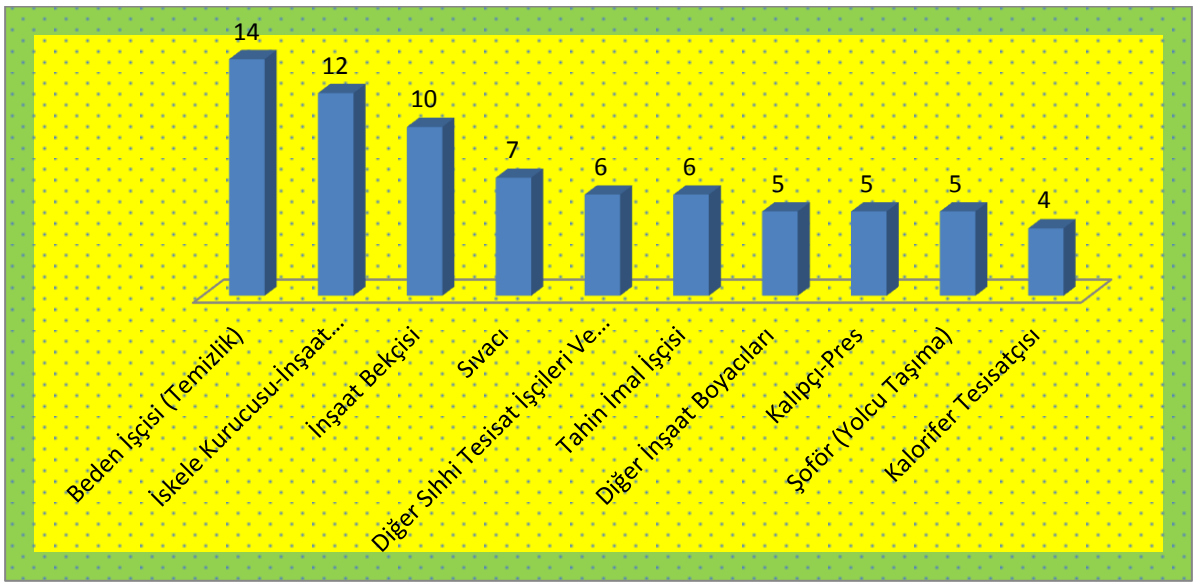

Kaynak: Kilis İl İPA 2012

Araştırmaya katılan işletmelere ''Meslekere göre 30 Haziran 2013 İtibariyle çalışan sayısında istihdam azalışı olacağı düşünüyor musunuz ''sorusu sorulduğunda; En fazla istihdam azalışı olacağı düşünülen meslekler Beden İşçisi(Temizlik), İskele Kurucusu-İnşaat (Metal Veya Ahşap), İnşaat Bekçisi, Sıvacı, Diğer Sıhhi Tesisat İşçileri Ve Boru Tesisatçıları şeklinde sıralanmaktadır.

SONUÇ

Kilis İli İşgücü Piyasası Analizi raporunun temel yaklaşımı işsizliğin azaltılması ve istihdamın arttırılmasına yardımcı olmaktır. Yapılan araştırmalar işgücü piyasasında özellikle talep açısından ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerini tespit etmek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliğin giderilmesine yönelik politika ve önerilerin geliştirilmesine yardımcı olmaktır.

Talep Araştırması, Kilis ilinde istihdam ve işsizlik sorunlarının çözümüne yönelik işgücü yapısı ve sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik veri ve bilgi derlenmesini kolaylaştırıcı bir çalışma olmuştur.

İlin işgücü piyasası arz yapısı analiz edilirken mevcut veriler kullanılmıştır. Bu verilerin önemli bir kısmı il değil, İİBS2 bölümlenmesi doğrultusunda Gaziantep, Adıyaman ve Kilis illerini kapsayan TRC1 bölgesine aittir. Araştırmanın diğer bir kısmında da işverenlerden mesleklere ilişkin yeterli bilgiyi ayrıntılı almada problem yaşanmasıdır. Bu durum özellikle kendini beden işçiliği mesleğinde yoğun olarak hissettirmektedir. İşverenlerin genel eğilimi temizlik, taşıma ve inşaat işlerine yönelik meslekleri tek bir kalem altında, beden işçisi olarak bildirmeleridir. Mesleklere yönelik diğer bir kısıt da Meslekler Sözlüğünde bazı mesleklerin tanımlanmasındaki eksikliklerdir. Bazı meslekler Sözlükte yer almamaktadır.

2012 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 10 Eylül – 31 Ekim 2012 tarihleri arasında Türkiye genelinde 53.164 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Kilis ilinde; Araştırma kapsamında anket uygulanan 119 işyerinin faaliyet alanına bakıldığında Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı başı çekmektedir. Bu faaliyet alanını Ulaştırma ve Depolama ile İmalat izlemektedir. Bu sonuçlara göre Kilis ilinin hizmetler sektöründe çalışanların ağırlıklı olma gerçeğini bir kez daha göstermektedir.

Anket yapılan işyerlerinde 2208 erkek, 255 kadın olmak üzere toplam 2463 kişi çalışmaktadır. Çalışanların sektörlere göre dağılımına baktığımız zaman 557 erkek, 40 kadın olmak üzere Toptan ve Perakende Sektörü başı çekmektedir. Bunu sırasıyla 482 erkek, 35 kadın ile İmalat ve 457 erkek,18 kadın ile Ulaştırma ve Depolama sektörü takip etmektedir. Tüm sektörlerde kadın çalışan sayısı erkek çalışanlara oranla çok düşüktür.

Araştırma kapsamında anket uygulanan 119 işyerindeki çalışanların mesleklere göre dağılımına bakıldığında en çok çalışanın bulunduğu ilk beş meslek Tır Şoförü, Temizlik görevlisi, Beden İşçisi, Kompleci- Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü), Kasiyer şeklinde sıralanmaktadır. En az çalışanın bulunduğu meslekler ise İş Makineleri Operatörü, Üretim Planlama Memuru, Ürün Müdürü, Lpg Ek Saha çalışmasından elde edilen veriler doğrultusunda

Kilis genelinde açık iş oranı yüzde 1.7 olarak hesaplanmıştır. Meslek grupları itibariyle bakıldığında açık sayısı ile en yüksek %33 ile Profesyonel Meslek Mensuplarında görülmektedir. Bunu sırasıyla %18 Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, %17 Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar,

%17 Hizmet ve Satış Elemanları, %10 Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, % 5 Büro Hizmetlerinde Çalışan elemanları izler.

Araştırmaya katılan işyerlerine hangi sektörlerde eleman temininde güçlük çektikleri sorulduğunda %48,99 İmalat Sektörü başı çekmektedir. Bunu sırasıyla %20,8 Toptan ve Perakende Ticaret, Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Bakımı, %10,73 Ulaştırma ve Depolama sektörü izlemektedir. En az eleman temininde güçlük çekilen sektörler ise %0,67 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri ve Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri yer almaktadır

Eleman temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında %47,35 ile Tesis Ve Makine Operatörleri ve Montajcılar olduğunu görülmüş, bunu sırasıyla %19,11 ile Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar, %18,11 ile Hizmet Satış Elemanları izlemektedir. Mesleklerin temininde güçlük çekilme nedenleri sıralandığında; en fazla yüzdeyi %47 ile Beceriye/niteliğe sahip eleman yok almış olup bunu sırasıyla %24 İş tecrübesine sahip eleman yok, %14 Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi, %8 Önerilen ücretin az bulunması ve %7 ile eleman yok takip etmektedir.

Kilis ilinde faaliyet gösteren işletme yöneticilerinin mevcut geleceğe ilişkin beklentileri olumludur ve durum istihdam üzerine de olumlu etki yapacaktır. Bu durum önümüzdeki dönemlerde ekonomik potansiyelin daha iyi kullanılacağını ifade etmektedir. Bu kapsamda olumlu beklentilerin gerçekleşmesi işletmelerin büyümelerine katkı sağlayacak ve dolaysıyla istihdam artışına da olumlu yansıyacaktır.

Araştırma da elde edilen önemli bir sonuçta; işverenlerin nitelikli eleman talep etmesi ve çalışanlarında iş bulamamalarının en önemli nedeni olarak eğitim eksikliğini görmeleridir. Aslında iş gören ve çalışanlar sorunun kaynağını bilmektedirler. Çözüm ise, bir çok aktörün Meslek Odaları, İşverenler, Üniversite, İŞKUR vs. bir araya gelmesini ve çalışanlardaki bu elinde olan verilere dayanarak bilgilendirme görevi yürütebilir.

Son olarak İşverenlerin gelecek ile ilgili olumlu beklentileri işgücü piyasasında talep yaratacaktır. Bu işgücü talebiyle arzı eşleştirerek Kilis'te istihdamı artırmak üzere; Aktif İstihdam Politikaları, işgücü ihtiyacı duyulan ve temininde güçlük çekilen mesleklere yöneltilmelidir. İş ve Meslek Danışmanlığı faaliyetleri ile işsizler, işgücü piyasasının eleman ihtiyacı duyduğu mesleklere yönlendirilmelidir. İstihdamdan kopacak işgücü de önceden göz önüne alınıp gerekli önlemler alınmalıdır. Dezavantajlı grubun işgücüne katılımını ve istihdamını artırmak için işverenler ile işbirliği yapılarak uygun mesleki eğitim programları hazırlanmalıdır. Kadınlar ve gençlerin istihdama katılım oranlarını yükseltmek amacıyla hedef kitlesi gençler ve kadınlar olan eğitim programları düzenlenmelidir. Bu sorunların aşılması ve hedeflenen gelişmenin sağlanması için karar alıcıların; Ticaret ve Sanayi Odası, İŞKUR, İl Özel İdaresi, Üniversite, Meslek Odaları, İşverenler, Girişimciler, Çalışanlar ve İş arayanların ortak hareket etmesi bir zorunluluktur.

KAYNAKÇA

Ekonomi Bakanlığı İstatistikleri
İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

Kalkınma Bakanlığı İstatistikleri

MEB, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

TOBB İstatistikleri

TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus İstatistikleri

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

EKLER

Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

KİLİS İLİ İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI
(İŞYERİ BİLGİ FORMU)
Sayın İşyeri Yetkilisi,
Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik işgücü yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçları belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.
Bilgi verme ve gizlilik
Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz. 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunun Madde 21-Gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanununun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.”
Kapsam
Bu araştırma, İlinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm İşyerlerini kapsamaktadır. İlgi formunun, İşyeri sahibi veya ortakları, müdür bulunan İşyerlerinde İnsan Kaynakları, Personel, İşletme veya Muhasebe Müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir.
Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.
Örnek No:
İşyerinin Yasal Ünvanı :
İşyerinin Tabela Ünvanı:
…..
ADRES BİLGİLERİ
…..
Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin Bilgileri
…..
BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI
…..

Bölüm I - İŞYERİ FAALİYETİ

1: İşyerinin ana iktisadi faaliyetini aşağıdaki listeden işaretleyiniz(*)

01		Madencilik ve Taş ocakcılığı
02		İmalat
03		Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
04		Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
05		İnşaat
06		Toptan ve perakende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motorsikletlerin onarımı
07		Ulaştırma ve depolama
08		Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
09		Bilgi ve iletişim
10		Finans ve sigorta faaliyetleri
11		Gayrimenkul faaliyetleri
12		Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
13		İdari ve destek hizmet faaliyetleri
14		Eğitim
15		İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
16		Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
17		Diğer hizmet faaliyetleri

(*) Sadece bir faaliyet kolu işaretlenecektir.

Sayfa 1

2: İşyerinin iktisadi faaliyet kodu işyeri listesindeki ile	Aynı		
	Değişmiş		
3: İşyeri mevsimlik çalışıyor mu?	Evet		→ Soru 4'e geçiniz.
	Hayır		→ Soru 4'e geçiniz.

Bölüm II - MEVCUT İSTİHDAM

S4: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

01	02	03	04
Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü,	Erkek	Kadın	Toplam

Bölüm III -AÇIK İŞLER

S5: İşyerinizde şu an eleman ihtiyacı duyduğunuz meslekleri ve her meslekte ihtiyaç duyulan eleman sayısını belirtiniz?

S5.1: Eleman ihtiyacı duymuyoruz ☐ → Soru 6.1'e geçiniz.

01	02	03	04	05	06
Eleman İhtiyacı Duyulan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Genel lise 3. Meslek lisesi 4. Meslek yükseokulu 5.Lisans 6. Lisans üstü 7. Farketmez	Beceri İhtiyacı (*) 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve Bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (analitik beceri) 4. Mesleğe İlişkin yeterli bilgi 5. Proje tabanlı çalışma 6.Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri 8. Takım çalışması 9-Yabancı dil 10. İletişim ve ifade yeteneği 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	İhtiyaç duyduğunuz elemanı şu anda herhangi bir yolla arıyor musunuz? 1-EVET 2- HAYIR	Açık işlerinizi hangi yolla arıyorsunuz (*) 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet Siteleri 5. Özel İstihdam Büroları 1 2 3 4 5
	☐☐	☐		☐	

BÖLÜM IV. İŞE GİRİŞ-ÇIKIŞLAR

S6.1: 2012 yılı içerisinde işyerinizde eleman alımı yapıldıysa mesleklere göre belirtiniz?

S6.2: 2012 yılı içerisinde işyerinde eleman alımı yapılmadı. ☐ → Soru 7'e geçiniz.

01	02
Eleman Alınan Meslekler	Alınan Eleman Sayısı
	|_|_|

BÖLÜM IV. İŞE GİRİŞ-ÇIKIŞLAR

S7.1: İşyerinizde, 2012 yılı içerisinde eleman çıkma/çıkarılma durumunu mesleklere göre belirtiniz?

S7.2: 2012 yılı içerisinde işyerinde eleman çıkma/çıkarılma durumu olmadı. ☐ → Soru 8'e geçiniz.

01	02
Eleman Çıkan / Çıkarılan Meslekler	Çıkan / Çıkarılan Eleman Sayısı
	|_|_|

BÖLÜM V. 31 ARALIK 2012 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
S.8: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte istihdam artışı bekliyor musunuz?	**Evet** →	**8.3'e geçiniz**
S.8.1: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte artış olacağını düşünmüyorum. ☐	→	9.soruya geçiniz
S.8.2: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte artış olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐	→	9.soruya geçiniz
S8.3: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında artış olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
31 Aralık 2012 tarihi itibariyle ARTIŞ olacağını düşündüğünüz meslekler	31 Aralık 2012 tarihi itibariyle beklediğiniz sayısal **artışı** belirtiniz.	
	|_|_|	

01	02	03
S.9: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte istihdam azalışı bekliyor musunuz?	**Evet** →	**9.3'e geçiniz**
S.9.1: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte azalış olacağını düşünmüyorum. ☐	→	10.soruya geçiniz
S.9.2: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte azalış olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐	→	10.soruya geçiniz
S.9.3: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında azalış olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
31 Aralık 2012 tarihi itibariyle AZALIŞ olacağını düşündüğünüz meslekler	31 Aralık 2012 tarihi itibariyle beklediğiniz sayısal **azalışı** belirtiniz.	
	|_|_|	

BÖLÜM VI. 30 HAZİRAN 2013 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
S.10: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet →	10.3'e geçiniz
S.10.1: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte artış olacağını düşünmüyorum. ☐	→	11.soruya geçiniz
S.10.2: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte artış olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐	→	11.soruya geçiniz
S10.3: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında artış olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
30 Haziran 2013 tarihi itibariyle **ARTIŞ** olacağını düşündüğünüz meslekler	30 Haziran 2013 tarihi itibariyle beklediğiniz sayısal **artışı** belirtiniz.	
	|_|_|	

BÖLÜM VI. 30 HAZİRAN 2013 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
S.11: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet →	11.3'e geçiniz
S.11.1: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte azalış olacağını düşünmüyorum. ☐	→	12.soruya geçiniz
S.11.2: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte azalış olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐	→	12.soruya geçiniz
S11.3: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında azalış olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
30 Haziran 2013 tarihi itibariyle **AZALIŞ** olacağını düşündüğünüz meslekler	30 Haziran 2013 tarihi itibariyle beklediğiniz sayısal **azalışı** belirtiniz.	
	|_|_|	

BÖLÜM VII. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

S12.1: 2012 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

S12.2: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → **Anket Bitmiştir**. TEŞEKKÜRLER.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temimininde güçlük çekilen eleman sayısı	Temininde Güçlük çektiğiniz mesleği şu an karşıladınız mı? **1-EVET** **2- HAYIR** **3-KISMEN**	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni (*) 1. Bu meslekte eleman bulunamaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması				
			1	2	3	4	5
01	02	03	04				
	|_|_|	|_|					

Ek 2- Ek 2a: Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi

İl İşgücü Piyasası Talep Araştırmasında tam sayım yapılan iller dışında tabakalı rassal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. İşgücü Piyasası Araştırmasında amaç, kapsam dâhilindeki sektör bazında İl ve Türkiye tahmini vermektir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak ve % 25 cevapsızlık oranı ilave edilerek 64 ilde tamsayım 15 ilde örnekleme şeklinde belirlenmiştir.

Örnek hacminin dağıtımı, sektör düzeyinde uzlaşık dağıtım yöntemi ile yapılmıştır.

nh = ñ [K2 + (1- K2) Mh 2] ½

ñ = Göze düşen ortalama örnek hacmi

Mh =Nh / (N / h) = h.Wh

K = Göreceli önem

h = Tabaka sayısı

nmin = K.ñ en küçük göze düşen örnek hacmi

Bu yöntem birim sayısı çok küçük dahi olsa her tabakada belirli sayıda örnek hacmini garanti etmektir. Dolayısıyla girişim sayısının çok az sayıda olduğu tabakalar yapısal olarak sistem içerisinde belirlenerek tamsayımla ele alınmıştır. Tüm sektörlerde maliyet ve işgücü dikkate alınarak nmin=125 olacak şekilde tabakalara düşen örnek hacmi belirlenmiştir.

Örneklerin seçimi ardışık basit rassal örneklem (ABRÖ) yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemde, birimlere (0,1] aralığında uniform dağılan sürekli rassal sayılar (permanent random number-PRN) atanır. Atanan bu rassal sayılara göre birimler küçükten büyüğe doğru dizilir, tabaka bazında belirlenen $d_h \in [0,1]$ şeklindeki sabit bir başlangıç noktasından sonraki ilk birimden başlamak üzere, tabaka bazında belirlenen örnek hacmi kadar birim örneğe seçilir.

Ek 2b: Tahmin ve Notasyonlar

Her sektörde girişimler bulundukları tabaka esas olmak üzere ABRÖ yöntemi ile örneğe seçilmişlerdir. Her tabakadan örneğe seçilen toplam n_h tane birimin π_h olarak tanımlanan bir seçim olasılığı vardır. Herhangi bir tabakadaki örnek birimin seçim olasılığı aşağıdaki gibi yazılır:

$$\pi_h = \frac{n_h}{N_h}$$

h = ele alınan ekonomik faaliyet ve büyüklük grubundaki tabaka indisi

n_h = h. tabakadaki örnek birim sayısı

N_h = h. tabakadaki toplam birim sayısı

Herhangi bir karakteristiğin (y) toplam tahmini ($\hat{Y}$), seçilen birimlerin seçim olasılıklarının tersi ile çarpımının toplamından elde edilir.

$$\hat{Y}_h = \sum_i \left(y_i / \pi_h \right) = \sum_i \frac{N_h}{n_h} y_i$$

($\hat{Y}$) toplam tahminine ilişkin h. tabakadaki varyans formulu aşağıda verilmiştir:

$$v(\hat{Y}_h) = N_h^2 v(\bar{y}_h) = N_h^2 \left[\sum (y_i - \bar{y}_h)^2 / (n_h - 1) \right]$$ dır.

Tabaka bazında gerçekleştirilen bu tahminlerden Türkiye toplamına tabakalı örneklemin genel kuralları kullanılarak ulaşılır. Herhangi bir karakteristiğin genel toplam tahmini

$$\hat{Y} = \sum_h \hat{Y}_h$$ şeklinde bulunur.

Toplam tahmine ilişkin varyans ise

$$v(\hat{Y}) = \sum_h v(\hat{Y}_h)$$ olarak elde edilir.

Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir. Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

R®= cevapsızlık düzeltmesi
R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

Ek 2c: Araştırma Yöntemi

İşgücü Piyasası Araştırmasında amaç, kapsam dahilindeki sektör bazında İl ve Türkiye tahmini vermektir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak ve % 25 cevapsızlık oranı ilave edilerek 66 ilde tamsayım 15 ilde örnekleme şeklinde belirlenmiştir. Geri kalan 66 ilde ise 10+işyerlerinde tam sayım uygulanmıştır. Kilis ili de tam sayım uygulanan illerden bir tanesidir.

Amaç: Talep araştırmasının amacı işsizliğin indirgenmesi ve iller bazında sektörlere göre istihdam politikalarının oluşturulması için işverenlerin talep boyutunu tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

Coğrafi kapsam: İlçe ve köyleri de kapsayacak şekilde tüm ildir.

Birim: İldeki 10 ve daha fazla kişi çalışanı olan yerel birim işyerleridir.

Yerel birim coğrafi olarak tanımlanan bir yerdeki mal ve hizmetlere ilişkin faaliyetleri ya da bunların bir kısmını yürüten bir girişim ya da girişimin bir parçasıdır. Yerel birim girişimin; merkez, büro, mağaza, büfe, fabrika, atölye, maden ocağı, şantiye, otel, lokanta, kafe, okul, hastane, depo gibi adresi coğrafi olarak tanımlanabilen bir yerdeki yerleşik olan bölümüdür. Bu yerde ekonomik faaliyet tek bir girişim için bir ya da daha çok kişinin tam gün ya da kısmi olarak çalışmasıyla yürütülür. Girişim merkezinin bulunduğu yer de bir yerel birimdir.

Çerçeve: TÜİK'in 2011 yılı İşyeri Kayıt Sistemi işyerleri listesini oluşturmuştur. Çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için işyeri cevapsızlık formu doldurulmuştur.

Sektörel kapsam: İktisadi faaliyetlerin sınıflamasında Avrupa Birliği Ekonomik Faaliyetler Sınıflaması NACE Rev.2 kullanılmış ve sınıflamada yer alan 21 ana sektörden 17'si kapsama dahil edilmiştir.

B	*Madencilik ve Taş ocakcılığı*
C	*İmalat*
D	*Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı*
E	*Su temini, Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri*
F	*İnşaat*
G	*Toptan ve Perakende Ticaret, Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı*
H	*Ulaştırma ve Depolama*
I	*Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri*
J	*Bilgi ve İletişim*
K	*Finans ve Sigorta Faaliyetleri*
L	*Gayrimenkul Faaliyetleri*
M	*Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler*
N	*İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri*
P	*Eğitim*
Q	*İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri*
R	*Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor*
S	*Diğer Hizmet Faaliyetleri*

Kapsanmayan sektörler

A	*Tarım, Ormancılık, Balıkçılık*
O	*Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik*
T	*Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri*
U	*Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri*

Meslek sınıflaması: Mesleklerin tespitinde kullanılan sınıflama ISCO 2008'in Türkiye uyarlaması olan Türk Meslekler Sözlüğüdür.

Veri derleme yöntemi: İşgücü Piyasası Talep Araştırması (İPTA) alan uygulaması yüz yüze görüşme yöntemi ile 10 Eylül- 31 Ekim 2012 tarihleri arasında uygulanmıştır.

Cevapsızlık düzeltmesi: Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş,

birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir. Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

R®= cevapsızlık düzeltmesi

R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

Tamsayım Yapılan İllerin Adı	10+ İşyeri Sayısı
Balıkesir	1.585
Manisa	1.582
Tekirdağ	1.545
Hatay	1.416
Aydın	1.370
Şanlıurfa	1.342
Kahramanmaraş	1.327
Eskişehir	1.282
Sakarya	1.250
Malatya	1.070
Afyonkarahisar	995
Elazığ	974
Ordu	962
Kütahya	890
Erzurum	856
Van	850
Zonguldak	832
Sivas	804
Çorum	802
Çanakkale	753
Düzce	736
Uşak	691
Giresun	687
Mardin	677
Osmaniye	671
Adıyaman	644
Batman	641
Rize	607
Aksaray	602
Nevşehir	559
Edirne	517
Isparta	505
Kırklareli	485
Kastamonu	481
Yozgat	475
Amasya	445
Niğde	423
Bolu	406
Karaman	393
Yalova	386
Burdur	364
Şırnak	345
Bartın	303
Karabük	299
Bilecik	291
Bingöl	281
Sinop	280
Erzincan	278
Kırşehir	260
Artvin	244
Kırıkkale	240
Siirt	233
Bitlis	216
Ağrı	213
Çankırı	212
Muş	192
Kars	177
Iğdır	162
Gümüşhane	127
Kilis	119
Hakkari	117
Tunceli	93
Bayburt	77
Ardahan	57
Tamsayım toplamı	**38.698**

Örnekleme Yapılan İllerin Adı	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
Adana	1.677
Ankara	1.982
Antalya	1.745
Bursa	1.838
Denizli	1.507
Diyarbakır	1.422
Gaziantep	1.472
İstanbul	2.132
İzmir	1.881
Kayseri	1.440
Kocaeli	1.737
Konya	1.658
Mersin	1.572
Muğla	1.478
Trabzon	1.393
ÖrneklemToplam	**24.934**
Tokat (Pilot İl)	704
Samsun (Pilot İl)	1387
Araştırmada Seçilen Toplam işyeri	**65.723**

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

***İşgücü Piyasası Analizi*: Belirli** bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır**.**

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 10-Eylül-31 Ekim tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

***İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi*:** Maliye Bakanlığı kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan **"**Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2011 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için **"**işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, hastahane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\textbf{İKO} = \frac{\text{İşgücü } Arzı\ (\text{İ}stihdam + \text{İş}siz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = $\frac{Toplam\ istihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk

Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = $\frac{\text{Kayıtdışı istihdam}}{\text{Toplam istihdam}}$ x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer

işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine

ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son üç ay içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, üç ay içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine ençok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = $\frac{\text{İşsiz}}{\text{İşgücü arzı (istihdam+işiz)}}$ x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

- 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.
- içinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı
- Yetişkin işsizlik oranı içinde genç işsizlik oranının yüzdesi
- Genç işsizlik indeksi olarak tanımlan toplam işsizlik içinde gençlerin oranı
- Genç nüfus içinde genç işsizlerin oranı

Uzun süreli işsizlik: Kısa süreli işsizlik; işsizlik ödenekleri, daha önce yapılan tasarruflar veya aile üyelerinin desteği ile yönetilebilir. İşsizliği süresi uzadıkça ekonomik yıkıma yol açar. Bir yıldan fazla süreli işsizlik olarak tanımlanan uzun süreli işsizliğin değerlendirilmesinde iki ölçüt önemlidir.

- Toplam işgücü içinde uzun süreli işsizlerin oranı
- Uzun dönemli işsizlik indeksi olarak tanımlanan bir yıldan fazla süredir işsiz olanların toplam işsizlik içindeki oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma,öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = $\frac{\text{Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus} - (\text{İstihdam} + \text{İşsiz})}{\text{Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus}}$ x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 2 yıl sure ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = $\frac{(0-14 \text{ yaş nüfus} + 65 \text{ yaş nüfus})}{15-64 \text{ yaş nüfus}}$ x 100

Bölgesel Gayri Safi Katma Değer (GSKD): Bir bölgede yerleşik ekonomik birimlerin belli bir dönemde bu bölgedeki ekonomik faaliyetleri sonucunda ürettikleri mal ve hizmetlerin (çıktı) değerinden, bu üretimde bulunabilmek için kullandıkları mal ve hizmetler (ara tüketim) değerinin çıkarılması sonucu elde edilen değerdir.

Kişi Başı Bölgesel Gayri Safi Katma Değer: Cari fiyatlarla bölgesel gayri safi katma değerin yıl ortası bölge nüfus tahminine bölünmesi ile TL cinsinden kişi başı bölgesel gayri safi katma değer elde edilir. Hesaplanan bu değerin ithalat ağırlıklı ortalama dolar kuruna bölünmesi ile, dolar değeriyle kişi başı bölgesel gayri safi katma değere ulaşılmaktadır.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için

belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Ek 4-Ek Tablolar

İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması

Kalkınma Bakanlığı, en son 2003 yılında yayımlanan ''İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması'nı (SEGE) güncelledi.

Yeni teşvik sistemine dayanak teşkil eden SEGE 2011'de, daha önce İstanbul, Ankara, İzmir, Kocaeli, Bursa, Eskişehir, Tekirdağ ve Antalya ile birlikte ilk 10'da yer alan Yalova ve Adana'nın yerini Denizli ile Muğla aldı.

2003 yılında yapılan çalışmada oluşturulan sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında 10'uncu sırada yer alan Antalya 5'inci sıraya yükselirken, 5'inci sıradaki Bursa 6'ıncı sıraya geriledi.

Daha önce 8'inci sırada yer alan Adana 16'ıncı, 9'uncu sırada yer alan Yalova da 13'üncü sıraya düştü.

Kalkınma Bakanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, SEGE-2011 çalışması ile illerin gelişmişlik düzeyleri farklı alanlardan seçilen değişkenler yardımıyla ölçüldü, bu ölçüm ve analizler sonucunda, il sıralamaları yapıldı ve aynı özelliklere sahip il grupları belirlendi.

Bu çalışma ile illerin iktisadi ve sosyal kalkınma yolundaki performanslarının izlenmesi mümkün hale geldi.

SEGE çalışmasının sonuçları özellikle; bölge, il ve ilçe düzeyinde karşılaştırmalı politika tespitinde ve uygulamasında kullanılıyor.

Belediyelere ve il özel idarelerine kaynak tahsis edilmesi, kamu kurum ve kuruluşlarının personel atamaları ve özlük haklarının düzenlenmesi ile kalkınma ajansları merkezi bütçe paylarının belirlenmesi gibi bölgesel niteliği olan kamu politikalarının uygulanmasında önemli bir kıstas olarak kullanılan SEGE çalışmasına 10'un üzerinde kanun ile ikincil mevzuatta atıf yapılıyor.

Çalışmada kullanılan göstergeler: Açıklamaya göre, SEGE-2003 çalışmasında 10 alt kategoride 58 adet değişken kullanılmıştı. Yeni teşvik sistemine de dayanak teşkil eden SEGE-2011 çalışması ise demografi, eğitim, sağlık, istihdam, rekabetçi ve yenilikçi kapasite, mali kapasite, erişilebilirlik ile yaşam kalitesi olmak üzere 8 alt kategoride, çoğunluğu 2009-2010 yıllarına ait 61 değişken kullanılarak hazırlandı.

Çalışmada kullanılan değişkenlerin seçiminde ilin ülke içindeki ekonomik ağırlığı ve potansiyeli, sosyal gelişmişlik seviyesi, ortalama bireysel refah düzeyi, il ölçeğinde ekonomik ve sosyal gelişmişlik ile bireysel refah arasındaki kümülatif denge ve veri teminine ilişkin süreklilik hususları gözetildi.

İki çalışma karşılaştırılabilir değil: Açıklamaya göre, eski göstergelerden 25'i yeni çalışmada yer aldı, ancak SEGE-2003 ile SEGE-2011 çalışmaları farklı değişken setlerinin kullanılması nedeniyle ''karşılaştırılabilir'' nitelikte değil.

Kırsal nüfus başına tarımsal kredi miktarı, il bazında GSYH gibi 2003 çalışmasında var olan göstergelerden bir kısmı önemini yitirmesi, üretilememesi veya ikame değişken kullanılması gibi nedenlerle yeni çalışmanın değişken listesinden çıkarıldı.

Hane başına ADSL abone sayısı, internet bankacılığı, marka ve patent oranları gibi son dönemde giderek önemi artan alanlara yönelik yeni değişkenler çalışmaya dahil edildi.

Yöntem: Yeni SEGE çalışmasında önceki SEGE çalışmalarında olduğu gibi Temel Bileşenler Analizi kullanılarak, il sıralamaları elde edildi. Bu analiz yöntemi, bir örneğe ait çok sayıda birbiriyle ilişkili değişkeni boyut indirgeme yöntemiyle bağımsız yeni bir değişken haline getirerek illerin göreli performansını ortaya koyuyor.

Uluslararası pek çok sıralama ve endeksleme çalışmasında kullanılan bu yöntem, bilimsel tabanı güçlü, test edilmiş ve objektif bir yapıya sahip. İstatistik yazılımlarıyla hesaplanan sonuçlara dışarıdan herhangi bir müdahale yapılması söz konusu değil.

Araştırma, yayıma hazır hale getirilmesini takiben bütün detaylarıyla kamuoyu ile paylaşılacak. Veri üretimi ve temininin sağlanması durumunda, SEGE çalışmaları yıllık veya 2 yılda bir yenilenebilecek.

Ek 4a. İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması (SEGE- 2011)

İl Kodu	İller	SEGE 2011 Sırası	İl Kodu	İller	SEGE 2011 Sırası
TR100	İstanbul	1	TRB11	Malatya	42
TR510	Ankara	2	TR332	Afyon	43
TR310	İzmir	3	TR905	Artvin	44
TR421	Kocaeli	4	TRA12	Erzincan	45
TR611	Antalya	5	TR631	Hatay	46
TR411	Bursa	6	TR821	Kastamonu	47
TR412	Eskişehir	7	TR813	Bartın	48
TR323	Muğla	8	TR722	Sivas	49
TR211	Tekirdağ	9	TR833	Çorum	50
TR322	Denizli	10	TR823	Sinop	51
TR424	Bolu	11	TR903	Giresun	52
TR212	Edirne	12	TR633	Osmaniye	53
TR425	Yalova	13	TR822	Çankırı	54
TR222	Çanakkale	14	TR712	Aksaray	55
TR213	Kırklareli	15	TR713	Niğde	56
TR621	Adana	16	TR832	Tokat	57
TR721	Kayseri	17	TRB14	Tunceli	58
TR422	Sakarya	18	TRA11	Erzurum	59
TR321	Aydın	19	TR632	Kahramanmaraş	60
TR521	Konya	20	TR902	Ordu	61
TR612	Isparta	21	TR906	Gümüşhane	62
TR221	Balıkesir	22	TRC13	Kilis	63
TR331	Manisa	23	TRA13	Bayburt	64
TR622	Mersin	24	TR723	Yozgat	65
TR334	Uşak	25	TRC12	Adıyaman	66
TR613	Burdur	26	TRC22	Diyarbakır	67
TR413	Bilecik	27	TRA22	Kars	68
TR812	Karabük	28	TRA23	Iğdır	69

TR811	Zonguldak	**29**	TRC32	Batman	**70**
TRC11	Gaziantep	**30**	TRA24	Ardahan	**71**
TR901	Trabzon	**31**	TRB13	Bingöl	**72**
TR522	Karaman	**32**	TRC21	Şanlıurfa	**73**
TR831	Samsun	**33**	TRC31	Mardin	**74**
TR904	Rize	**34**	TRB21	Van	**75**
TR423	Düzce	**35**	TRB23	Bitlis	**76**
TR714	Nevşehir	**36**	TRC34	Siirt	**77**
TR834	Amasya	**37**	TRC33	Şırnak	**78**
TR333	Kütahya	**38**	TRA21	Ağrı	**79**
TRB12	Elazığ	**39**	TRB24	Hakkari	**80**
TR715	Kırşehir	**40**	TRB22	Muş	**81**
TR711	Kırıkkale	**41**			

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

Ek 4b. SEGE-2011 Göstergeleri

Demografik Göstergeler	
1	Nüfus Yoğunluğu
2	Yaşa Özel Doğurganlık Oranı (15-49 yaş)
3	Genç Bağımlı Nüfus Oranı (0-14 yaş)
4	Net Göç Hızı
5	Şehirleşme Oranı
Eğitim Göstergeleri	
1	Okuryazar Nüfus Oranı
2	Okuryazar Kadın Nüfusunun Toplam Kadın Nüfusuna Oranı
3	Genel Ortaöğretim Net Okullaşma Oranı
4	Mesleki ve Teknik Liseler Okullaşma Oranı
5	İlin YGS Ortalama Başarı Puanı
6	Yüksek Okul veya Fakülte Mezunu Nüfusun 22+ Yaş Nüfusa Oranı
Sağlık Göstergeleri	
1	Yüz Bin Kişiye Düşen Hastane Yatak Sayısı
2	On Bin Kişiye Düşen Hekim Sayısı
3	On Bin Kişiye Düşen Diş Hekimi Sayısı
4	On Bin Kişiye Düşen Eczane Sayısı
5	Yeşil Kart Sahibi Nüfusun İl Nüfusuna Oranı
İstihdam Göstergeleri	
1	İşsizlik Oranı
2	İşgücüne Katılma Oranı
3	Çalışma Çağındaki Nüfusun (15 - 64 yaş arası) Toplam Nüfus İçerisindeki Oranı

4	İmalat Sanayi İstihdamının Sigortalı İstihdam İçindeki Oranı
5	Sosyal Güvenlik Kapsamındaki Aktif Çalışanların Toplam Nüfusa Oranı
6	Ortalama Günlük Kazanç
7	Ortalama Günlük Kazanç - Kadın
8	İstihdam Oranı
Rekabetçi ve Yenilikçi Kapasite Göstergeleri	
1	İl İhracatının Türkiye İçindeki Payı
2	Kişi Başına Düşen İhracat Tutarı
3	İmalat Sanayi İşyerlerinin Türkiye İçindeki Payı
4	İmalat Sanayi Kayıtlı İşyeri Oranı
5	Kişi Başı İmalat Sanayi Elektrik Tüketimi
6	Organize Sanayi Bölgesinde Üretim Yapılan Parsellerin Türkiye İçindeki Payı
7	Küçük Sanayi Sitesi İşyeri Sayısının Türkiye İçindeki Payı
8	Yeni Kurulan Şirketlerin Toplam Sermayesinin Türkiye İçindeki Payı
9	On Bin Kişiye Düşen Yabancı Sermayeli Şirket Sayısı
10	Yüz Bin Kişiye Düşen Marka Başvuru Sayısı
11	Yüz Bin Kişiye Düşen Patent Başvuru Sayısı
12	Yüksek Lisans ve Doktora Sahibi Nüfusun 30+ Yaş Nüfusa Oranı
13	Kırsal Nüfus Başına Düşen Tarımsal Üretim Değeri
14	Turizm Yatırım-İşletme ve Belediye Belgeli Yatak Sayısının Türkiye İçindeki Payı
15	Teşvik Belgeli Yatırım Tutarının Türkiye İçerisindeki Payı
Mali Kapasite Göstergeleri	
1	İldeki Banka Kredilerinin Türkiye İçindeki Payı
2	İldeki Tasarruf Mevduatının Türkiye İçindeki Payı
3	Kişi Başına Düşen Banka Mevduatı Tutarı
4	Bin Kişiye Düşen İnternet Bankacılığında Aktif Bireysel Müşteri Sayısı
5	Bin Kişiye Düşen İnternet Bankacılığında Aktif Kurumsal Müşteri Sayısı
6	Kişi Başına Düşen Bütçe Gelirleri
7	İl Vergi Gelirinin Türkiye İçindeki Payı
Erişilebilirlik Göstergeleri	
1	Kırsal Kesim Asfalt-Beton Köy Yolu Oranı
2	İlin En Yakın Havaalanına Uzaklığı
3	Hane Başına Genişbant Abone Sayısı
4	Kişi Başına Düşen GSM Abone Sayısı
5	İlin Otoyol ve Devlet Yollarına Göre yük-km Değerleri
6	Toplam Demiryolu Hattının Yüzölçüme Oranı
Yaşam Kalitesi Göstergeleri	
1	Bin Kişiye Düşen AVM Brüt Kiralanabilir Alan Oranı

2	Kanalizasyon Şebekesi ile Hizmet Verilen Belediye Nüfusunun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı
3	Kişi Başı Mesken Elektrik Tüketimi
4	On Bin Kişiye Düşen Özel Otomobil Sayısı
5	Kükürtdioksit (SO2) Ortalama Değeri
6	Partiküler Madde (Duman) Ortalama Değeri
7	Sosyal Güvenlik Kapsamı Dışında Kalan Nüfusun Toplam Nüfusa Oranı
8	Yüz Bin Kişiye Düşen Ceza İnfaz Kurumuna Giren Hükümlü Sayısı
9	Yüz Bin Kişiye Düşen İntihar Vakası Sayısı
Değişken Sayısı : 61	

Kaynak:Kalkınma Bakanlığı

Ek 4c. Nüfus ve Konut Araştırması Kapsamında İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

İl	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücünde olmayan nüfus	İşgücüne katılım oranı	İstihdam oranı	İşsizlik oranı
						(%)	(%)	(%)
Toplam	**55 639**	**26 420**	**24 320**	**2 100**	**29 219**	**47,5**	**43,7**	**7,9**
Adana	1 536	671	595	77	864	43,7	38,7	11,4
Adıyaman	408	211	187	23	197	51,7	46	11,1
Afyonkarahisar	530	250	237	13	281	47,1	44,7	5,1
Ağrı	333	163	151	12	170	49	45,5	7,2
Amasya	255	124	116	7	131	48,5	45,6	6
Ankara	3 794	1 691	1 570	121	2 103	44,6	41,4	7,1
Antalya	1 559	835	790	45	723	53,6	50,7	5,4
Artvin	134	78	73	5	56	58,3	54,7	6
Aydın	794	391	359	33	403	49,2	45,1	8,3
Balıkesir	942	459	426	33	483	48,7	45,2	7,2
Bilecik	163	76	72	4	87	46,7	44,2	5,3
Bingöl	182	86	78	8	95	47,5	43,1	9,3
Bitlis	208	103	91	11	106	49,2	43,7	11,1
Bolu	223	105	99	6	118	47,1	44,4	5,7
Burdur	201	103	97	6	98	51,3	48,2	5,9
Bursa	2 045	985	916	69	1 060	48,2	44,8	7
Çanakkale	408	204	195	8	204	49,9	47,8	4,2
Çankırı	140	69	65	3	71	49	46,6	5
Çorum	415	193	183	10	221	46,6	44,1	5,3

Denizli	733	384	360	23	350	52,3	49,1	6,1
Diyarbakır	995	402	347	55	592	40,4	34,9	13,8
Edirne	335	188	177	11	147	56,2	52,9	5,9
Elazığ	418	178	159	19	241	42,5	38	10,6
Erzincan	167	79	74	5	88	47,4	44,4	6,4
Erzurum	549	259	242	17	290	47,2	44,1	6,6
Eskişehir	634	265	247	18	369	41,8	39	6,6
Gaziantep	1 134	497	460	38	637	43,9	40,5	7,6
Giresun	336	166	153	14	169	49,6	45,4	8,3
Gümüşhane	100	45	41	4	55	45	41,2	8,5
Hakkari	174	72	62	9	102	41,2	35,8	13
Hatay	1 035	474	423	51	560	45,8	40,9	10,8
Isparta	327	163	152	12	164	50	46,4	7,1
Mersin	1 241	570	517	54	671	46	41,6	9,4
İstanbul	10 368	4 983	4 565	418	5 384	48,1	44	8,4
İzmir	3 173	1 477	1 330	147	1 696	46,6	41,9	9,9
Kars	211	108	102	6	102	51,4	48,3	6
Kastamonu	292	161	156	6	131	55,2	53,3	3,5
Kayseri	917	396	368	28	522	43,1	40,1	7
Kırklareli	284	153	140	13	131	54	49,4	8,4
Kırşehir	173	80	75	6	93	46,5	43,1	7,3
Kocaeli	1 208	555	502	53	653	45,9	41,5	9,5
Konya	1 493	683	649	33	811	45,7	43,5	4,9
Kütahya	453	207	195	12	246	45,6	43	5,9
Malatya	556	251	230	21	305	45,2	41,4	8,4
Manisa	1 048	546	520	26	502	52,1	49,6	4,8
Kahramanmaraş	726	335	307	28	391	46,1	42,2	8,4
Mardin	471	198	177	20	274	41,9	37,6	10,3
Muğla	669	365	343	22	303	54,6	51,3	6,1
Muş	248	125	115	10	123	50,3	46,3	8,1
Nevşehir	215	115	110	5	100	53,4	51,1	4,3
Niğde	244	129	122	7	115	52,9	49,8	5,8
Ordu	551	299	282	16	252	54,2	51,3	5,4
Rize	253	120	108	13	132	47,6	42,6	10,5
Sakarya	678	309	281	27	370	45,5	41,5	8,8
Samsun	960	472	434	38	488	49,2	45,2	8

Siirt	185	79	73	7	106	42,9	39,2	8,6
Sinop	164	81	77	4	83	49,6	47,1	4,9
Sivas	474	209	194	15	265	44,1	40,9	7,4
Tekirdağ	647	341	317	24	306	52,7	49	6,9
Tokat	453	218	207	11	235	48,1	45,6	5,2
Trabzon	592	305	281	24	288	51,4	47,4	7,8
Tunceli	72	40	35	5	32	55,1	48,2	12,5
Şanlıurfa	988	447	400	46	542	45,2	40,5	10,4
Uşak	269	144	132	12	125	53,6	49,1	8,4
Van	638	276	249	27	362	43,2	39	9,8
Yozgat	347	171	159	12	176	49,4	45,9	7
Zonguldak	488	238	220	17	251	48,7	45,1	7,3
Aksaray	273	147	139	8	126	53,8	51	5,3
Bayburt	58	33	32	2	25	57,4	54,5	4,9
Karaman	176	88	81	6	88	49,9	46,4	7,1
Kırıkkale	216	84	75	9	132	38,8	34,8	10,3
Batman	314	128	112	16	186	40,8	35,7	12,6
Şırnak	260	109	93	17	150	42,1	35,7	15,3
Bartın	150	74	69	5	77	49	45,7	6,9
Ardahan	80	50	47	3	31	61,7	58,2	5,7
Iğdır	125	71	66	5	54	56,8	52,6	7,3
Yalova	163	76	69	8	87	46,8	42	10,2
Karabük	178	73	67	6	105	40,9	37,4	8,6
Kilis	**85**	**43**	**41**	**2**	**42**	**50,7**	**47,9**	**5,5**
Osmaniye	343	148	132	16	194	43,3	38,6	10,9
Düzce	262	141	130	11	121	53,6	49,4	7,8

Kaynak:TÜİK *(2 Ekim 2011 itibariyle)

İŞKUR

TÜRKİYE İŞ KURUMU
KİLİS ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
Adres: Ekrem Çetin Mah. Vali Güner ÖZMEN Bulvarı KİLİS
Tel: 0348 814 10 14
www.iskur.gov.tr